Poštnina plačana v gotovini. Leto LXI V Ljubljani, v nedeljo 17. decembra 1933 Štev. 287 a Cena 2 Din

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENEC

Ček. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inserate; Sarajevo štv. 7563, Zagreb štv. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Kraljev rojstni dan

17. december 1888 — 17. december 1933

Združujejo danes pozdrave
planjave, sedaj nekrvave,
gozdovi, kjer gnan kakor zver
junak se je skrival,
boreč se za dom in nikjer
pokoja užival,
planine, ki nikdar vesel jih ni zmag
osvójil, zasedel objestni sovrag,
povsod se glasi:
»Naš kralj naj živi«!«
Kjer dviga prestolno se mesto,
in čuva trdnjava ga zvesto,
kjer Dunav močan se vali
in Sava v objem mu hiti,
do bistre vodice,
deroče z gorice,
en klic se razlega glasan:
»Proslavljen naj rojstni bo dan!«
Ponosno korakajo čete,
pripravljene že so na bran,
oči od poguma so vnete,
poveljniku roj je udan.
In streli grmeči in orgle bučeče,
gozdovi trobojnih zastav,
vse kralju želi blagoslova in sreče,
in vzklika do nebnih višav! — —
Sred bučnih proslav
pa tiha ljubav
trpinov izraža, kar čuti.
Trpin ni glasan, pa je veren in zvest,
ker ve, kaj so rane in kaj je bolest,
ker v borbi očiščen je kruti.
Ta pojde za dom in za prestol na boj,
ne straši se tisoč ovir,
saj vedno sovražni preganja ga roj,
neznan mu je pókoj in mir.
Izmučena, trda njegova je roka,
s krvavimi žulji pokrita je dlan,
ljubezen pa močna in bolj je globoka,
kot hrast, ki ne pade nikdár izruvan;
sekira samó ga in žaga
oklesti, podere, premaga.
Tak narod je naš, ki trpeč se bori
in dela potan si in truden gazi
po strmem skalovju, čez silne snegove,
zamete globoke, grozeče plazove.
Do sreče bi pota pribóril si rad,
ne straši ga brezdno, ne plaši prepad.
Boli le krivica in zvita ga zloba!
Le-té ga obvári, očuvaj, Vladar!
Pa pojde neplašen v najhujši vihar,
ker v srcu živi mu ljubezen — zvestoba!

Franjo Neubauer

Ad multos annos!

Njegovo Veličanstvo kralj se je rodil pred 45 leti dne 17. decembra 1888 na Cetinju in je dobesedno vse svoje življenje zbiral in reševal, osvobojal in družil jugoslovanske rodove, ki jih je končno tudi povezal v enotno državo Jugoslavijo, ki ji tako modro vlada. Težko bo najti v zgodovini evropskih dinastij vladarja, ki bi se v najlepši moški dobi lahko s takšnim ponosnim zadoščenjem oziral na dovršeno gigantično delo takega obsega, kot se je izvršilo v 45 letih balkanske zgodovine, ki ji je upravon dal vsebino. K njegovemu rojstnemu dnevu mu slovensko ljudstvo iskreno čestita in mu želi, da bi v krogu svoje družine in obdan od ljubezni združenih jugoslovanskih rodov še dolgo vladal Bogu v čast in slavo domovine, ki jo je osvobodil, in v srečo ljudstva, ki mu je v ljubezni vdano. Ad multos annos!

Prihod Nj. Vel. kralja v Zagreb

100.000 žarnic je zažarelo, ko se je pripeljal dvorni vlak

Belgrad, 16. dec. AA. Nj. Vel. kralj in Nj. Vel. kraljica sta danes ob 9 dopoldne odpotovala s topčiderske postaje v Zagreb, kjer ostaneta nekaj dni.

V Zagreb prispe kraljevska dvojica ob 15.56.

V spremstvu Nj. Vel. kralja so minister dvora Milan Antić, prvi adjutant Nj. Vel. kralja divizijski general Ječmenić, maršal dvora brigadni general Aleksander Dimitrijević, adjutanta Nj. Vel. kralja general Pavle Pavlović in podpolkovnik Kosta Mušič in ordonančni oficir Slavko Adamovič.

Nj. Vel. kralj v Zagrebu

Zagreb, 16. decembra. Že zdavnaj pred četrto uro se je zbrala velika množica ljudi okoli postaje. Ko se je začelo mračiti, so zagorele po ulicah žarnice, okoli 100.000 jih je gorelo. Tudi mnogo javnih poslopij je bilo svečano razsvetljenih. Stebri po ulicah so bili okrašeni z žarnicami in girlandami svetilk.

Trg Kralj. Tomislava je bil že pred 5. uro nabito poln ljudi. Vse od izhoda dvorne čakalnice pa do dvora so se zbrale na ulicah goste množice prebivalstva. Malo pred peto uro je prikorakala najprej častna četa vojakov, gojencev podčastniške šole kraljice Marije, z zastavami in godbo. Ker ni bilo svečanega sprejema, so na postajo odšli k sprejemu samo ban dr. Perović, komandant armije general Marić, mestni načelnik dr. Krbek, vsi s svojimi gospemi, komandant divizije general Bodi in upravnik policije Mihaldžič. Na peronu je čakala tudi dvorna dama ga. Švrljuga.

Topovi grme

Ob 16.56 je privozil na postajo dvorni vlak. Topovi so zagrmeli. Godba je zaigrala državno himno. Nj. Vel. kralj in kraljica sta se najprej prikazala pri oknu svojega vagona, nato sta pa s spremstvom stopila iz voza. Tedaj je k vladarju pristopil ban, nato komandant armije in potem mestni načelnik, ki so ga vsi pozdravili. Dvorna dama ga. Švrljuga, gospa bana Perovića in gospa komandanta armije Marića ter gospa načelnika Krbka so pristopile k Njenemu Veličanstvu in ji izročile krasen šopek rož. Nj. Vel. kralj je nato stopil k svoji četi in sprejel raport poveljnika čete, nato je pa z Nj. Vel. kraljico in spremstvom krenil pred postajo.

Morje luči

V tem so že zagorele neštete žarnice in vse mesto s trgom pred postajo vred se je kopalo v morju luči raznobarvnih žarnic. Močni reflektorji so razsvetljevali nebo, plinske baklje so gorele z vsem sijajem, električne obločnice so pa metale svojo jarko svetlobo po ulicah. Ker so bile vse ulice polne snega, je bila razsvetljava še toliko lepša in svetlobni žarki so se bajno lomili in odbijali v stoterih barvnih odtenkih. Prav takrat so začeli pokati na čast rojstnemu dnevu Nj. Vel. kralja topovi, tako da je bil prizor še veličastnejši.

Množica lomi kordon

Ko je zbrana množica opazila, da prihajata Nj. Vel. kralj in kraljica skozi dvorno čakalnico, so zagrmeli po mestu burni in navdušeni vzkliki: Živel kralj! Živela kraljica! Ko se je kralj prikazal pri vratih dvorne čakalnice, je pa navdušenje zbranih množic prešlo vprav v delirij. Množice so prebile kordon in si utrle pot k avtomobilom, ki so čakali visoka gosta in njuno spremstvo. Vzklikanje kar ni hotelo ponehati. Nj. Vel kralj in kraljica sta se vidno radostna zahvaljevala za ovacije in stopila v odprti avtomobil. Kralj je nekaj časa stal v avtu in z mahanjem roke odzdravljal na burno pozdravljanje Zagrebčanov. Njegov avto si je komaj utrl pot, ker ga je množica obkolila z vseh strani.

Ko se je avto zganil, so se množice, ki so dotlej stale na pločnikih, pridružile ljudem pred postajo, ki so se takoj zgrnili za kraljevim avtom in skoraj onemogočili ostalim avtomobilom, da nadaljujejo pot.

Proti dvoru

Nj. Vel. kralj in kraljica sta vzradoščena nad toli lepim in prisrčnim sprejemom vso vožnjo po mestu odzdravljala in se zahvaljevala za pozdrave. Niun avto je krenil od postaje čez Zrinjevac po Ilici, nato skozi veliki slavolok ob vhodu v Mesničko ulico proti dvoru. Zbrano prebivalstvo je neprestano burno pozdravljalo svojega vladarja in pritiskalo za njegovim avtom ter vzklikalo Nj. Vel. kralju, Nj. Vel. kraljici in Jugoslaviji.

Italija - Jugoslavija

Rim, 16. dec. b. Po uradnih poročilih je trgovinski promet med Italijo in Jugoslavijo znašal v prvih 10 mesecih 1933: uvoz iz Jugoslavije: 154 milijonov 568.465 lir, izvoz blaga v Jugoslavijo pa 102,687.620 lir.

Röhm v Rimu

***Rim**, 16. dec. b. Poveljnik Hitlerjevih napadalnih oddelkov kapitan von Roehm se nahaja že od predvčerajšnjem v Rimu. Roehm je z letalom prispel iz Monakovega na rimsko letališče. Danes se je sestal s tajnikom fašistične stranke Staraceom, s katerim je imel zelo dolg razgovor.*

Dunajska vremenska napoved: Mrzlo vreme bo trajalo dalje. Oblačnost negotova, najbrže pa večje krajevne razlike. Na posameznih krajih jasno. V Nižji Avstriji najbrže od časa do časa sneg.

Nemci so se glede Poljske grdo urezali

Poljska zvesta v protirevizionističnem bloku

Varšava, 16. dec. W. R. Obisk francoskega zunanjega ministra Paul-Boncourja je »Gazeta Polska«, ki jo smatrajo za vladni list, naznanila s komentarjem, ki je nemške diplomatske kroge osupnil. Ti namreč ugotavljajo, da je ta komentar tako ljubeznjiv, da dokazuje, da se poljska zunanja politika še vedno naslanja na Pariz, čeprav so se v zadnjem času pojavila znamenja, da je bolj neodvisna. Pogajanja z Berlinom so si mnogi v naglici razlagali za protifrancosko demonstracijo, ki naj bi kazala popolno preusmeritev poljske zunanje politike: Poljska naj bi poslej iskala zaslombo v Berlinu in to tudi na račun prijateljstva z Rusijo. Že takrat je del poljskega tiska odločno vstal proti avanturistični politiki in dogodki potrjujejo, da sta zunanji minister Beck in maršal Pilsudski kljub nevolji, ki jo je na Poljskem zbudil pakt štirih, ostala v glavnem zvesta smernicam, ki kažejo pot vsej povojni zunanji politiki Poljakov.

»Gazeta Polska« pravi, da je napovedani obisk francoskega zunanjega ministra spričo zadnjih mednarodnih dogodkov izrecne posebne važnosti. Po napol službenem obisku Becka v Parizu pomeni prihod g. Paul-Boncourja v Varšavo nov korak nasproti povečanju osebnih stikov med načelniki zunanje politike obeh prijateljskih držav, stikov, ki so danes toliko bolj potrebni kakor kdaj poprej! Očividno ne gre samo za golo formalnost, ki zahteva, da se službeni obiski vrnejo, temveč napovedani obisk g. Paul-Boncourja je treba spraviti v zvezo z njegovo nedavno odločno izjavo, da Francija ne zapusti svojih zaveznikov Poljske in Male antante. Komentar »Gazete Polske« je toliko večjega pomena v trenutku, ko je Beneš prispel v Pariz, kjer nastopa ne samo kot češkoslovaški minister, temveč tudi kot predstavnik Male antante.

Poljska je odločna nasprotnica vsakega revizionizma, ker se dobro zaveda, da gre revizionistično gibanje za tem, da odvzame Poljski Pomorje in jo s tem odreže od morja. Poljska javnost je tudi odločno nastopila proti preosnovi Zveze narodov, ki jo predlaga Mussolini. Poljaki se sicer niso zanašali mnogo na Zvezo narodov, temveč so svojo bodočnost gradili na lastni moči, na svoji armadi, toda načelno odklanjajo najnovejši Mussolinijev namen, ki gre za tem, da se vse manjše države popolnoma izločijo iz mednarodnega pozorišča in podvržejo diktatu velesil. Kakor je Poljska odklonila pakt četvorice, tako odklanja Mussolinijevo Zvezo narodov, v kateri naj bi prišel do veljave pakt štirih. Mussolinijevih načrtov ne odklanjajo samo konservativne desničarske stranke, temveč prav tako levičarske. Poljski je že leta 1925. priznan napol stalni sedež v Svetu Zveze narodov in naravno je, da se Poljaki nočejo odpovedati pridobljenim pravicam. »Gazeta Polska« meni, da bi se mednarodni položaj po uresničenju takšne preosnove Zveze narodov, kakor jo predlaga Mussolini, silno zaostril.

Poljska noče diktature velesil

Pristaši Pilsudskega so v tem pogledu tako radikalni, da izjavljajo, da je bolje, da Zveza narodov sploh zgine, kakor da bi se pokorila diktatu nekaterih držav. V ostalem pa se Poljaki zavedajo svoje moči. Na eni strani njihova zveza s Francijo in Romunijo in v zadnjem času tudi prijateljstvo s sovjetsko Rusijo, na drugi stalno približevanje Mali antanti ter tudi manjša napetost z Nemčijo ustvarjajo Poljski položaj, kakršnega po vojni gotovo ni bila deležna. V svoji zunanji politiki je lahko torej svobodnejša, toda s tem ni rečeno, da se odpoveduje podpori Francije in tudi Moskve.

V tem položaju bo našel Poljsko Paul-Boncour in s tem položajem mora računati tudi g. Mussolini, ki se vedno trudi, da bi si popolnoma ne odtujil te velike slovanske države.

Boncour-Beneš in Podonavje

Pariz, 16. dec. b. Pozno snoči sta se ponovno sestala francoski zunanji minister Paul-Boncour in češkoslovaški zun. minister dr. Beneš. O dosedanjih pogajanjih med dr. Benešem in Paul-Boncourjem piše Pertinax v »Echo de Paris«, da sta se oba državnika sporazumela v razorožitvenem vprašanju na ta način, da se ponovna oborožitev Nemčije ne more vzeti kot izhodišče za sporazum, kakor tudi, da se razorožitveni problem ne more rešiti po načelu dvostranskih pogajanj, s katerimi bi bila ogrožena ali pa izigrana Zveza narodov. Kar tiče politike obeh držav o Podonavju, sta dr. Beneš in Paul-Boncour ponovno proučila italijansko spomenico. Ta spomenica je v prvi svoji obliki bila nesprejemljiva tako za Francijo kakor tudi za Malo zvezo, ker bi bil po njej podonavski trg popolnoma izročen v roke italijanske in nemške industrije. Pri ponovni proučitvi te italijanske spomenice se bodo skušale doseči nekatere spremembe in naj bi potem ta spomenica eventualno služila kot temelj za nadaljnja pogajanja. Pertinax naglaša, da se mora smatrati ta koncesija Italiji kot kompenzacija za odpor Francije in Male zveze proti reformi Zveze narodov.

Anglija še vedno tava

London, 16. dec. tg. Angleški zunanji minister John Simon se odpravlja na božične počitnice na kontinent. Točno še ni določeno, katere prestolnice bo obiskal. Vse kaže pa, da ne pojde v Berlin. Ustavil se bo nekaj časa v Parizu, nato se odpelje na Capri v Italijo. Tako se odpira možnost, da se Simon sestane z Mussolinijem.

V ostalem se po vseh zunanjih znamenjih Angležem posebno ne mudi. Med ministri obstojita dve struji, in sicer stoji prva na stališču, naj Anglija še počaka na zaključek neposrednih pogajanj z Nemčijo; druga meni, da bi predolgo odlašanje vzbudilo pri Nemcih še večji apetit. Iz zanesljivih virov poročajo, da je angleški poslanik v Berlinu opozoril Hitlerja, naj angleškega odlašanja nikakor ne razlaga napačno in pričakuje, da bo Anglija pristala na vedno večje nemške zahteve. Če bi januar ne prinesel še zaželjenega sporazuma glede razorožitve, potem bodo Angleži predlagali novo odložitev razorožitvene konference. Med tem časom bodo delali za to, da bi prišlo do novega kompromisa med Anglijo in Francijo in sicer na podlagi MacDonaldovega načrta od 16. marca 1933. Angleži trdijo, da MacDonaldov načrt pravzaprav ni angleški, ker vsebuje najpraktičnejše predloge posameznih držav.

V tukajšnjih francoskih krogih dobivajo v splošnem vtis, da bo Anglija storila vse, da se razorožitvena konferenca reši.

Boncour obišče Moskvo

»Echo de Paris« poroča tudi, da je sovjetska vlada povabila francoskega zunanjega ministra Paul-Boncourja, naj bi po obisku Prage in Varšave obiskal tudi Moskvo. List pristavlja, da vlada zaenkrat glede tega sovjetskega povabila v francoskem zunanjem ministrstvu nedoločnost. To izhaja odtod, ker zunanje ministrstvo ne bi rado izzvalo v Berlinu bojazni, kakor da gre za zaokrožitev Nemčije.

Mušanov o sodelovanju z Jugoslavijo

Sofija, 16. decembra. AA. Predsednik vlade Mušanov je snoči sprejel predstavnike časopisja in jim pri ti priliki dal daljšo izjavo, v kateri pravi:

»Na sestanku med bolgarskimi in jugoslovanskimi suvereni v Belgradu so bili storjeni novi in pomembni koraki k miru in sporazumu. Pri tej priliki sem se mogel razgovarjati z jugoslovanskim zunanjim ministrom Bogoljubom Jeftičem o nizu vprašanj, ki zanimajo tako Jugoslavijo kakor Bolgarsko. Ugotovili smo, da imamo iste poglede in naziranja o potrebi ohranitve miru in sporazuma med balkanskimi narodi kakor tudi o potrebi iskrenega sodelovanja pri utrjevanju čedalje bolj iskrenih in tesnih prijateljskih odnošajev med obema bratskima narodoma. Upam, da bomo v kratkem pričeli razpravljati o ureditvi vprašanj, ki jih omenja komunike z dne 12. decembra v Belgradu. Ta vprašanja odgovarjajo splošni želji po sporazumu, kakor je bila izražena z obeh strani. S tem bo bolgarskemu in jugoslovanskemu narodu odprta pot, ki vodi k srečnejši bodočnosti in ki bo brez dvoma okrepila splošni balkanski mir.«

Obisk grškega zun. ministra

Atene, 16. dec. m. V četrtek, dne 21. decembra ob 8.05 prispe Maksimos v našo državo skozi Djevdjelijo in pride v Belgrad ob 20.45, kjer ga bo pričakoval na postaji naš zunanji minister Jeftič. Grški minister bo za časa bivanja v Belgradu gost svojega jugoslovanskega tovariša Jeftiča, s katerim bo izmenjal misli o zadnjih mednarodnih dogodkih v Evropi.

Volivni program romunske vlade

Bukarešt, 16. dec. p. Volivni boj se je že pričel. Jon Duca, sedanji ministrski predsednik, je naslovil na svoje volivce proglas, ki vsebuje program liberalne stranke. Proglas pravi, da čakajo vlado velike naloge gmotnega in moralnega preporoda. Prvo načelo, na katero hoče nasloniti liberalna stranka svoje delo, *je vdanost parlamentu in ustavi*. Drugo: Vlada hoče na vsak način doseči popolno ravnovesje v državnem proračunu, kajti od tega je danes zelo odvisen prospeh in mir romunskega naroda. Davki se morajo prilagoditi resničnim plačilnim zmožnostim. Treba je na vseh koncih in krajih varčevati. Ukinile se bodo avtonomne režije, v kolikor obtežujejo državni proračun. Vlada se trudi, da bi rešila vprašanje konverzije dolgov in s tem olajšala posledice svetovne krize. *Dolgovi se morajo zmanjšati, ker jih dolžniki v teh razmerah ne morejo plačati in njihove obveze datirajo iz časov, ko je bil gospodarski položaj povsem drugačen.* Treba je zopet obnoviti zaupanje v kredit in s tem gospodarsko življenje normalizirati. Treba je pomagati produktivnim slojem, v prvi vrsti kmetijstvu, ki je glavni izvor bogastva romunske zemlje, toda podpreti je treba tudi industrijo, ki je nujno potrebna za obči napredek in utrditev domače produkcije. *Vlada hoče izpopolniti državno upravo. Zato bo napravila konec sistemu naglega zakonodavstva. V glavnem novi zakoni sploh niso potrebni, treba je le stare uveljaviti in na ta način spraviti v tek upravni aparat v prestolnici in na deželi.*

V drugem delu svojega proglasa izjavlja ministrski predsednik Duca, da bo vlada posvetila vso svojo pozornost izobrazbi. Potrebne so strokovne šole. Treba je tudi dvigniti ugled romunskih vseučilišč. Čeprav je njena zunanja politika miroljubna, mora Romunija izpopolniti svojo armado. Vlada apelira na sodelovanje vseh državljanov in na disciplino vsakega posameznika. Romunski narod ni nikdar vodil politike razdiralnega sovraštva in radi tega je tudi danes popolnoma odveč razredno sovraštvo, kakor tudi plemensko. *V tem trenutku, ko je mednarodni položaj tako delikaten, mora Romunija postaviti proti nasilnemu in razdiralnemu nacionalizmu tvorni nacionalizem ter odbiti skrajnosti levice, kakor skrajnosti desnice.* V trenutku, ko se revizijonistično gibanje tako širi, mora Romunija pokazati solidarnost vseh svojih sinov.

Državni proračun

za proračunsko leto 1934-35

Državni dohodki

Skupna vsota rednih državnih dohodkov je v proračunu 1934-35 ocenjena na 6.749.354.340 Din in pomenja zmanjšanje za 165.54 milj. Din. Nasprotno pa računa novi proračun s povečanjem izrednih dohodkov (neposredni davki) za 90 milj. Din na 165 milj. Din.

Neposredni davki

Donos neposrednihh davkov v novem proračunu je ocenjen sledeče (vse v milijonih Din, v oklepajih cenitve sedaj veljavnega proračuna): zemljarina 456 (456), zgradarina 300.0 (270.0), pridobnina 320.0 (200.0), rentnina 60 (60), družbeni davek 200 (120), uslužbenski davek 255 (230), samski davek 2 (2), obresti 24 (22). V skupini splošnih neposrednih davkov je torej opaziti povečanje za 257 milj. Din, kar pomeni, da na najmanj toliko vsoto v tej skupini računa finančni minister pri davčni reformi, o kateri sedaj razpravlja skupščina. Nadalje so cenitve sledeče: davek na poslovni promet 490 (370), vojnica 8 (3). Pri davku na poslovni promet si torej obeta finančni minister povečanje dohodkov za 120 milj. Din v zvezi s predlagano davčno reformo. Med izrednimi davki so našteti dolgovani davki z dokladami v znesku 85 (75) milj. Din ter izredni doprinos pri uslužbenskem davku z 80 milj. Din.

Trošarina, takse, carina

Donos trošarine je ocenjen na 857.5 (867.5). Donos taks ceni finančni minister na 799 (905), nadalje donos vozarinske takse na 220 (285) ter donos šolnin na 26 (40) milj. Din, skupno vse takse 1045 (1230) milj. Din ter carine itd. 650 (780) milj. dinarjev.

Državna podjetja

Čisti donos monopolov ceni na 1550 (1606.7) milj. Din.

Presežek dohodkov je ocenjen tako-le:

Prosvetno ministrstvo: državna tiskarna v Belgradu 9.04 (11.17), državna tiskarna v Sarajevu 1.23 (0.73).

Finančno ministrstvo: posestvi Belje in Topolovac 11.24 (11.72), tovarna sladkorja na Čukarici 10.72 (5.03).

Prometno ministrstvo: železnice 29.84 (170.2), rečna plovba 2.29 (7.25), pošta, brzojav in telefon 153.1 (152.6), Poštna hranilnica 59.19 (54.72).

Trgovinsko ministrstvo: Drž. hip. banka 35.02 (37.745).

Ministrstvo za gozdove in rudnike: gozdovi 27.34 (21.47), rudniki 46.87 (62.63).

Razni dohodki

V to skupino spadajo razni manjši dohodki posameznih ministrstev. Ti so proračunani na 143.45 (159.9) milj. Din.

OGLJENE ŠČETKE
(KRTAČICE)
za vse vrste električnih strojev in aparatov dobavlja domača tvrdka
IVAN PASPA I SINOVI
ZAGREB I. PRETINAC 60

Pregled državnih izdatkov

Vrhovna državna uprava

Tu sem spadajo izdatki za krono, ki so ostali nespremenjeni (52.05), za narodno predstavništvo so se zmanjšali izdatki od 48.86 na 47.81 (deloma radi nižjih materijalnih izdatkov, deloma zaradi nižjih izdatkov za uslužbence skupščine), za predsedništvo ministrskega sveta (izdatki zmanjšani od 32.33 na 31.6 milj. Din), za državni svet 3.9 milj. Din, za civilno hišo Nj. Vel. kralja 2.82, za glavno kontrolo 11 milj. Din, za pisarno kraljevskih odlikovanj 0.61 milj. Din.

Pokojnine, invalidske podpore

Izdatki za pokojnine so se povečali od 813.74 na 991.25 milj. Din. Nadalje se je povečala vsota za redno invalidnino ter dodatke od 95 na 102.5 milj. Din.

Državni dolgovi

Državni dolgovi izkazujejo največje znižanje izdatkov. To znižanje izdatkov pa je deloma pripisovati sporazumu s privatnimi upniki, največji prihranki pa so bili doseženi v 7½% bonih za odkup orientalskih železnic ter pri 5% posojilu francoske vlade iz l. 1924. V tekočem proračunu so znašali ti izdatki 196.8 milj. Din, v sedanjem pa samo 18 milj. Din.

Pravosodje

Izdatki pravosodnega ministrstva so se zmanjšali od 385.5 na 357.2 milj. Din. Izdatki za ministrstvo, upravno sodišče, kasacijo, okrajna šerijatska sodišča, za organizacijo zemljiških knjig v Srbiji, veliko sodišče v Podgorici itd. so ostali v glavnem nespremenjeni. Večje spremembe so le te-le: znižanje (predvsem materijalnih izdatkov) pri apelacijskih sodiščih, pri okrožnih in okrajnih sodiščih ter pri rimsko-katoliški verski upravi. Pri slednjem poglavju je vnesena vsota 100.000 Din kot pomoč djakovski škofiji za obnovo poškodovane katdrale. Skupno znašajo izdatki za rimsko-katoliško ter grško-katoliško versko upravo 26.626 milj. Din, dočim znašajo v tekočem proračunu 27.696 milj. Din.

Prosveta

Izdatki prosvetnega ministrstva so se povečali za 7.4 milj. Din. Posamezni razdelki kažejo to-le sliko:

Ministrstvo 30.43 (32.94), akademije znanosti 1.68 (1.70), univerze 67.26 (71.17), biblioteke 1.2 (1.17), arhivi 0.78 (0.81, muzeji 50.2 (501) milj. Din, specielni in znanstveni zavodi 1.88 (2.13), srednje šole v vsej državi 109.25 (11.8), učiteljišča 19.97 (20.86), meščanske šole 28.54 (prej meščanske šole niso bile izkazane posebič), pravoslavna bogoslovja 7.6 (7.6), katoliška bogoslovja 5.94 (5.95), šerijatske šole 1.72 (1.78), medresa 1.6 (1.68), osnovno šolstvo 503.54 (514.46), višje pedagoške šole 0.28 (0.29), umetniški zavodi 3.4 (3.34).

NARODNA GLEDALIŠČA

Izdatki narodnih gledališč ter dotacije so ostali nespremenjeni (Belgrad 6.16, Zagreb 4.24 in Ljubljana 3.02).

Zunanje ministrstvo

Izdatki zunanjega ministrstva so se zmanjšali samo za četrt milijona Din. Edina večja razlika je povečanje ažija za izredne izdatke in za zaupne cilje pri ministrstvu, dočim so se zmanjšali osebni izdatki za zastopništva v inozemstvu.

Notranje zadeve

Izdatki tega ministrstva so se zmanjšali za 7.03 milij. Din. Predvsem so se znižali osebni izdatki pri orožništvu za 6.8 milij. Din. Nova pa je postavka pri tem ministrstvu v znesku 1 milij. Din: osebni izdatki za varnostno službo na železnicah. V ostalem pri tem ministrstvu ni znatnejših sprememb.

Finančno ministrstvo

Izdatki finančnega ministrstva so zmanjšani od 303.21 na 296.75 milij. Din, in sicer pri ministrstvu za 2.63, pri finančnih ravnateljstvih pa za 3.6 milij. Din. V ministrstvu so se povečali osebni izdatki, zmanjšali pa materijalni izdatki.

Uprava državnih monopolov izkazuje povečanje osebnih izdatkov za 1.74 milij. Din, nasprotno pa so se zmanjšali materijalni izdatki za monopol tobaka za 23.5, za monopol soli za 1.9 milij. Din, povečali pa so se materijalni izdatki za monopol cigaretnega papirja za 1.05 milij. Din.

Dohodki monopolske uprave so precenjeni sledeče: tobak 1412.54 (1933-34: 1477), sol 217 (215.6), petrolej 126.25 (120.3), vžigalice 99 (100), cigaretni papir 71.6 (94.5), razni dohodki 30 (28.4), skupno 1956.4 (2035.8).

Vojska in mornarica

Izdatki tega ministrstva so znižani od 2000.3 na 1943.3 milij. Din. Pri vojski so se povečali osebni izdatki (za 2.1 milij. Din), specialni dodatki itd., nadalje so znižani izdatki za službena potovanja od 7.9 na 6.87 milij. Din, znižane so postavke za vzdrževanje rezervnih narednikov-dijakov, nadalje izdatki za provijantske potrebe za 16.8 milij. Din, za oblačilne potrebe za 4 milij. Din ter za garnizijske potrebe za 2 milij. Din, za inženjersko-tehnične stroške za 5 milij. Din, nove pa so postavke za sanitetne potrebe ter veterinarske stroške namesto odgovarjajočih izdatkov v drugih postavkah.

Izdatki za mornarico so se zmanjšali za 5.3 milij. Din, v glavnem zaradi nižjih materijalnih izdatkov. Ravno tako so se znižali izdatki za obmejne čete za 2 milij. Din.

Izboren smuk
zahteva izvrstne smuške drese, huda zima pa tople suknje. Vse to dobite najceneje pri
Drago Schwab, Aleksandrova c.

Javna dela

Redni izdatki tega ministrstva so se zmanjšali za skoraj 4 milijone Din. Izdatki za dravsko bansko upravo so se celo povečali od 8.59 na 8.77 milij. Din. Povečali so se osebni izdatki, zmanjšala pa se je postavka za vzdrževanje in popravilo državnih poti in mostov za 0.23 milij. Din.

Investicijski izdatki ministrstva v izrednem prometu so se povečali za 4.6 milij. Din (na eni strani povečanje postavke za gradbo mostu čez Savo ter pristopne ceste Bosut—Rača, na drugi strani pa se je zmanjšala postavka za nadaljevanje graditve ceste Šavnik—Plevlje).

Promet

Prometno ministrstvo izkazuje zmanjšanje izdatkov za 1.3 milij. Din na 36 milij. Din. Nasprotno pa so se povečali izdatki za oddelek za gradbo novih železnic: povečali so se izdatki za progo Veles—Prilep od 20.55 na 51.5 milij. Din, za progi Bihač—Knin ter Priština—Peč od 20.7 na 49.4 milij. Din. Drugi izdatki so se deloma zmanjšali (n. pr. predujmi, izdatki za ekspropriacijo itd.). Ukinjena je postavka 2 milij. Din: studij in trasiranje za nove proge.

Uprava državnih železnic beleži zmanjšanje od 2012.7 na 1896.85 milij. Din pri istočasnem znižanju dohodkov od 2182.9 na 1926.7 milij. Din. Nadalje so znižani izdatki za rečno plovbo od 95 na 90.55 milij. Din, za poštno, telefonsko in brzojavno službo za 7.8 milij. Din. Povečali so se stroški za Poštno hranilnico za 1.5 na 14.8 milij. Din, istočasno pa je tudi cenitev dohodkov povečana za 6 na 74 milij. Din.

Kmetijstvo

Skupni izdatki za to ministrstvo so se zmanjšali za 1.75 milij. Din na 63.8 milij. Din. Večje spremembe so zabeležiti v izrednih izdatkih ministrstva. Tako se je zmanjšala postavka: stroški za agrarno reformo v južni Srbiji za 1.2 milij. Din, povečala pa se je postavka: za nabavo semen itd. za naseljence v Južni Srbiji za 1 milij. Din, ravno tako postavka: brezplačna posojila za koloniste v Južni Srbiji za 1 milij. Din. Tehnična novost proračuna je združenje vseh poskusnih postaj v eno poglavje, nadalje kmetijskih oddelkov vseh banskih uprav v eno poglavje.

Državna razredna loterija izkazuje zmanjšanje izdatkov od 11.64 na 9.21, kar je v zvezi z zmanjšanjem dohodkov od 35.6 na 25.5 milij. Din. Državni kmetijski zaklad izkazuje zmanjšanje izdatkov za 3 milij. Din v postavki: za nadaljevanje izgraditve kmetijsko-gozdarske fakultete v Zagrebu. Končno zmanjšanje izdatkov pa znaša 15.1 milij. Din, čemur odgovarja znižanje dohodkov (tu prihaja v poštev predvsem zmanjšanje dohodkov državne razredne loterije).

Vlažno hladno!
sedaj NIVEA

Radi varnosti si vsak večer krepko nadrgnite obraz in roke z Nivea — creme. To zadostuje. Vaša koža bo postala odporna in nežna. Veter in slabo vreme ji ne moreta več škodovati! Vi dobite zopet mladostno-zdrav, svež izgled, ki ga imamo vsi tako radi!

Nivea je poceni!
Doza: Din 3·50, 6·—, 12·—, in 25·—

Trgovina in industrija

Tudi pri tem ministrstvu so se izvršile tehnične spremembe v načinu proračuna, ker so bile nekatere postavke prenešene iz poglavja banske uprave na ministrstvo in narobe.

Državna hipotekarna banka izkazuje povečanje izdatkov (predvsem osebnih) za 2.2 milij. Din.

Gozdovi in rudniki

Izdatki so se zmanjšali za 1.34 milij. Din.

Državni rudniki izkazujejo zmanjšanje dohodkov od 296.2 na 266.6 milij. Din, istočasno pa tudi zmanjšanje izdatkov od 233.6 na 219. 7 milij. Din. Predvsem so se zmanjšali materijalni izdatki rudnikov ter je bila ukinjena postavka 2 milij. Din za iskanje nafte na Majevici in v Kaknju. Nadalje so se zmanjšali tudi izdatki za zgradbe ter daljnovode.

Izdatki za gozdove so se zmanjšali od 68.15 na 66.81 milij. Din, dohodki pa so se povečali od 89.6 na 94.15 milij. Din. Povišanje dohodkov je pripisovati predvsem višjim dohodkom za prodani les na področju ravnateljstva gozdov v Banjaluki. Odpadla pa je postavka: dohodki gozdne železnice Usora—Pribinič za 1.5 milij. Din.

ELIX izdrživa sijalica

Socialno politika

Izdatki ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje so se zmanjšali od 152.3 na 148.03 milij. Din. Med posameznimi ustanovami so znašali izdatki: državna protezna delavnica v Ljubljani 0.55 (0.59), dotacija 0.45 (0.48), šola za sestre pomočnice v Ljubljani (0.27 (0.3), dotacija 0.18 (0.22), muzej Higienskega zavoda v Ljubljani 0.06 (0.05), dotacija 0.035 (0.02), Topolščica 4.57 (3.57), splošna državna bolnišnica v Ljubljani 9.75 (10.16), dotacija 3.4 (3.33), bolnišnica za ženske bolezni v Ljubljani 1.31 (1.76), dotacija 0.26 (0.55), bolnišnica za duševne bolezni na Studencu 6.28 (6.49), dotacija 5.86 (5.85), Novo Celje 3.39 (3.43), dotacija 3.21 (3.18), babiška šola v Ljubljani 0.154 (0.159), dotacija (ista).

Telesna vzgoja

Tu so se predvsem povečali izdatki za organizacijo telesne vzgoje (šola za telovadne učitelje, propaganda, vežbališča, stroški za izvedbo celokupne organizacije obvezne telesne vzgoje), znižana pa je postavka za podpore pri zgradbi domov od 1.75 na 0.8 milij. Din, nadalje pomoč Sokolski zvezi od 8 na 6 milij. Din. Povečane so podpore raznim sportnim zvezam ter društvom, ki spadajo v področje ministrstva.

Iz finančnega zakona

Prvi oddelek finančnega zakona, ki vsebuje splošna določila, ne vsebuje nobenih izprememb v primeri s sedaj veljavnim finančnim zakonom. Izpremenjena so le določila o plačilu vozarinske takse.

Pooblastila za posamezna ministrstva

Po pooblastilu v finančnem zakonu lahko izplača finančni minister iz presežkov po vseh partijah tele vsote: po zahtevi ministra notranjih zadev skopljanski občini 1.5 milij. Din za podporo pri dovršitvi zgradbe uprave policije, po zahtevi trg. ministra 0.7 milij. Din za zgradbo hladilnice v jug. svobodni coni v Solunu, na zahtevo pravosodnega ministra 5 milij. za izvedbo zakona o sodnem postopku, zakona o ureditvi rednih sodišč itd. (osebni in materialni izdatki), na zahtevo prom. ministra 3 milij. za projekt in predhodna dela za nov donavski most (zveza z Romunijo), ter za trasiranje in izdelavo načrtov proge do tega mostu, ter 3 milij. za nadaljevanje del pri tunelu Šaranovo. Vsa ta izplačila se bodo izvršila iz obratnega kapitala Glavne državne blagajne.

Nov člen 17., ki se glasi: Kot izredni doprinos za to proračunsko leto bodo plačali vsi obvezniki uslužbenskega davka 1% od onih bruto-dohodkov, ki so podvrženi temu davku. Izvzeti pa so: hišna služinčad, nekvalificirani delavci in dnevničarji, orožniki, graničarji, podčastniki in upokojenci, katerim so pokojnine regulirane po odredbah zakonov, ki so veljali pred uveljavijenjem uradniškega zakona iz leta 1923, prometnega osebja iz leta 1923, in zakona o ustrojstvu vojske iz l. 1923.

Pooblastila za ministrstva: pravde, prosvete in zunanjih zadev so neizpremenjena, deloma pa celo zmanjšana, ker so bili nekateri členi črtani. Ministrstvo notranjih zadev sploh nima nobenih določil v finančnem zakonu.

Pri pooblastilu vojnemu ministrstvu se zmanjša izdatek za jahalne oprave od 10 na 5 milij. Din, poveča pa kredit za Obiličev in vojnotehnični zavod od 10 na 15 milij. Din. Ni pa podaljšana določba o sprejemanju prošenj dobrovoljcev.

Vsa dosedanja pooblastila pri prometnem ministrstvu odpadejo in vsebuje novi finančni zakon samo določbo, da sme minister za promet od poštnih dohodkov izplačati 4.84 milij. Din, kar je zaostanek vsote Upravi državnih monopolov za račun drž. tovarne telef. in telegr. aparatov v Varšavi.

Pri kmetijskem ministrstvu je novo določilo, da se vsi posli, izvirajoči iz zakona o občinskih »kosevih«, ki spadajo pod ministrstvo, prenesejo v kompetenco banskih uprav.

Trgovinsko ministrstvo ima sedaj samo eno pooblastilo, da se sme veljavnost odredbe člena 200. obrtnega zakona odložiti za leto dni. (Ta člen namreč določa, da mora država račune javnih nabav izplačati takoj po izvršbi, odnosno prevzemu. Če pa ne plača v 3 mesecih, mora plačati zakonite zamudne obresti, za neupravičeno odlaganje izplačila odgovarja krivec materijalno in disciplinarno. — Op. uredn.)

Ministrstvo za socialno politiko. Tu je ukinjena podpora socialnemu zavarovanju po čl. 136. zakona o zavarovanju delavcev.

Splošna določila

Denarne kazni, ki jih odreja finančni minister po zakonu o kazenskih sankcijah za kršitev predpisov, so prepuščene glede višine svobodni oceni finančnega ministra.

Nadalje je odobren pristojbinski pravilnik sušaške občine.

Skupno vsebuje predlog novega finančnega zakona samo 50 členov, kar pomeni v primeri s sedanjim finančnim zakonom zmanjšanje, saj ima sedanji zakon 86 členov.

Velika bakljada v Zagrebu

Zagreb, 16. dec. Povorka, ki se je bila zbrala na trgu okoli gledališča, je štela, mirno se lahko reče, večji del zagrebškega prebivalstva. Tam so se zbrali zastopniki 700 društev, ki niso vsi našli prostora na trgu in so se morali namestiti po stranskih ulicah. Bakljada je potekla izredno lepo. Udeležilo se je je ogromno število meščanstva in je sprevod trajal eno uro.

Zbrane množice so po vsej poti navdušeno vzklikale Nj. Vel. kralju. Ko so prve vrste prišle do trga Stjepana Radića, sta se pripeljala z avtom Nj. Vel. kralj in kraljica, ki so ju množice frenetično pozdravljale. Zbrani pevci so zapeli pesem »Buči, buči morje adrijansko«, ki jo je dirigiral dirigent Gotovac. Navdušenje je prikipelo do vrhunca. Tedaj so dali znamenje s trobento, da se je valovanje nekoliko poleglo. In tedaj je mestni načelnik dr. Krbek nagovoril Nj. Vel. kralja s temle nagovorom:

Govor župana

Na tem staroslavnem trgu, kjer so se odigrali veliki zgodovinski dogodki, se je zbralo prebivalstvo mesta Zagreba, srečno, da more Vašemu Veličanstvu voščiti srečo k jutrišnjemu rojstnemu dnevu. Nato je našteval vse važne zgodovinske dogodke na tem trgu.

V Vašem Veličanstvu gledamo zavetje vseh onih naših velikih idej, za katere je padlo toliko žrtev; gledamo zavetje državnega in narodnega edinstva, zavetje bratske sloge, ljubezni in enakopravnosti, zavetje pravice in enakosti, zavetje slabih, siromašnih in zatiranih. Vsi naši pogledi gredo danes pred prestol Vašega Veličanstva in tam vidimo vtelešeno moč našega naroda in države in kraj, odkoder nam bo prišla pomoč in rešitev. Ta, v senci tega božjega hrama, prosimo Vsemogočnega, da bi, kakor je nekoč med strahotno svetovno vojno podelil nadčloveške sile Vašemu meču, da ste prepeljali svoj narod čez težko Golgoto do njegove zmage in prvi utrli pot zmagi zavezniške vojske — da bi podelil tudi danes v teh hudih časih, ki jih preživlja vse človeštvo, sline moči Vašemu žezlu, da boste privedli svoj narod in državo kot kralj in voditelj, kot njegov največji sin, k zasluženi veličini in zadovoljstvu.

Naj bi bil rojstni dan Vašega Veličanstva dan sreče naši državi, narodu in vsemu kraljevskemu domu. Naj živi Vaše Veličanstvo, naj živi kraljevski dom Karagjorgjevičev!

Pri zadnjih besedah zagrebškega župana je navdušenje tisočglavih množic zopet prikipelo do vrhunca in ovacije se kar niso mogle poleči. Zopet so morali s trobentami dati znak in šele nato, ko se je razvedelo, da bo Nj. Vel. kralj odgovoril, je nastala grobna tišina.

Nj. Vel. kralj je odgovoril mestnemu načelniku takole:

Odgovor Nj. Vel. kralja

»Prav rad prihajam med vas, moji dragi Zagrebčani, v mesto, kjer je pred skoraj 100 leti naša ona velika jugoslovanska ideja tako silen impulz, ideja, ki je danes z vašo pomočjo uresničenjem zato, da bo naša lepa in velika domovina kar najmočnejša.

Nadaljujte delo, pojdite po poti narodnih velikanov Gaja, Strossmayerja, Račkega in drugih, ki so nas učili v bratski slogi in ljubezni prenašati največje žrtve za izpolnitev stoletnih idealov našega naroda o svobodi in močni narodni državi.

Zagreb je bil na tej poti, kakor je dobro povedal mestni načelnik, nosilec teh idej in borec za jugoslovanski pokret, ki ga je ob silnih naporih in velikih žrtvah kronala ustvaritev sedanje mile naše domovine. Ker cenimo obseg storjenih naporov in spoštujemo prestane žrtve, je naša sveta dolžnost zvesto čuvati sadove naših dosedanjih bojev in z ljubeznijo in složno delati za konsolidacijo naše državne skupnosti, tako da bo od dne do dne močnejša, narod v njej pa čim zadovoljnejši.

Ker vztraja Zagreb pri tem narodnem delu v doslednosti s svojo slavno jugoslovansko preteklostjo mi je drago, ljubi moji Zagrebčani, da vam morem te besede s tega mesta ponoviti. Hvala vam za ljubezen in zvestobo, ki mi jo tudi zdaj izkazujete, kakor ste mi jo izkazali tolikokrat poprej na tak način.

Govor Nj. Veličanstva so množice opetovano prekinile z navdušenimi vzkliki. Pevski zbor je nato zapel pesem »Iz bratskog zagrljajac«, ki so jo tisočglave množice ponovno pozdravile s frenetičnimi ovacijami.

Naši kraljeviči

Od desne na levo: Prestolonaslednik Peter, kraljeviča Tomislav in Andrej ter princ Nikola, sin kneza Pavla in kneginje Olge.

Izseljenska nedelja v Franciji

O proslavi izseljenske nedelje naših rojakov v Merlebachu, Francija, poroča ondotni dnevnik »Courrier de la Merle« takole:

Dne 3. decembra je proslavila tukajšnja jugoslovanska naselbina svojo izseljensko nedeljo. V ta namen so priredili v P. Kraemerjevi dvorani popoldne proslavo, ki je prav lepo uspela. Vkljub pasjemu mrazu in nič manjšemu pomanjkanju so se udeležile slovenske družinice v obilnem številu in je bila dvorana prenapolnjena. Ganljivemu nagovoru simpatičnega in tukaj vsesplošno priljubljenega gospoda abbé Skebeta so sledile razne domovinske pesmi. Posebno ljubki so bili večglasni pevski nastopi otrok v njih materinskem jeziku, ki jasno pričajo o spretnosti in požrtvovalnosti, s katerima se abbé Skebe žrtvuje za svoje rojake. Ako dodamo temu še njegove zasluge za svoje rojake delavce in njih družine na polju karitativnega dela, lahko razumemo, zakaj se Slovenci okrog tega mladega duhovnika zbirajo s toliko odkrito naklonjenostjo in tudi z nekoliko ponosnim občudovanjem. Pevskemu delu so sledile razne gledališke predstave, čuvstvene, primerne dnevu, deloma tudi vesele. Kakor se je pa pri izvajanjih teh točk lahko opazila njih polnost umetniškega čuta in njih domovinske ljubezni, tako smo pa tudi pri posameznih igralcih, samih preprostih delavcih, lahko občudovali tako izredne naravne zmožnosti, kakršnih tu pri nas nismo vajeni. Župnik Thiebaut, kakor tudi tajnik ravnateljstva rudokopne družbe sta častitala g. Skebetu, duši cele prireditve, k tako sijajnemu uspehu. Prvi je imel tudi kratek nagovor, v katerem je izrazil svojo gorko naklonjenost slovenskim bratom, jih navduševal k medsebojni slogi in poziral k ožjemu sodelovanju z njegovimi verniki domačini. Ko so Slovenci po šesturnem skupnem bivanju zapuščali svojo proslavo izseljenske nedelje, niso vkljub slavnostnemu razpoloženju mogli skriti na svojih obrazih svojega obnovljenega domotožja. —

Tako piše tuj časopis o delovanju našega izseljenskega duhovnika g. Skebeta. Vkljub temu pa mu mečejo polena pod noge tisti, ki bi morali biti veseli, da se gospod toliko žrtvuje za svoje ljudi. Kaj bi rekli ti domačini, ko bi jim kdo na tej proslavi povedal, da so se našli tam ljudje, ki ga preganjajo in pode proč? Ljubezen lastnih rojakov in spoštovanje tujcev domačinov mu je gotovo v zadoščenje.

Slavnostno razpoloženje vseh pri tej prireditvi je posebno dvignilo, kar je g. Skebe v svojem nagovoru posebno poudaril: »S posebnim zadoščenjem — vsaj za me je to veliko zadoščenje — moram poudariti, da je današnja proslava združila kot brate vse, ki so naše krvi in jezika, brez razlike državljanstva: jugoslovanske Slovence, primorske, koroške, brate Hrvate — vsi smo eno. Brez razlike društev ali prepričanja. Podporna društva: Barbara kakor Edinost, pevska društva, svetna in cerkvena — eno smo!«

MIRIM
kraljica čokolade

Specijalitete so:
MLEKITA — mlečna čokolada.
KAVITA — mlečna s kavinim okusom.
MASLITA — dezertna čokolada brez primesi.
SADVITA — sadje v čokoladi.

Zapomnimo imena, da moremo zbirati po svojem okusu, ko kupujemo čokolado.

Sem in tja po Zagrebu

Zagreb, 15. decembra.

Koncertov in komedij, tega je brez konca v tako velikem mestu. Rekel bi: za »domač prazmik« so. Enkrat pri enem, drugič pri drugem »sosedu« — da je večkrat lepo. Pa se ne zanimamo res ne za vse te koncerte in drugo. Vreden pozornosti pa je bil koncert »tete Nikolaje«, ker je pozornosti vredna tudi »teta Nikolaja«.

Pa kaj mi to kvasi o neki »teti Nikolaji«? Kaj nam mar takih »tetk«, ki jih je ves svet poln, tako bi si kdo mislil. To je že res, da je »tetk« cel svet poln — a »teta Nikolaja« je samo ena! Le vprašaj sirotno, zgubljeno zagrebško otročad, kdo mu kupi obleko in obuvalo in knjižico — pa kmalu zveš, kdo je ta »teta Nikolaja«, katero ves Zagreb pozna, ki je bogata pred Bogom, pred ljudmi pa revna, ker vse, vse razda siromakom, ki je sanirala gotovo že dvesto divjih zakonov, ki vsak prvi petek napolni celo cerkev s svojo »družinico«, katero pripelje k sv. obhajilu. To je »teta Nikolaja«. Po službi poštna uradnica, po rodu Slovenka iz Škofje Loke, po delu pa pravi apostol zagrebškega mesta. Pozna jo vse, tisti, ki so pomoči potrebni, in oni, ki potrebnim pomagajo. Zato pa je imena vreden tudi koncert »tete Nikolaje«, ki se je vršil 12. decembra ob 20 v cerkvi sv. Katarine. Program je bil lep in tudi lepo izvajan, toda prav do izraza lepota izbranih točk ni mogla priti, ker je bilo v cerkvi preveč mrzlo, česar niso občutili samo poslušalci, ampak tudi predvajalci in godala. Udeležba je bila dosti lepa in je tako »ljubezen dobro prestala preskušnjo mraza«. »Teta Nikolaja« pa niti zraven ni mogla, ker sirota leži v bolnišnici, otroci pa molijo in jokajo zanjo. Pa bo menda že kmalu spet na delu, da bo razdelila dobiček koncerta.

V četrtek zvečer je bil na Šalati pri Štoreku lep večer. »Danica« in njen bivši predsednik Janko Koren iz Metlike s svojimi prijatelji so proslavili Korenovo diplomo, ki je te dni dovršil svoje študije iz živinozdravništva.

Snega imamo že precej, pa še vedno pada. Mraza pa že preveč.

IGNACIJ NAROBE, TAPETNIK, GOSPOSVETSKA CESTA ŠTEV. 16 (PRI LEVU).

Ubijalec sina oproščen

V Sremski Mitrovici je bila te dni pred tamkajšnjim okrožnim sodiščem obravnava, ki je napravila globok vtis na vse poslušalce. Na obtožni klopi je sedel 48 letni vinogradnik Blaž Dolkič iz Petrovaradina, ki je ubil dn 12. novembra svojega 19 letnega sina Ivana. O tem smo tedaj že poročali. Obtoženec se je zagovarjal s silobranom ter je izčrpno opisal razmere v svoji družini, ki so dovedle do tega žalostnega dogodka. Sam ima hišo in dva orala polja, toda življenje v njegovi hiši je bil pravi pekel. Ko je njegov sin dovršil ljudsko šolo, ga je hotel oče obdržati doma, toda sin je zahteval, da ga mora oče študirati dalje. Ubogi oče se je vdal v to žrtev ter je poslal sina v trgovsko šolo v Osjek. Toda Ivan je v šoli padel ter se je vrnil domov. Tu je počenjal ves čas razne zlobne neumnosti, pogosto grozil očetu s sekiro in nožem, nagovarjal mater, naj umori očeta itd. Na dan žalostnega dogodka je zahteval od očeta, naj mu da 2000 Din, ker se hoče poročiti. Oče pa ni hotel dati denarja, češ, da ga nima. sin pa je zahteval od očeta, naj proda hišo in polje. Oče seveda ni hotel na to pristati, nakar ga je sin napadel in ga pričel daviti. Med tepežem je Blaž zabodel svojega sina z nožem v vrat. Ivan je padel na tla, in ko je pritekla mati ter ga hotela obvezati, je Ivan vzdihnil: »To ni nič, se bom že maščeval!« Ivan pa je za rano umrl. Sodišče je obtoženca oprostilo, s čimer je bil zadovoljen tudi državni tožilec. Blaž Dolkič je bil takoj izpuščen na prosto.

Tok morate plačati,

glejte, da dobite več svetlobe. Žarnica spreminja energijo: jemlje tok kot surovo in daje svetlobo kod čisto energijo. Mala poraba toka in velik svetlobni efekt, to je ekonomična žarnica. Kupujte torej v vašem lastnem interesu ekonomično žarnico

TUNGSRAM

Louis Adamiča ‚Smrt na Kranjskem'

V »Amerikanskem Slovencu« piše p. Hugo:

Ko je naš tukajšnji rojak Louis Adamič s svojim »Dinamitom« stopil pred ameriško javnost ter zbudil občo pozornost in priznanje, smo bili mi, njegovi rojaki, ponosni nanj. Njegovo drugo večje delo, »Smeh v džungli«, nam je ta ponos še dvignilo. Tudi domovina, katere obisk mu je omogočila Gugenbergova nagrada za »Dinamit«, ga je s častjo sprejela, ker je proslavil svoje in njeno ime v širokem angleškem svetu. Pričakovala je ona in pričakovali smo mi, da ga bo ta obisk domovine, ki jo je v deških letih zapustil, oplodil za nova dela in potom njih seznanil angleško javnost z resničnim žitjem in bitjem našega naroda, o katerem ima še tako zmedene pojme. A njegov članek »Smrt na Kranjskem«, ki ga je priobčil v novemberski številki »Harpers Magazine«, nas je v tem upanju temeljito razočaral in pokazal, da je bil naš ponos nanj preuranjen. V svoji rojstni vasi Blato je nagrabil blata, s katerim je svoj lastni narod pred tujci oblatil. Čujte nekaj najznačilnejših potez, s katerimi nas je v omenjenem članku angleški javnosti orisal.

Ob smrti svojega strica Janeza, katere je bil s svojo angleško ženo priča, je šele spoznal, »da večina slovenskega, kot tudi ostalega priprostega jugoslovanskega ljudstva, bolj ali manj veruje v posmrtno življenje duše. Pa kako materialna je ta njih vera. Vsepovsod po Jugoslaviji,« piše dalje, »priprosto ljudstvo veruje, da živi duša na drugem svetu zelo slično življenje onemu, ki ga je živela na tem svetu. Tam kadi, noslja, se usekuje, prekle obrezuje in denarja potrebuje.« Sicer pravi, da jih je v Sloveniji še zelo malo, ki bi verovali, da duša po smrti kake hrane potrebuje, vendar ljudje ob smrti kakega dragega, zlasti pa za noč vernih duš, obložе mize z jedili, da se jih v slučaju potrebe lahko poslužijo. In še: »Krščanstvo jim je prineslo idejo o peklu, ki pa ni nikoli pognala globokih korenin. V bistvu so še vedno pogani. Večina njih je po mojem mnenju predobrodušna, da bi verovala v (peklenski) ogenj in žveplo.«

Prosim vas, kako sodbo naj si na podlagi takih potez angleška javnost ustvari o našem narodu onstran oceana? Pač le to, da smo Slovenci in Jugoslovani sploh še daleč za deveto goro civilizacije in kulture. Ko bi bil pisatelj ta svoj opis priobčil v kaki znanstveni reviji, na pr. v »Geographical Magazine«, bi se znala lepega dne v naši domovini pojaviti kaka znanstvena ekspedicija, ki preiskuje verstvo in kulturo prvotnih narodov.

Ne, takega glasnika našega verskega in splošno kulturnega stanja ne moremo biti ponosni, ampak ga odklanjamo. Če misli še nadalje pljuvati v svojo lastno skledo, ne bomo imeli prav nič proti temu, ako se prelevi v Adamsa in pusti naš narod pri miru, kot bo on njega. Po vsem soditi je on eden tistih sinov verne slovenske matere, ki se je vtopil v morje modernega ameriškega paganizma. Sam pravi, da je ob umirajočem in umrlem stricu Janezu prvič resno razmišljal o smrti. No, pa to je njegova osebna zadeva. Proti čemur protestiramo je to, ker je svoj narod slozi lastna motna očala opazoval in svetu predstavil.

Ne tajimo, da je med našim narodom, zlasti še med Srbi, marsikak praznoverski običaj. In nič bi ne imeli proti temu, če bi jih mimogrede omenil in opisal. Samo, da ne bi prezrl bogatega, pristnega verskega kapitala, ki je posebno v našem narodu še naložen in ki našim ljudem smrtno temo tako lepo ožarja z jutranjo zarjo novega, lepšega življenja ter ostalim dragim oslaja grenke solze ločitve z upanjem zopetnega svidenja. Vernost je vendar naša najlepša svetovno znana dika in odlika. Ko bi bil Mr. Adamich pravi ameriški gentleman ter se hotel svojemu narodu oddolžiti za izkazano mu čast, naj bi bil vsaj to poudaril v njegov kredit, kar je že toliko tujcev storilo, kakršnegakoli osebnega prepričanja so že bili. A kaj hočete pričakovati od človeka, ki se iz svoje džungle celemu svetu cinično smeje.

Zadnja pot I. Repšeta

V petek ob 4 popoldne je bil iz bolnišnice pogreb pokojnega tovarnarja pohištva g. Ignaca Repšeta. Pogreb je dokazal velik ugled in spoštovanje, ki ga je pokojnik užival med ljubljanskim prebivalstvom. Saj ga je na zadnji poti spremilo izredno število občinstva, mnogo industrijalcev, zlasti pa obrtnikov. Pokojnik je umrl v starosti 50 let. Doma je bil iz Št. Janža na Dolenjskem, mizarske obrti pa se je izučil v Ljubljani, kjer se je l. 1913 osamosvojil. Njegovo podjetje je napredovalo zelo hitro, saj je bil pokojnik izvrsten organizator, zraven pa človek izredno finega okusa ter so bili njegovi izdelki prava mizarska umetnina, kar so dokazale tudi številne razstave na velesejmu. Njegovo podjetje je zlasti zaslovelo po specijalnih lestvah za gasilce in sadjarje. Blagemu pokojniku naj sveti večna luč, njegovi gospej soprogi Leopoldini in drugim svojcem pa iskreno sožalje!

„EDISON BELL" gramofoni
tudi na obroke!
Moderni radioaparati, smuči!
najceneje nabavite za božič pri
Jos. Banjai
LJUBLJANA, Miklošičeva c. 20
Telefon 34-19

20,000.000

Svojo skrb, kaj bo z našim imetjem, z našo družino ali z nami samimi v slučaju požara, skušamo pomiriti s tem, da se zanašamo na negotovo usodo. Res je, da stori dober gospodar marsikaj za omejitev take nesreče, gori pa le.

Ogenj stalno uničuje naše narodno premoženje in spravlja ljudi v stisko in bedo. Zavarovalnice so plačale v Sloveniji v zadnjih dveh letih povprečno po 20,000.000 odškodnin svojim zavarovancem za požarne škode. Je to ogromna vsota, ki je neštetim družinam in posameznikom kljub nesreči ohranila njihovo imetje.

Kaj bi storili Vi v slučaju nesreče požara?

Predložil bi polico naši Vzajemni zavarovalnici, kjer imam svoje imetje primerno zavarovano, in bi dobil škodo v okviru zavarovalne pogodbe povrnjeno.

WIMPASSING termofor

iz gumija za hladne noči

DOBRO POCENI PRAKTIČNO

Varuje Vas pred prehladom in drugimi boleznimi. Zato neobhodno potreben za vsako hišo. — Dobi se v vsehapotekah, drogerijah in tozadevnih trgovinah.

Ptuj

Vlom. Neznani zlikovci so vlomili v vinčarijo posestnice Amalije Feguš v Gorci v Hlalozah. Odnesli so kompletno kuhinjsko opremo, posteljnino in razne druge predmete. Ker jim pa to ni bilo dovolj, so odnesli iz kleti še približno 2 hl vina.

Sport. Ptujski sportni klub Drava sklicuje za 17. t. m. ob 10 sestanek smučarjev v gostilni Zupančič. Sportni učitelj g. Špat bo začetnikom na teremu pokazal in poučeval v določenem času osnove iz smučarstva.

Smrtna kosa. V Dornavi je umrl vžitkar Franc Toplak v visoki starosti 93 let.

Frizerski salon za dame sem otvoril, ter se s prvovrstno postrežbo priporočam. Gjurasek Julj.

Pri nakupu radio aparata za Božič si oglejte zalogo raznih svetovnih tvrdk pri „RADIO", Vseh svetnikov ulica št. 9

RADIO TELEFUNKEN

DINAMIK 2, EVROPA IN SVETOVNI SUPER NAJBOLJŠI MODELI

UGODNI POGOJI IN PLAČILNI OBROKI. ZAHTEVAJTE PONUDBE.

Jugosl. SIEMENS d. d. RATKAJEV 7 **ZAGREB** in **RADIO DOBERLET** ŠELENBURGOVA 7 **LJUBLJANA**

Ljubljanske vesti:

Požar v hiralnici sv. Jožefa

Ljubljana, 16. decembra.

Topovska strela z ljubljanskega gradu sta danes dopoldne ob 9.27 naznanila prebivalstvu, da gori v mestu. Takoj se je razvedelo po mestu, da gori hiralnica sv. Jožefa na Vidovdanski cesti, in sicer oddelek, kjer so nastanjeni duševno bolni hiralci. To poslopje je trinadstropno in je ločeno zgrajeno od drugih poslopij ter meji na Kotnikovo ulico.

Goreti je začelo okrog devetih dopoldne na podstrešju. Pravega vzroka požara nihče ne ve. Sodijo pa, da se je najbrž ob dimniku vnela suha lesena stena, ki je ognju na mah dala primernega netiva. V podstrešju je bilo nakopičene večji kup čebule ter številni zaboji z bolniškimi oblekami. Streha poslopja je vsa lesena in krita s škalcami. Ogenj je zato hipoma objel vso streho. Ko so spodaj na dvorišču opazili prvi majhen plamenček, ki je siknil skozi topeči se sneg na strehi, so brž telefonirali po gasilce. Že čez par minut pa je bila vsa streha v ognju. Ogromna plast črnega dima se je dvigala proti nebu. Iz Mestnega doma so ob četrt na deset odhiteli poklicni gasilci. Istočasno so se odpeljali proti pogorišču tudi prostovoljni gasilci, kasneje so prihiteli na pomoč tudi gasilci iz Šiške.

Gasilci pa so imeli pri tem požaru izredno smolo. Že na cestah so se pojavile prve težave, ker z motornimi brizgalnami ter s težko Magyruslestvo niso mogli hitro priti dalje. Ceste so bile zatrpane z vozniki in snegom, zato so gasilci z avtomobili le s težavo prihiteli na Vidovdansko cesto. Tam pa jih je čakala nova zapreka v obliki zamrznjenih tal. Treba je bilo najprej ugotoviti lego hidranta pod sneženo plastjo na cesti. Nato so zmrzel sneg šele mogli s krampom odkopati ter potem na hidrant priklopiti cevi. Poklicni gasilci so svojo motorko postavili na ustju Komenskega ulice, prostovoljni pa na Taboru. Napeljali so troje cevi; dvoje skozi dvorišče in po stopnjicah v podstrešje, eno pa od zadaj s Kotnikove ulice po Magyrus-lestvi zviška na gorečo streho. S priznanjem moramo ugotoviti, da so gasilci s svojim hitrim in požrtvovalnim delom rešili hiralnico večje, lahko rečemo milijonske škode. Če bi bili le nekaj minut pozneje pričeli gasiti, bi se bili vneli tudi gorljivi deli v spodnjih nadstropjih. Stropi v podstrešju so se že vnemali.

V poslopju, ki se je vnelo, je skupaj okrog 240 ljudi. Večinoma so hiralci obojih spolov, sami umobolni. Med njimi je kakih 80 žensk ter 14 otrok. Razen bolnikov je v poslopju nastanjeno tudi vse strežno osebje hiralnice. Bolniki so ločeni v zadnjem delu poslopja za težkimi železnimi vratmi, v sprednjem delu pa so kuhinje, učilnice in podobni prostori. Zgoraj v podstrešju so spalnice za strežno osebje ter skladišča. Vsi ljudje v hiši so bili ob nastanku požara že pokoncu, le štiri strežajke, ki so bile imele nočno službo, so spale v podstrešni spalnici. Vendar so dekleta pravočasno poklicali ter jih spravili iz gorečega poslopja. Sicer pa je bila nevarnost za spodnje prostore odstranjena tisti hip, ko so gasilci z veliko muko napeljali cev po stopnjicah v podstrešje, kjer so se že vnemale lesene podstrešne stene. Kljub temu pa so v prvi zmedi in razburjenju ljudje hiteli nositi iz zgornjih prostorov zlasti perilo in zaboje z oblekami. Tudi hiralce so sestre že pričele spravljati nižje v spodnja nadstropja. Zaradi velike množine vode, ki so jo gasilci iz treh cevi brizgali v podstrešju, so kmalu popustili stropi in voda je pričela sprva kapljati, potem pa ponekod kar teči v nižja poslopja. Voda je napravila tako zlasti na stropih, pa tudi na perilu in obleki veliko škodo.

Na pomoč so iz bližnje vojašnice Vojvode Mišića prihiteli tudi vojaki. Pod vodstvom kapetana Vukosavljevića je prišlo v hiralnico 80 vojakov I. planinskega polka.

Gasilci so neumorno gasili skoraj dve uri. Na podstrešju so morali večino tramovja razsekati, vsak hip pa so morali vnovič brizgati, zakaj tlelo je neprestano. Škoda je velika, zlasti zato, ker je vse poslopje znotraj in deloma tudi zunaj premočeno. Ker bo voda zamrznila, je seveda za poslopje še večja nevarnost. Zavarovano je bilo poslopje pri Vzajemni zavarovalnici.

Hubertus

terpentinovo milo je povsem

domač izdelek in povsod dobro upeljan.

Gospodinje in perice, ki ga uporabljajo, ga ne morejo prehvaliti.

Poskusite ga tudi Vi, vsak trgovec Vam ž njim postreže

Da! pri tvrdki **J. MAČEK** na Aleksandrovi cesti štev. 12 kupite **najbolj ugodno** moška in dečja oblačila

Vojaška zglasitev

Mestno načelstvo v Ljubljani (vojaški urad) poziva k vojaški zglasitvi sledeče obveznike:

1. *Vse v Ljubljano pristojne mladenice*, ki so rojeni leta 1914 in pa one, rojene v letih 1913, 1912, 1911, 1910, 1909, 1908 in 1907, ki doslej še sploh niso bili vojaško pregledani, ali pa so bili pregledani in proglašeni za *začasno* nesposobne. 2. Vse v Ljubljani bivajoče, pa *v druge občine spadajoče* mladeniče, ki so rojeni v letih 1907 do 1914. 3. Vse obveznike operativne in rezervne vojske do 50. leta starosti, ki so postali iz kakršnegakoli vzroka nesposobni za nadaljnje izvrševanje odkazane jim vojaške službe. 4. Vse mladeniče, ki so rojeni *leta 1916.*

Podrobnosti zglasitve so razvidne z razglasov, ki so razširjeni po mestu, zve pa se zanje tudi v mestnem vojaškem uradu na *Ambrožovem trgu štev 7/I.* Kdor bi se pravočasno ne zglasil, bi bil po voj. kaz. zakonu najstrožje kaznovan, kakor da se odteguje zakoniti voj. dolžnosti. Za pravilno zglasitev odgovarjajo tudi starši, sorodniki, varuhi, stanodajalci in službodajalci prizadetih obveznikov.

Izredna prodaja!

Globoko pod lastno ceno smo znižali cene ostankov za damske in moške obleke.

Ostanki svileni krep in Crepe de Chine od 30 Din naprej.

Vse drugo zimsko blago po izredno znižanih cenah. Le pohitite, da ne zamudite izredne prilike pri nakupu božičnih in novoletnih daril.

Se priporoča

manufakturna in modna trgovina

»PRI ZVONU« I. STROJANŠEK

Ljubljana, Pred škofijo 21 (poleg magistrata).

Oskrbnina (stan, hrana in postrežba) dnevno 75 Din.

Zdravnik: Dr. Fr. Derganc, šef-primarij v p.

Živilski trg v snegu

Na Vodnikovem trgu so se zdaj prodajalci utaborili med gore snega. Sicer pa je zaradi mraza na trgu mnogo manj prodajalcev kakor tudi kupcev. Razen tega so se zadnje dni nekatera živila občutno podražila. Na cene seveda vpliva slabši dovoz, pa tudi prazniki, ki so pred durmi. Tako so se zlasti podražili vsi mlečni izdelki. Surovo maslo prodajajo zdaj po 32 Din, še pred tednom pa je bilo po 28 Din kilogram. Topljeno maslo se je podražilo od 24 na 30 Din kilogram. Tudi mleko je nekoliko dražje in se težje dobi. Edino razni siri so ostali pri starih cenah in jih prodajajo od 18 do 24 Din kg. Dalje so letos zelo draga orehova jedrca, kar pa ni čudno, ker letos orehi skoraj nič niso obrodili. Predlanskim so bila jedrca po 38 Din, lani po 18 Din, letos pa jih prodajajo po 32 Din kg. Končno naj omenimo še naše zeljarje, ki so zadnje dni podražili kislo zelje od 2.50 na 3 Din kg. Kisla repa pa je še zmerom po 2 Din kg. — Ostala živila so ohranila cene ali pa so se celo znižala. Tako je n. pr. čebula zdaj po 1 Din, ko so jo še pred kratkim prodajali po 2 do 3 Din. Krompir je po 1 Din, zeljnate glave 1 do 1.50 Din. Kolerabe so po 1 Din, repe dobite tri za 1 Din, peteršilja celo pest za 1 Din, salatne glavice po 2 do 3 za 1 Din. Dalmatinska karfijola je po 6 Din, goriška po 7 Din kg. Na sadnem trgu je malo blaga, večinoma sama jabolka po 7 Din kg. Slabša, nagnita ali obrezana jabolka prodajajo po 3.50 Din kilogram. Ajdov med velja 16 Din, hojev med 17 Din, cvetlični med 18 Din kg. Na perutninskem trgu je zaradi praznika precej živahno, naprodaj pa je razmeroma malo blaga. Jajca so od 1.75 do 2.25 Din par; piščanci 26 do 30 Din par, kokoši po 20 do 25 Din.

POPPAEA PUDER

o katerem se te dni v Ljubljani povsod govori,

stane velika škatljica le 12.— Din.

Vsaka 10. škatljica zaklene nagrado!

Dobi se le v DROGERIJI HERMES

Miklošičeva cesta 30.

Oglejte si izložbo!

⊙ **Umetniška razstava zagrebške »Trofice« in grafika Poljaka Skoczylasa** je odprta dnevno od 10 do 17 v Jakopičevem paviljonu. Paviljon je kurjen.

Kaj bo danes?

Drama: Ob 15: »Robinzon ne sme umreti.« Izven. Znižane cene. — Ob 20: »Kulturna prireditev v Črni mlaki.« Premijera. Izven.

Opera ob 15: »Havajska roža.« Znižane cene. — Ob 20: »Prodana nevesta.« V proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja. Izven. Znižane cene.

Rokodelski dom ob 8 zvečer: Trije božični večeri. Vprizori »Poselska zveza«.

Zvočni kino Št. Vid: Danes: ob 4, 6 in 8 film »Maroko«. Slike morskih krasot.

Zvočni kino Polje: ob 4 in pol 8 Najmuzikalnejši film sezone: »Dve srci v ¾ taktu«.

Kino Kodeljevo: Ob 3: »Minuto pred dvanajsto« (Tom Mix), ob 5, 7 in 9: »Pozdrav! Veronika« (Fr. Gaal).

KAJ BO JUTRI?

Drama: Zaprta.

Opera: Zaprta.

Kino Kodeljevo: Ob 8 »Pozdrav! Veronika« in Tom Mix.

Nočno službo imajo lekarne: mr. Sušnik, Marijin trg 5 in mr. Kuralt, Gosposvetska cesta 4; jutri: mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4 in mr. Ramor, Miklošičeva cesta 20.

Krznarstvo KENK

Ljubljana, Židovska ul. 3

VELIKA IZBERA VSAKOVRSTNEGA KRZNA PO NAJNIŽJIH CENAH

⊙ **Ljubitelji lepega in pobožnega cerkvenega petja** prirede v ponedeljek 18. decembra točno ob 20 v frančiškanski cerkvi cerkveni koncert. Na sporedu so najlepše stare slovenske cerkvene pesmi in orgelske skladbe. Sodelujejo: operni pevci gdčna Milena Verbičeva, g. Marjan Rus in g. Svetozar Banovec, mešani zbor pod vodstvom g. Fr. Marolta; orgle igra g. prof. P. Rančigaj. Vstopnice po 8, 6 in 3 Din so v predprodaji v Unionski (na Miklošičevi) in Šoukalovi trafiki (pred stolnico).

⊙ **Elizabetna konferenca** pri Sv. Petru vabi vse blage dobrotnike k obdaritvi revnih otrok v nedeljo ob treh popoldne v bivši šentpeterski prosveti. — Predsednica.

⊙ **Združenje jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov** — sekcija Ljubljana priredi v torek, dne 19. decembra ob 20 v lastnem družabnem lokalu na Kongresnem trgu 1-II debatni večer o predlogih kluba inženjerjev in arhitektov — pripravnikov za uvedbo javnih del kot sredstvu za ozdravljenje gospodarstva. Vabljeni člani in vsi, ki se zanimajo.

⊙ **Predavanje o sodobni hrvaški likovni umetnosti** bo v torek 19. decembra ob 18.30 v dvorani miner. instituta na univerzi. Predaval bo prof. akad. slikar g. Ljuba Babić iz Zagreba.

Do petka

zvečer oddane obleke v kemično čiščenje, plisiranje, barvanje, pranje in svetlolikanje perila izgotovi sigurno do BOŽIČA

tovarna **Jos. Reich**

⊙ **Služkinje!** »Poselska zveza bo priredila tečaj za praktično šivanje. Vršil se bo ob večernih urah v »Služkinskem domu«, v Križevniški ulici št. 2. Dekleta, ki imajo veselje do šivanja, naj se priglase v pisarni »Poselske zveze« na Miklošičevi cesti 22/I. Obenem obveščamo, da imamo tudi nemški tečaj, ki se že vrši ob večernih urah. Če se še katera želi vpisati, se še sprejme. — Danes vse v »Rokodelski dom« na igro »Trije božični večeri«, katero vprizori »Poselska zveza«. Vsebina igre je prav lepa. Na sporedu so lepe pesmi, ki jih poje zbor služkinj. Predprodaja vstopnic v nedeljo od 10 do 12 in eno uro pred predstavo. Začetek bo točno ob 8 zvečer. K obilni udeležbi vljudno vabi odbor »Poselske zveze«.

Cenjeno občinstvo vljudno vabim dne 18., 19. in 20. decembra na

poskusno kuhanje kave

Opozarjam na izredno lepe doze za spravljanje ¼ kg kave. — Krasno božično darilo!

S spoštovanjem

Motob Bogomir, Ljubljana, Vodnikov trg 5

⊙ **Edina javna telefonska govorilnica v Ljubljani,** ki je tudi avtomatična, je ona na glavni pošti. Toda če hočeš telefonirati in dati pošti zaslužek enega dinarja, si v zadregi, ker namreč daleč na okoli ni nobenega telefonskega imenika. Le če se ti posreči preprositi kakšnega poštnega uradnika ali uradnico, da ti pove željeno telefonsko številko, potem moreš šele govoriti — seveda, če že poprej ne veš številke. Seveda velja izgovor, da bi mogel biti telefonski imenik v celici vsak čas ukraden, toda na polo prepisanega in na steno prilepljenega, kakor ga imajo na pr. celice v unionskem hotelu, ne bi mogel nihče ukrasti. Tako pa marsikdo ne gre v ta avtomatični telefon govoriti, ker je pač težko po pol ure spraševati za telefonsko številko.

Veliko internacionalno smuško delo

ROBERTA KUMPA

SKI

izide v najkrajšem času.

Prednaročila sprejema

Robert Kump, Univerza, Ljubljana

Odkrita beseda revmatično bolnim!

Da Togal pri revmatizmu resnično pomaga, dokazuje sledeče: »Ko bi mi bile Togal tablete že poprej znane, koliko bolečin bi mi bilo prihranjenih pri mojem dolgoletnem revmatizmu in koliko trpljenja bi bilo preprečenega! Zelo sem srečen, ker morem odkrito reči, da so Togal tablete res izborno delujoče zdravilo brez vsakih postranskih pojavov na želodcu ali srcu. Rad ga priporočam vsakomur. Še enkrat hvala! S Stojanović, službenik uprave vodovoda O. G. B. Belgrad. Kn. Mihailova ulica 3.«

Togal tablete uspešno in hitro delujejo proti revmatizmu, protinu, išiasu, hripi, živčnim boleznim in prehladu. Več kot 6000 zdravnikov priporoča v službeno potrjenih ocenah uporabo Togala. Dobi se v vseh lekarnah.

Odobr. Min. soc. pol. i. nar. zdr. S. Br. 18145 od 22. oktobra 1932.

⊙ **Z grada.** Na praznik, dne 8. decembra, nas je nepričakovano osebno obiskala odlična gospa iz ugledne ljubljanske družine ter osebno obdarovala 27 prav revnih otrok z gorko obleko in perilom. Koliko dobrega je storila s to svojo plemenito dobroto, morda niti ne sluti; zato smo ji pa mi stariši obdarovanih otrok toliko bolj hvaležni in se v svojem ter imenu malčkov prav iskreno zahvaljujemo. Bog plačaj!

⊙ **Opozarjamo** na razstavo P. Magdič.

⊙ **Oglejte si razstavo v nedeljo 17. t. m. pri tvrdki A. Šinkovec nasl. K. Soss, Mestni trg.**

Ogledala in brušene šipe

dobite najceneje pri **Mirko Miškec**

Medvedova ulica 38 (Šiška) Ljubljana VII.

Tako šnja dobava. Cene brezkonkurenčne.

⊙ **Ogenj v uršulinski šoli.** Nekako ob pol 4 popoldne so bil poklicni gasilci poklicani v uršulinski samostan, kjer je gorelo. Sestre so namreč opazile, da se v osmem razredu vnanje šole močno kadi. Poklicale so dimnikarja, ki pa je svetoval, da morajo priti gasilci. Gasilci so razdrli tla ter našli tram, ki se je zaradi bližine s cevjo od dimnika vnel. Ogenj je bil hitro pogašen ter je bila s tem odstranjena precejšnja nevarnost. Škoda je kljub temu znatna.

Oglejte si

Tičarjevo božično izložbo

v Šelenburgovi ulici in v pasaži

⊙ **V Ljubljani umrli od 8. decembra do 14. decembra 1933:** Kolar Andrej, 32 let, pom. premikač drž. žel., Vodovodna c. — jama. Založnik Janez, 68 let, kurjač drž. žel. v p., Hranilnična cesta 7, pritličje. Tomec Vladimir, 61 let, inspektor drž. žel., Pod turnom 3. Resnik Terezija, 20 let, služkinja, Medvode. Kralj Gustav, zasebnik, 74 let, Zvonarska ul. 5-I. Škofic Ladislav, 29 let, mizarski pomočnik, Vidovdanska c. 9. Repše Ignacij, 50 let, tovarnar pohištva, Cimpermanova ul 3. Tančič Viktor, 66 let, Celovška c. 20 (inspektor pivovarne »Union«). Seme Gregor, hiralec, 62 let, Vidovdanska c. 9. Dolenc Ciril, bančni ravn. v pok., 48 let, Valjavčeva ul. 20. Doktorič Karolina, zasebnica, 52 let, Bohinjska Bistrica. — V ljubljanski bolnišnici umrli: Brass Oton, uradnik drž. žel., Stepanja vas 58. Dolničar Albina, roj. Steigman, 56 let, žena bivšega hotelirja, hotel »Tivoli«. Bukovec Marija, 1 leto, hči služkinje, Dravlje 39, obč. Zg. Šiška. Adamič Marija, roj. Mlakar, 26 let, žena delavca, Polena 2 pri Konjicah. Hribar Mirko, 5 mesecev, sin dninarice, Drtija 5 pri Kamniku. Vilhar Marija, roj. Gržina, 75 let, zasebnica, Tyrševa c. 31.

⊙ **Uprava Združenja mesarjev in klobasičarjev v Ljubljani** obvešča cenj. občinstvo, da bodo mesarski lokali in stojnice v nedeljo in ponedeljek, dne 24. in 25. decembra t. l., cel dan zaprte, zato bodo pa odprte v soboto, dne 23. decembra t. l., do 19. ure. Priporočamo vsem, naj si nabavijo pravočasno meso za zgoraj navedena dneva.

⊙ **Splošna Tekstilna d. d.** se nahaja edinole na Mestnem trgu št. 17. Tam je te dni velika božična prodaja po globoko znižanih cenah. Pazite na naslov: Mestni trg 17.

⊙ **Dunajsko pranje, svetlolikanje, šimenc,** Kolodvorska 8.

Za damske žemperje pristna

HOLANDSKA VOLNA

TONI JAGER, Ljubljana, Dvorni trg 1

Kranj

K članku »Bogati Kranj, zgani sel«, ki smo ga priobčili 8. decembra, nam je poslalo mestno županstvo sledeče pojasnilo: »Glede ubožne preskrbe je bilo v pretekli zimi v Kranju zadosti preskrbljeno, kakor kažejo naslednji podatki. Za v Kranj pristojne reveže je skrbela kranjska občina sama, ki stavi vsako leto zadostni znesek v svoj proračun. Za reveže, odnosno nezaposlene, ki niso v Kranj pristojni, pa se je skrbelo na sledeči način: Predvsem se je uvedla širokopotezna akcija s posebnim okrajnim odborom, ki je razdelila v denarju, oziroma v živilih blaga za skupno 12.840 Din. Razen tega je prejel lokalni odbor podpore od kr. banske uprave v Ljubljani v znesku 6000 Din in jo tudi razdelil. Končno je kr. banska uprava nakazala mestnemu županstvu potom okrajnega načelstva znesek 3000 Din za zaposlitev brezposelnih za javna dela in posebej za razdelitev med nezaposlene 1300 Din. Iz teh podatkov je razvidno, da je javna uprava v zadostni meri poskrbela v zimi 1932/33 za nezaposlene delavce in reveže. Razen tega so delovala v istem smislu sledeča društva: Kolo jugoslovanskih sester, Vincencijeva družba, Krajevni odbor Rdečega križa in še druga društva, med temi zlasti Sokolsko društvo, kakor tudi privatniki. Tudi glede preskrbe revežev in nezaposlenih delavcev v tekoči zimi 1933/34 se bo pravočasno v vsakem oziru poskrbelo. Za reveže, ki so v Kranj pristojni, skrbi kranjska občina, za ostale pa mora občina, kakor tudi druge občine po naročilu okrajnega načelstva sestaviti občinski pomožni odbor treh do šest oseb, ki imajo ugotoviti število potrebnih, zbirati darila in jih potem razdeliti in sicer prvič še pred božičnimi prazniki. Vsi gori našteta humanitarna društva pa enako že dalj časa zbirajo denar, da še do novega leta obdarijo vse najpotrebnejše. Slednjič se bodo izvršila potrebna javna dela po tozadevni uredbi, za kar pa nadrejene oblasti še niso izdale navodil. — Mestno županstvo v Kranju: Ciril Pirc, župan.«

Poizvedovanja

Pozabil ali izgubil sem nekje dva siva zvezka večjega formata, vsebujoča predavanja (Veber) na univerzi. Najditelja prosim, da ju proti nagradi izroči takoj univerzitetnemu vratarju.

Občni zbor Zgodovinskega društva v Mariboru

Maribor, 16. dec.

Ena najvažnejših slovenskih znanstvenih ustanov, mariborske Zgodovinsko društvo je nocoj polagalo račune o svojem delu v preteklem letu. Občni zbor se je vršil ob lepi članski udeležbi v dvorani študijske knjižnice. Vodil ga je zasluženi predsednik prelat dr. Franc Kovačič, ki je po uvodnem pozdravu podal obširen obris dela ter se nato spomnil umrlih članov. Zlasti s toplimi besedami se je spominjal velikega dobrotnika društva, pokojnega vladike dr. Karlina. Zelo izčrpno in pregledno poročilo društvenega življenja in znanstvenega dela je podal neumorni tajnik prof. Franjo Baš. Poročal je o internem delu, ki se je očitovalo v prirejanju zgodovinskih večerov, o raznih korakih in ukrepih za čuvanje zgodovinskih spomenikov, o organizaciji in delu na publikacijah itd. Krono letošnjega znanstvenega dela predstavlja ptujska številka »Časopis za zgodovino in narodopisje«, ki je gotovo najvažnejša slovenska publikacija v letošnjem letu. Nadalje je omenil kot veliko pridobitev osamosvojitev banovinskega arhiva, ki se je obogatel med drugim s korespondenco Božidara Rajiča z Dunaja kot svojemu kaplanu Mešku. V blagajniškem poročilu je podal dr. Vrabl sliko težkega gmotnega položaja društva, ki tiči radi svojih velikopoteznih publikacij v dolgovih. Denarni promet je znašal 126.320 Din. Knjižničar Janko Glaser je poročal o društveni knjižnici, ki je izključno študijska. Preglednik dr. Janičč je podal pregledniško poročilo ter predlagal absolutorij. Nato je predlagal dr. Janko Kotnik izvolitev naslednjega odbora: predsednik prelat Franc Kovačič, odborniki: ravnatelj Janko Glaser, arhivar Franjo Baš, magister Franc Minarik, prof. dr. Anton Dolar, prof. dr. Strnšek Pavel, prof. Bogomir Stupan, prof. Jan Šedivy, ravnatelj dr. Josip Tominšek, sodni svetnik dr. Vladimir Travner, upravitelj kaznilnice dr. Niko Vrabl. Namestniki: bogosl. prof. dr. Vilko Močnik, Velko Novak in profesorica Silva Trdina. Pregledniki: prvi državni pravdnik dr. Ivan Jančič, Franjo Gures in sodni svetnik v p. dr. Josip Kronvogel.

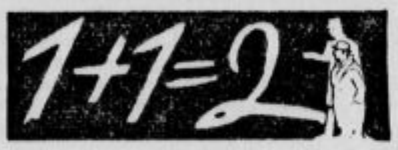

Številke so zanesljive, besede pa zvodljive! Analiza na podlagi številk neizpodbitno priča, da rogaška zdravilna slatina nadkriljuje po vsebini zdravilnih soli vse znane vrelce, tudi Karlove vare in Marianske lazne. Radi tega ima rogaška slatina tudi večjo zdravilno moč kakor pa druge mineralne vode.

Skladišče **rogaške slatine** v Ljubljani, Gosposvetska cesta 13 (kolizej).

Koledar

Nedelja, 17. decembra (3. adventna nedelja): Kraljev rojstni dan. Lazar, škof; Vivina, devica. Mlaj ob 3.53. Herschel napoveduje sneg in viharno vreme.

Ponedeljek, 18. decembra: Gracijan, škof; Teotim, mučenec.

Novi grobovi

† **V Ljubljani** je umrla gospa Antonija Pugelj roj. Krpan, trafikantinja. Pogreb bo danes ob 4.15 popoldne na pokopališče k Sv. Križu. — Na Mestnem trgu št. 19 je umrla gospodična Matilda Seemann, zasebnica. Pogreb bo danes ob 2 popoldne. — V petek je umrla gospodična Karolina Doktorič. Pokopali jo bodo danes ob 4 popoldne.

† **V Rožni dolini pri Ljubljani** je umrla gospa Rozalija Lenasi roj. Nahtigal, soproga preglednika finančne kontrole. Pogreb bo v ponedeljek ob 4 popoldne na viško pokopališče.

† **V Gornji Planini pri Rakeku** je mirno v Gospodu zaspal gospod Hijeronim Demšar, mesar, gostilničar in posestnik. Pogreb bo danes ob 4 popoldne.

Naj jim sveti večna luč! Žalujočim naše iskreno sožalje!

Pozor! Halo! Pozor!

Pridite danes ob 17. uri vsi odrasli in mali k tvrdki

F. M. SCHMITT

Pred Škofijo 2 **LJUBLJANA** Lingarjeva 4

Prijetno boste presenečeni!!

Pridite! Pridite! Pridite!

Osebne vesti

— **Drž. strokovna komisija** je podelila naslov »specijalista za otroške bolezni« gospodu dr. Luki Beziču, zdravniku zavoda za zašč. mater in dece v Ljubljani.

Ostale vesti

— **Družba sv. Mohorja sporoča, da so vse letošnje knjige pošle** in ne more ustreči naknadnim naročilom.

— **Tečaj za duhovnike-voditelje fantovskih odsekov lavantinske K. A.** 28. in 29. decembra 1933 v Mariboru. V četrtek, 28. decembra: Ob pol 10 v semeniški kapeli molitev k sv. Duhu in nato litanije in nagovor škofa dr. I. J. Tomažiča. Od 10 do 11: »Katoliški narodi in delo za mladino« (dr. Aleksič); od 11—12: »Fantovski odseki — cerkvena organizacija« (dr. Meško); od 14—15: »Prosveta v službi K. A.« (dr. Vatovec); od 15—16: »Vodstvo odseka — skrivnost uspeha« (prof. Prijatelj); od 16—17: »Vzgoja mladine k odpovedi, žrtvi, zmernosti« (Jerebič). — V petek, 29. decembra: Od 9—10: »Notranja verska poglobitev fantov« (A. Karo, špiritual); od 10—11: »Psihologija kmečkega fanta« (Dr. Jeraj); od 11—12: »Apostolat — zahteva časa« (Dr. Cukala); od 14—15: »Fantje in župnijska K. A.« (F. Kolenc); od 15—16: »Poslovanje fantovskih odsekov« (Geratič M.). Prijave za tečaj sprejema lavant. kn. šk. ordinarijat.

5000 Din nagrade

za izsleditev morilca Marije Juvančičeve razpisujeta brat in sestra.

Terezija Horvat, Zg. Šiška 53.

— **Absolventje kmetijskih šol iz okolice Maribora** se vabite, da se udeležite sestanka in posvetovanja radi ustanovitve podružnice Zveze abs. kmet. šol v Mariboru. Sestanek bo v petek, dne 22. dec. ob poldveh popoldne na Vin. in sadj. šoli v Mariboru. Pridite vsi, člani in nečlani!

— **Popravek.** V »Slovencu« dne 15. t. m. se je med belgrajskimi vestmi vrinila pomota, da je g. dr. Jože Bavdek imenovan za predsednika upravnega sodišča v Celju, dočim je pravilno, da je omenjeni imenovan za sodnika upravnega sodišča.

— **Gospodinjski kuharski tečaj,** ki bo trajal tri mesece, se prične na dr. Krekovi gospodinjski šoli v Zg. Šiški pri Ljubljani 3. januarja 1934. Sprejemajo se samo **notranje učenke,** ker je zunanjih že dovolj priglašenih. Priglasiti se je do 26. decembra. Vpisnina za ves tečaj 150 Din; mesečnina 650 Din. Prospekti se dobe na zavodu brezplačno. — **Večerni kuharski tečaj** se prične januarja. Priglasiti se je do 3. januarja. Tečaj bo trajal šest tednov po štirikrat na teden. Po želji se lahko priredi tudi **popoldanski kuharski tečaj,** enak večernemu, ako se priglasi dovolj udeleženk. Natančnejša pojasnila se dobe vsak dan v Krekovi gospodinjski šoli. Telefon 30-94.

— **Donava pri Belgradu zmrznila.** Položaj na Donavi je pri Belgradu vedno hujši. V noči na petek se je Donava pokrila z debelo ledeno odejo. Ves promet na parnikih je ukinjen, vlačilci pa so bili z največjo težavo spravljeni v prezimovališče. V posebni nevarnosti je bila v četrtek neka šibka mala ladja, ki je plula iz Belgrada v Zemun, pa je že obtičala v ledu. Ladja je bila v ledu 3 ure in jo je moštvo le z največjo težavo rešilo iz ledenega oklepa.

DARMOL

Čokolada za odvajanje deluje blago in zanesljivo. Ne škoduje!

Odobreno od Ministrstva socijalne politike in narodnega zdravja št. štev. 249 od 19. II. 1932.

— **Božične razglednice.** Knjigarna Mohorjeve tiskarne v Celju je založila štiribarvne razglednice. Dve razglednici sta božični in predstavljata hojo k polnočnici in rojstvo Gospodovo, naslikal jo je mladi umetnik in sotrudnik Mladike g. Maksim Sedej. Razen tega je izšla serija št. 1—2 narodopisnih razglednic, slikal g. Maksim Gaspari, predstavljajoči Ziljana in Ziljanko v narodni noši. Čestitamo klišarni in Mohorjevi tiskarni k tako odličnim izdelkom domače umetnosti. Razglednice se dobijo v Mariboru, Ljubljani in Celju.

Schroll — *Od leta 1813 odličen bel šifon*

— **Pri trdovratnem zaprtju,** napetosti v telesu, preobilici želodčne kisline, glavobolu, razdraženosti, tesnobnosti, splošnem slabopočutju in utrujenosti pospeši naravna **»Franz-Josef«-grenčica** brez napora in bolečin lahno izpraznjenje črev vseh neprebavljenih ostankov in v mnogih slučajih obvaruje pred vnetjem slepiča. — Najodličnejši zdravniki stoletja so vporabljali **»Franz-Josef«-vodo** z najboljšim uspehom pri moških, ženskah in tudi otrocih.

— **Prepovedan tisk.** Službene novine št. 288 objavljajo, da je prepovedalo državno tožilstvo v Zagrebu prodajati in razširjati št. 11 polmesečnika »Kronika«, ki izhaja v Zagrebu.

— **Samo Drogerija Gregorič dr. z o. z. Ljubljana — Prešernova ul. 5** ima v Jugoslaviji Agfa Box fotokamere št. 24 in če rešite pravilno križanko, jo dobite za tovarniško lastno ceno 100 Din. Razpis brezplačno na razpolago.

LEKARNA

Tukaj me dobite:

Pistyanska blatna kompresa »Gama« za zdravljenje reume, išiasa in protina na domu. Pojasnila: **Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova ulica 5.**

— **Šverc...** Ob severni meji je v najlepšem razcvetu in to kljub poostreni pažnji. Zadnji čas so postali posebno sumljivi avtomobilisti in te dni so jih vzeli obmejni čuvaji na piko. V Št. Ilju so našli v avtomobilu soproge nekega belgrajskega zavarovalnega ravnatelja 15 kg dragih toaletnih predmetov, pri njenem šoferju pa 17 kg raznega konterbanta. Istega dne so zajeli še drug tihotapski avtomobil, last nekega Miška R. iz Brežic. V njem je bilo 19 zavojev s tobakom, vžigalniki in sličnimi prepovedanimi stvarmi.

— **Vsem usnjarjem Drav. banovine!** Načelstvo usnjarskega združenja za Dravsko banovino vabi vse člane, ki imajo interes za oddajo (strogo) po **usnjarsko konserviranih in sortiranih surovih svinjin,** na sestanek dne 28. decembra letos ob 10 v posebni sobi hotela »Štrukel« v Ljubljani.

— **V Službenem listu** kraljevske banske uprave dravske banovine št. 101 od 16. t. m. je objavljen »Zakon o sporazumu med vlado kraljevine Jugoslavije in vlado republike Francije o preferenčnem postopanju z jugoslovansko pšenico«, dalje »Zakon o sporazumu o ureditvi trgovinskega prometa med kraljevino Jugoslavijo in kraljevino Italijo«, »Pravila o organizaciji državne razredne loterije kraljevine Jugoslavije«, »Izmenjava ratifikacijskih instrumentov kraljevine Jugoslavije in republike Francije o trgovinskem sporazumu (preferenci na žito)«, »Ratifikacija konvencije o pobijanju ponarejevanja denarja in zapisnika — po Madžarski«, »Pristop Danske k bernski konvenciji za zaščito literarnih in umetniških del«, »Ratifikacija mednar. konvencije o antidifteričnem serumu po republiki Grčiji« in »Pristop Turčije k mednarodni konvenciji o opiju in k zapisniku«.

Nenadkriljiv v selektivnosti, jakosti in točnosti reprodukcije

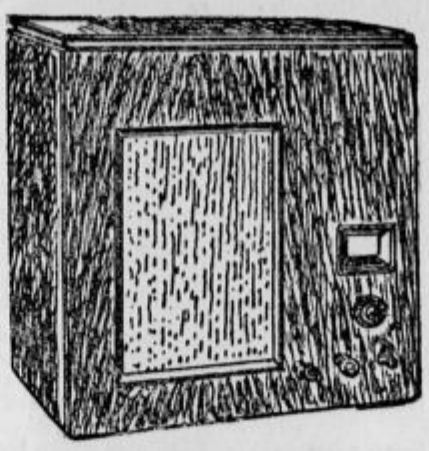

3 + 1 CEVNI

REFLEX-SUPER

s 7 vstavljenimi krogi in automatskim izenačenjem fadingov

ORION

ORION RADIO 7131

Dobi se za gotov denar in na odplačila pri večini radio trgovcev

Varčujte že pri dinarju!

Za tuje znamke

ne plačujte več nego za domače, ker niso

nič boljše,

ampak le

mnogo dražje.

Zato čistite svoje čevlje vedno le s priznano najboljšo

»ILIRIJA«

terpentinovo kremo

— **V Maksimiru zmrznila ciganka.** V Zagrebu so blizu Maksimira in bližnje vasi Granešinski Novaki predvčerajšnjim zjutraj našli v snegu neznano ciganko, staro približno 40 let, ki je zmrznila. Ciganka je najbrže nameravala v Zagreb ter se je hotela v snegu odpočiti. Mraz pa jo je premagal ter je v snegu zaspala in se ni več prebudila. Našli so jo neki kmetje, ki so obvestili oblasti.

— **Pri boleznih srca in poapnenju žil,** nagnjenju k krvavenju v možganih ter napadom mrtvouda — zagotavlja naravna **»Franz-Josef«-grenčica** lahno odvajanje brez napora. Znanstvena opazovanja na klinikah za bolezni krvnih žilic so dognala, da **»Franz-Josef«-voda** posebno starejšim ljudem zelo dobro služi

— **Nova založba v Ljubljani** Vam postreže z vsem, kar potrebujete, ko izbirate božična in novoletna darila. Za mladino raznovrstne primerne knjige (n. pr. Ivančkov sveti večer, slikanica Cipek in Capek, za dijake Debevčevi Vzori in boji), za odrasle vse domače in tuje knjige, prav tako različna praktična darila iz pisarniške stroke; bogata izbira razglednic, jaslic in okrasja za božično drevesce.

— **Pyramid, svetovnoznani žepni robci,** za dame in gospode, so proizvod tovarne Tobralco in imajo vse lastnosti, za katere jamčijo tvornice Tobralco. Njihova prikupnost v barvah, okusni in pestri vzorci, dobra perilnost in izredna vpojnost so pridobile tem robcem svetovni sloves in jim zagotavljajo povsod zmerom zveste odjemalce. Pyramid robci so kot darilo vsakomur v veselje in so naprodaj pri tvrdki A. & E. Skaberne, Ljubljana. Oglejte si izložbo!

— **Kaj naj storimo,** če se nikakor ne moremo znebiti katarja? Gleichenberški zdravilni vrelec, pomešan z vročim mlekom, neverjetno hitro učinkuje. Dobi se v lekarnah, drogerijah itd.

— **Pri motnjah prebave,** želodčnih bolečinah, zgagi, slabosti, glavobolu, migljanju oči, razdraženih živcih, nespanju, oslabelosti, nevolji do dela povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica odprto telo in olajša krvni obtok.

POCENI IN FINI SMUČARSKI DRESI IN DAMSKI PLAŠČI

LE PRI TVRDKI

DRAGO GORUP & CO

LJUBLJANA

MIKLOŠIČEVA CESTA 16

PRVO NADSTROPJE

— **Ako boste potrebovali za božično darilo lepo slovensko knjigo,** se obrnite na Jugoslovansko knjigarno v Ljubljani, da Vam iz svoje bogate zaloge pripovednih spisov — domačega in tujega slovstva — pošlje kaj primernega: **Prešernovo Zbrano delo** — poezije — 40 Din, platno 55 Din, usnje 90 Din; Gregorčič, Poezije, I. del, 10 Din, vezano 16 Din, vezano 16 Din; Levstik, Poezije, trije zvezki po 10 Din, vsi trije skupaj vezani 26 dinarjev; Jurčič Josip, Zbrani spisi, uredil dr. Ivan Grafenauer. Popolna zbirka obsega 10 zvezkov, posamezni zvezki broš. so 16 Din, kartonirani 20 dinarjev, v platno 30 Din, eleg. platno 40 Din. Vseh 10 zvezkov 160 Din broširani, kartonirani 200 Din, vezani v platno 300 Din, v elegant. platno 400 Din, v skupni kaseti 450 Din; Pregelj dr. Ivan, Izbrani spisi — do sedaj je izšlo 8 zvezkov (vsebina posameznih — vidi naš najnovejši katalog pripovednih spisov — na razpolago brezplačno). Vsak zvezek stane nevezan 45 Din, vezan v platno 60 Din; Meško, Slike — osem povesti 20 Din, vezano 30 dinarjev. Zahtevajte naš najnovejši katalog brezplačno.

— **Doraščajoči mladini** nudimo zjutraj čašico naravne »Franz Josefove« grenčice, ki doseza radi tega ker čisti kri, želodec in creva, pri dečkih in deklicah prav izdatne uspehe.

Celje

♂ **Obiščite danes popoldne vsi** akademijo Vincencijeve konference. Vstopnice, in sicer sedeži po 6 in 4 Din, stojišča pa po 2Din se dobe v predprodaji dopoldne v upravi »Slovenca« od 10—12 in popoldne pri dnevni blagajni od 2 dalje. Začetek ob pol 4 popoldne.

♂ **Osmina po pokojnem kanoniku Vidovicu** bo v torek, dne 19. t. m ob pol 8 zjutraj s sv. mašo zadušnico v Marijini cerkvi v Celju.

PRIMERNO BOŽIČNO DARILO SO ČEVLJI! CENENA PRODAJA VSEH VRST ČEVLJEV: STRAŠEK M., CELJE, CANKARJEVA C. 4/II.

♂ **Cinkarna dd. v Celju** je tudi letos naklonila najrevnejšim mestne občine celjske 30.000 kg premoga, ki ga bo mestna občina razdelila strankam, upoštevajoč v prvi vrsti revne rodbine s šoloobveznimi otroki in bolnimi rodbinskimi člani. Za ta velikodušni božični dar izreka mestna občina celjska navedenemu podjetju tudi tem potom najtoplejšo zahvalo.

♂ **Štirje delavci padli v Savinjo.** V petek dopoldne so padli z mostu, ki ga gradijo čez Savinjo, štirje delavci v vodo, pa so se srečno rešili.

ZA PLES: Crepe de Chine, Georgeti, Crepe sateni v vseh modnih barvah.

ZA SMUČARJE: Sukno, rokavice, nogavice, puloverji, damski plašči, usnjeni suknjiči po znižanih cenah pri **KOLBEZEN, Celje.**

♂ **Padel v kotel vrele vode.** 70 letni občinski revež Jurij Slatinšek, pristojen na Ponikvo ob j. ž., ki se je zadnje čase zadrževal pri Zelenem travniku v Celju, je 11. t. m. padel v kotel vrele vode in se opekel po vsem telesu. Prepeljali so ga v celjsko javno bolnišnico, a je 16. t. m. umrl. — V Čretu 16 je umrla včeraj v visoki starosti 93 let ga. Ana Fornazarič, zasebnica. N. v m. p.!

Kam pa kam?

V Celje, na Glavni trg št. 9, kjer se Vam nudi velika izbira vsakovrstnega **maunfakturnega blaga** po ponovno znižani ceni.

A. Drofenik, nasl. R. JELEN

BONBONIERE krasne, sveže, fine desertne bonbone in božični nakit v trgovini

ANTON FAZARINC - CELJE

Kamnik

Za dom dobite pristno primorsko črnino in drugo izvrstno vino po 6 Din pri »Zlati kapljiˮ na Vrhpolju.

Sport

Tek Zedinjenja

Za današnji tek zedinjenja, ki se vrši pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Aleksandra I., vlada največje zanimanje. Saj ni čudno, kajti videli bomo teči najboljše domače in inozemske atlete. Tek prične točno ob 11.30 izpred Narodnega doma ter se cenj. občinstvo ponovno in najvljudneje naproša, da se podredi odredbam sodniškega zbora in reditelјev, da bo današnja nacionalno-sportna manifestacija čim sijajnejše izpadla.

Popoldne ob 16 se pa vrši v Trgovskem domu v Gregorčičevi ulici

Svečana razdelitev daril,

združena s čajanko in koncertom, na katerem sodelujejo naši odlični pevci, odnosno glasbeniki ter vokalni kvartet. Na to proslavo se vljudno vabijo zastopniki oblasti in organizacij, tekmovalci in sodniki ter članstvo prireditelja.

Zbor lahkoatletskih sodnikov JLAZ-e Ljubljana. (Službeno.) Vsi sodniki in reditelji se ponovno naprošajo, da danes sigurno sodelujejo pri teku zedinjenja ter se v to svrho zbero točno ob 10 pred Narodnim domom. Sodelovanje vseh zveznih sodnikov dolžnost. Zatorej danes ob 10 zbor vseh sodnikov in reditelјev. — Predsednik: Ivo Kermavner.

O bolgarskih gorah

Pod okriljem SPD je predaval g. dr. Brilej o bolgarskih gorah. Za to predavanje je vladalo med ljubljanskimi alpinisti veliko zanimanje, kar dokazuje številna udeležba. Predavatelj, ki je v spremstvu dveh Slovencev prepotoval v minulem poletju bolgarske planine, je v izčrpnem in zanimivem predavanju podal svoje vtise. Planinstvo na Bolgarskem je močno razvito, kar dokazujeta dve močni planinski organizaciji, ki sta povsod po bolgarskih gorah, katerih vrhovi dosegajo do 2900 m, zgradili primerne postojanke. Predavanje je spremljalo 70 skioptičnih slik, s katerimi nam je predavatelj pokazal najzanimivejše bolgarske kraje in planine.

*

Tečaj za smuške učitelje. Zimskosportna zveza priredi 14-dnevni tečaj za izvežbanje smuških učiteljev. Ker v okrilju SPD predvideni tečaj za smuške nastavnike za letos odpade, pozivamo vse podružnice, da gledajo nato, da bo vsaka podružnica razpolagala vsaj z enim izprašanim smuškim učiteljem. V tečaj morejo le oni smučarji, ki že obvladajo osnovne like. Tečaj je brezplačen in prične 8. jan. 1934 v Domu na Krvavcu. Celodnevna oskrba 30 Din (v skupnem ležišču) ozir. 35 Din (v sobah). Prijave je poslati čimpreje na pisarno SPD, palača Grafike, Ljubljana, ali pa direktno na gen. tajnika JZSZ Joso Gorca, Ljubljana, Kreditna banka.

Sportni klub »Ilirija« priredi pričetkom prihodnjega tedna t. j. 18. dec. 1933 ob pol 15 smučarske tečaje za začetnike, odrasle in mladino pod Cekinovim gradom (nad drsališčem). Tečaji trajajo 6 dni t. j. od ponedeljka do sobote. Prijavnina za prvi dve skupini po Din 10, za mladinsko skupino Din 5. Pismene prijave na: Sportni klub »Ilirija«, kavarna Evropa, ustmene v trgovinah Gorec, Predalič-Kolb in Alpina.

Jugoslovanska akademska smučarska organizacija priredi večdnevni **smučarski tečaj za začetnike.** Pričetek tečaja bo v torek, dne 19. t. m. Zbirališče udeležencev tečaja pred vhodom na drsališče Ilirije ob 2 popoldne. Vodja tečaja bo tov. Frlan Marko. Pozivamo vse začetnice in začetnike, da se tečaja udeleže!

Zanimivo smučarsko predavanje. Smučarski klub Ljubljana priredi v sredo 20. t. m. ob 20 v veliki dvorani Uniona smučarsko predavanje s skioptičnimi slikami. Predava absolvent berlinske visoke šole za telesne vaje g. Drago Ulaga. Vstopnice so v predprodaji pri J. Gorcu, Lojze Šmucu (Fototurist) in Predaliču. Na to zanimivo predavanje se še povrnemo.

Brezplačni tečaj za začetnike prireja Smuč. klub Ljubljana od 18. t. m. dalje stalno. Zbirališče vsakokrat ob 14 pri Čadu.

Smučarski tečaj v hotelu Sv. Janez ob Boh. jezeru priredi SPD od 25. dec. do 1. jan. in sicer za začetnike in manj izvežbane smučarje. Snega je nad 1 m, pota do planinskih koč so že pregažena. Odlične terenske prilike v okolici, na razpolago je tudi drsališče. Planinske koče na Planini Vogel (1050 m), Govnača (1400 m), planini na Kraju (1500 m) ter koči pri Triglavskih jezerih odprte. — Cene so zelo solidne: od 55—66 Din dnevno. Udeleženci tečaja imajo popust. Informacije daje in sprejema prijave SPD, Ljubljana, palača Grafike, tel. 2963 ter gospa Marica Jeraj, upraviteljica hotela Sv. Janez ob Boh. jezeru. Tečaj vodi zvezni smuški učitelj J. Kveder.

Kugyjeva skakalnica v Liscah pri Celju. Smučarski klub Celje sporoča: Kakor lansko leto je tudi letos dr. Jul. Kugyjeva skakalnica v Liscah vsem klubom na razpolago za trening. Ker so vzdrževalni stroški skakalnice tudi pozimi visoki, mora vsak klub, kateri pošlje svoje člane na trening, doplačati k tem stroškom malo odškodnino. Klubi, kateri mislijo svoje člane skakače poslati na trening oziroma sami izvesti na skakalnici kakšno prireditev, naj se tozadevno obrnejo na naslov Smučarski klub Celje, g. Ervin Gračner, tvrdka Wogg. Radi osebne varnosti posameznega skakača mora staviti klub gotove predpise. Vsakemu neprijavljenemu skakaču bo klub prepovedal trening na skakalnici.

Skijöring. Kolo jahačev in vozačev opozarja vse one, ki se zanimajo za ta sport, da ima proti odškodnini na razpolago konje z opremo za skijöring. Pojasnila in prijave v jahalnici na Bleiweisovi cesti.

Vremensko poročilo JZSZ in SPD

16. decembra 1933, telefonično.

Bled-jezero: —17°, barometer pada, drobno mede, 20 cm snega na 40 cm podlage, smuka idealna. — **Kranjska Gora, Rateče-Planica:** —12°, barometer se dviga, snega 140 cm pršiča, sankališče uporabno. Vršič in Tamar 350 cm pršiča. — **Bistrica-Boh. jezero:** —10°, mede, 130 cm snega, sneg pršič, smuka idealna. — **Krvavec:** —12°, snega 60 cm pršiča na stari podlagi, smuka ugodna. — **Mojstrana:** nalahko sneži, sneg suh, novega 30 cm, smuka primerna, skakalnica uporabna, izgledi za izlete dobri. — **Bloke:** —8°, po malem sneži, 40 cm novega snega na 60 cm podlage, sneg suh pršič, smuka idealna, izgledi za nedeljo in izlete zelo dobri. — **Št. Vid n. Cerknico:** 14. decembra: —11°, 70 cm novega snega na podlagi 40 cm, sneg pršič, smuka idealna. — **Sodražica:** —10°, mirno, snega 100 cm na podlagi, sneg suh pršič, smuka dobra. — **Šmarje-Sap:** Snega na zmrznjeni podlagi 38 cm, sneg suh pršič, smuka ugodna. — **Kolce, 16. dec.:** —12°, na podlagi 60 cm pršiča, sneži, smuka idealna.

Gospodarstvo

Položaj na delovnem trgu

Povprečno število zavarovancev pri OUZD v Ljubljani je znašalo meseca novembra 77.877, kar pomeni v primeri z novembrom lani povečanje za 489; v primeri z oktobrom je število delavstva radi sezijskih razlogov manjše za 863.

Gibanje članstva nam kaže tale tabela:

	1933	razlika v prim. z 1932
junij	78.566	—4077
julij	78.432	—2588
avgust	78.999	—1509
september	78.985	— 212
oktober	78.740	+ 807
november	77.877	+ 489

Za moško delavstvo so razmere neugodnejše, ker je moških bilo v novembru letos zaposlenih 979 manj kot lani, žensk pa 1.468 več kot novembra lani. To je v zvezi z razvojem tekstilne industrije.

Pač pa še nadalje padajo delavski zaslužki: meseca novembra je znašala povprečna dnevna zavarovana mezda 1.796.375 Din, kar pomeni v primeri z novembrom lani zmanjšanje za 44.825 Din.

Odstotek bolnikov je višji kot lani: znašal je 2,35% (+ 0.48).

V novembru t. l. je bilo zavarovanih pri osred. uradu za zavarovanje delavcev 549.461 delavcev, v oktobru 542.074, v novembru lani pa 544.306. To pomeni, da se je število delavcev povečalo v primeri s prejšnjim mesecem in lanskim istim mesecem. Ugodno znamenje je posebno slednje, ker je oktober poleg aprila edini mesec letos, ko je bilo število zavarovancev višje kot v lanskem letu.

Obrestna mera

Z uredbo o zaščiti kmetov od 23. novembra 1933 so določene obresti 6,02% za vse zaščitene kmetske dolgove, ki predstavljajo večino zadružnih posojil. **Za ostala posojila pa priporočata podpisani zvezi kot centrali včlanjenih kreditnih zadrug glede na čl. 1. uredbe o maksimiranju obrestne mere od 22. novembra 1933 naj posojilnice z ozirom na težke gospodarske razmere vseh dolžnikov držijo od 1. januarja 1934 dalje tudi za nove in za nekmetske dolgove čim nižjo mogočo obrestno mero, nikakor pa ne višjo ko 9,5%.**

V Ljubljani, dne 15. decembra 1933.

Zadružna zveza v Ljubljani
r. z. z o. z.

Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani
r. z. z o. z.

*

Izplačevanje obresti na stare vloge pri Ljubljanski kreditni banki. Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani objavlja? Upravni svet Ljubljanske kredit. banke v Ljubljani je na svoji seji dne 15. t. m. sklenil v sporazumu s komisarjem ministrstva trgovine in industrije v smislu člena 3, točke 2. uredbe o plačilnih rokih za vloge in druge dolgove Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani z dne 26. maja 1932, **da bo zavod izplačal s 1. januarjem 1934 vsem vlagateljem na knjižice in tekoče račune obresti za celo leto 1933.** Nedvignjene obresti se preneseio na nove, vedno razpoložljive, izven uredbe stoječe račune. Pri izplačilih odnosno prenosih se odbijejo vse akontacije, izplačane v smislu objav od 20. marca, 27. junija in 12. septembra tek. leta ter vsi v smislu člena 3, točke 3 uredbe predčasno na račun izplačili po točki 2 likvidirani iznosi.

Borza

Dne 16. decembra 1933.

Denar

Promet je znašal ta teden 2.018 milj. v primeri s 1.948, 1.414, 1934 in 2.429 milj. Din v prejšnjih tednih. Promet je bil v šilingih, Din, Curihu, Newyorku in Solunu.

Curih. Pariz 20.24½, London 16.90, Newyork 330.—, Bruselj 71.8250, Milan 27.16, Madrid 42.20, Amsterdam 207.75, Berlin 123.32½, Dunaj 72.79—58.—, Stockholm 87.15, Oslo 84.90, Kopenhagen 75.50, Praga 15.33, Varšava 58.—, Atene 2.95, Carigrad 2.50, Bukarešta 3.05.

Les

Cene so ostale nespremenjene. Tendenca je ostala nespremenjeno mlačna, dočim pa so povpraševanja po tramih nekoliko popustila, istotako tudi po hrastovini, nasprotno pa se nespremenjeno živahno povprašuje po suhi bukovini I. II. III. Za drva in ogljе ni nobenega zanimanja kljub pozni sezoni in hudi zimi.

Podaljšati mladost

MR. BAHOVEC PLANINKA TOPAVILNI ČAJ

se more le s pravilno nego svojega telesa. Ako Vam je do tega, da se tudi v poznih letih počutite zdravi, delazmožni in samozavestni, ako Vam je do tega, da ohranite neskaljeno veselje do življenja tudi v starosti, uživajte redno, toda brezpogojno sedaj na zimo dnevno po 1 skodelico Planinka čaja pred zajtrkom.

Planinka-čaj čisti kri, sestavine njegovih zdravilnih planinskih zelišč pronikнejo v vse telesno staničevje, odstranjuje nakopičene in zdravju škodljive usedline, urejuje prebavo in tako Planinka-čaj pomlajuje ves notranji sistem.

Zahtevajte v apotekah samo pravi PLANINKA-ČAJ-BAHOVEC v plombiranih zavitkih po Din 20— in z napisom proizvajalca

APOTEKA Mr. BAHOVEC, LJUBLJANA

Reg. br. 12590 — 29 VII. 1932

Mariborske vesti:

2553.642 Din za socialno skrbstvo

Temelj socialnemu skrbstvu mariborske mestne občine so ustvarile že prejšnje povojne občinske uprave. Že dolgo vrsto let žrtvuje mesto Maribor sorazmerno med vsemi jugoslovanskimi mesti za socialne namene največ in struktura mariborskega socialnega skrbstva je služila za zgled že mnogim drugim mestom. Tudi v proračunu za leto 1934 tvori postavka za socialno skrbstvo razmeroma veliko vsoto 2,553.642 Din ter je za 115.590 Din višja od letošnje. Slednji povišek se očituje pod raznimi naslovi. Največji izdatek izkazuje mestna oskrbnišnica: 530.175 Din. Predvidena je v njej popolna oskrba za 150 oseb; dnevno se računa na vsako 7.50 Din, poleg tega dobi vsak oskrbovanec mesečno 30 Din na roko v gotovini za svoje potrebe. Sledi po višini izdatek za ubožne podpore, ki znašajo 421.569 Din; nato mestna Ljudska kuhinja z 295.870 Din (predvidena je dnevna prehrana z opoldanskim izdatnim kosilom za 250 oseb). Poleg stalnih ubožnih podpor deli občina še podpore od časa do časa. Tako bo dobilo 476 oseb za božič po 75 Din za drva. Delijo se tudi mladinske podpore ter je za nje predvidenih 159.120 Din. Za mestni Mladinski dom je določenih 246.188 Din v njem je predvidenih v dnevnem zavetišču 100 prostih mest, v dečji postaji pa 30 mest. Za oskrbo dece v tujih vzgajališčih (Ponoviče, Rakovnik, Stična, Ljubljana itd.) je določenih 44.000 Din, za otroške počitniške kolonije 70.000 Din, subvencije za božičnice 57.000 Din, podpore humanitarnim društvom 29.000 Din. Podpore brezposelnim znašajo 120.000 Din, pomoč brezstanovanjcem in podpore za plačanje stanarine 25.000 Din, zdravstveni in bolnišnični stroški 180.000 Din.

☐ **Za proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Aleksandra** je izdal mestni načelnik naslednji poziv: »Mestnemu prebivalstvu. Danes proslavimo rojstni dan Nj. Vel. kralja Aleksandra. Da se proslavi ta praznik dostojno, pozivam vse meščane, da okrasijo svoje hiše z državnimi zastavami.« —

☐ **Smrt vzornega moža.** Na Jelovcu je v četrtek umrl posestnik Lovrenc Čiček. Ves čas od svoje preselitve iz Pivole pri Hočah na svoje ponosno posestvo na Jelovcu je stalno deloval v občinskem odboru in bil nad 35 let cerkveni ključar v Kamnici ter je vselej in povsod zvesto zagovarjal in branil naše narodne pravice. Danes v nedeljo bodo njegovi številni prijatelji spremili njegove zemeljske ostanke pred drugo službo božjo v Kamnici na tamkajšnje domače pokopališče. Za cerkev in narod zaslužnega moža ohranimo v hvaležnem spominu in molimo zanj.

☐ **Sv. maša zadušnica.** Narodno, glasbeno in pevsko društvo »Danica« vljudno vabi vse člane in prijatelje društva k sv. maši zadušnici, ki se bo danes v nedeljo ob pol 12 opravila za blagopokojnega častnega člana inž. Albina Černeta v frančiškanski župni cerkvi. Med sv. mašo bo igrala godba Danice.

☐ **Elektrifikacija mestnega avtobusnega prometa.** O tem se je že nekajkrat razpravljalo, zaradi ponovne podražitve bencina pa postaja sedaj vprašanje zelo aktualno. Pri Mestnih podjetjih se vršijo točasno razprave o tem vprašanju, v sredo pa se je sestala posebna komisija strokovnjakov, ki je proučevala možnost in rentabilnost elektrifikacije.

☐ **10.000 bolnikov.** Mariborska bolnišnica je dosegla včeraj poseben rekord: število letos sprejetih bolnikov je doseglo 10.000. V obstoju bolnišnice doslej še nedosežena številka. Lani je bilo v bolnišnici nekaj nad 9000 ljudi, leta 1919. pa 3000

☐ **Božična potovanja se pred durmi! Pozor!** Da se izognete velikemu navalu na kolodvorske blagajne, Vas opozarjamo, da si lahko preskrbite vozovnice že 1 dan pred potovanjem po originalnih cenah pri Zvezi za tujski promet, Putnik, Maribor, Aleksandrova cesta 35, tel. int. 21-22.

☐ **Ljudje spijo — hiša gori.** Na Brdnjaku je pogorel posestnik Alojz Lesjak. Zgorela mu je hiša z vsem premoženjem, obleko in na podstrešju shranjenimi živili. Ljudje, ki jih je presenetil požar sredi polnoči v najtršem spanju, so si jedva rešili iz hiše golo življenje. Posrečilo se je po trudapolnem delu ohraniti ognja gospodarsko poslopje. Lastnik, ki ima 9 otrok, trpi 65.000 Din škode, zavarovan pa je bil le za 12.000 Din.

☐ **Lekarniško nočno službo** vrši v prihodnjem tednu od 17. do 24. decembra t. l. lekarna Maver »Pri Zamorcu« v Gosposki ulici.

☐ **Brezposelnost grozi.** Po mestu se širijo govorice, da so sklenili mariborski odvetniki izvršiti redukcijo svojih nastavljencev. Baje bi po tem sklepu izgubilo 40 odvetniških uradnikov in pisarniških nameščencev svojo službo.

☐ **Revna žena s 6 otroci** se priporoča usmiljenim srcem, da bi olajšala njenim malčkom tužno usodo vsaj za Božič. Darove sprejema naša uprava na Koroški 1.

☐ **Dobava opreme za oskrbnišnico.** Mestno načelstvo v Mariboru razpisuje za povečano oskrbnišnico takojšnjo dobavo naslednjih predmetov: 60 železnih postelj, 30 navadnih mehkih omar iz mehkega lesa, 60 navadnih stolov iz trdega lesa. Ponudbe naj se oddajo v zaprtih kuvertah do 18. t. m. opoldne v socialno-političnem oddelku mestnega načelstva, Rotovški trg 9.

Cerkveni vestnik

Mladinski misijonski praznik za člane in članice, deležnike in deležnice »Dejanja sv. Detinstva Jezusovega« je 28. decembra v *uršulinski cerkvi*, ko se bomo spominjali Nedolžnih otrok. Ta dan bo ob 8 zjutraj sveta maša za žive deležnike in deležnice Sv. detinstva in tudi primerna prilika za prejem sv. obhajila. Lepo božično petje bo spremljalo vso službo božjo dopoldansko in popoldansko. *Ob štirih popoldne* (isti dan) se zbere zlasti mladina pa tudi drugi prijatelji misijonstva, v uršulinski cerkvi, da prejmejo *izredni blagoslov* (benedictio puerorum et puellarum), ki se podeli samo ta dan v letu. Ob tej priliki je tudi kratek nagovor z ozirom na misijonsko pobožnost. *Gg. katehetje*, starši in vzgojitelji bodo kot prijatelji misijonskega pokreta opozorili mladino na to prireditev.

Kongregacija za učiteljice in kongregacija za gospodične pri Sv. Jožefa v Ljubljani: v nedeljo, dne 17. dec. ne bo skupnega sv. obhajila. V ponedeljek 18. dec. bo običajen shod.

Zaprte duhovne vaje za dekleta bodo v Lichtenturnovem zavodu v Ljubljani od 26. do 30. decembra. Vodili jih bodo gg. misijonarji sv. Vincencija Pav. Začetek prvi dan ob 6 zvečer, sklep zadnji dan zjutraj. Vzdrževalnina 100 Din. Prijave na naslov: *Lichtenturnov zavod, Ljubljana, Ambročev trg št. 8.*

Novo mesto

Srečna družina

je le ona, ki poseduje **Philips-radio.** Dobi se po ugodnih plačilnih pogojih edino pri tovarn. zastopstvu **M. WACHTER, urar, Novo mesto.**

Jesenice

Za Božič

krasne damske torbice, nogavice, rokavice, trikotažo, čevlje, klobuke — Vam nudi **KOŠIR.** — Tudi Tivar kamgarn obleke, poceni suknje, hubertusi, površniki, hlače i. t. d.

Sveti večer ob 21. uri

Radioprenos svetih proslav iz

Kristusove rojstne cerkve

v Betlehemu. - Največji religiozni dogodek sedanjega časa.

V svrho nastavitve radio aparata se javite pri naših trgovcih.

Philips Radio

Abesinija še vedno dežela sužnjev

Lov na sužnje

Kakor poročajo angleški listi, v Afriki in tudi v Abesiniji še vedno vlada suženjstvo. Tudi semnji s sužnji se še vrše. Listi poročajo, da ni mogoče te sramotne trgovine »od danes do jutri« zatreti. Treba bo desetletij napornega prizadevanja, preden bodo sužnje in suženjske semnje odpravili v Abesiniji.

V abesinski vladi so ustanovili poseben oddelek, ki se peča s suženjstvom. Ta oddelek vodi bivši abesinski poslanik v Londonu. Prideljen pa mu je Angležmr. de Halpert. Najprvo bodo poskušali otežkočiti trgovino s sužnji in semnje omejiti. Poleg tega pa se bo ta oddelek brigal tudi za to, da bi sužnjem olajšal njihovo stanje.

Poklicni trgovci s sužnji hodijo po nje celo v Sudan in druge sosednje angleške kolonije. Odtod gonijo sužnje skozi Abesinijo do Rdečega morja in potem v Arabijo. V Abesiniji imajo sužnje vse premožnejše hiše, celo državni uradniki in plemstvo. Zanimivo je, da noben gospodar noče povedati, odkod je sužnja dobil, da se zabriše sled. Vendar pa je ugotovljeno, da trgovci s sužnji prirejajo globoko v črni Afriki prave love na zamorce, katere ugrabijo in odvedejo seboj, da jih potem prodado na sejmu. Zdi se, da te love na sužnje podpirajo celo abesinski guvernerji, če jih celo sami ne organizirajo.

Angleški listi poudarjajo potrebo, da se najprvo omili usoda sužnjev, potem pa, da se z vsemi sredstvi zatre trgovina s sužnji. Zveza narodov ima tu hvaležno polje.

Pa se mi iz 20. stoletja bahamo, da smo s svojo civilizacijo in kulturo odpravili suženjstvo!

Zaklad kralja Prijama

Letos je minilo 60 let, odkar je Schliemann odkril bogastva stare Troje

Letos je preteklo 60 let, ko je Henrik Schliemann na razvalinah nekdanje Troje izkopal veliki zaklad zadnjega trojanskega kralja Prijama.

Na mestu, kjer je stala stara Troja, je Schliemann začel kopati že l. 1870 Kopal je sam brez vsake denarne podpore odkoderkoli V ta namen je porabil velik del svojega velikega premoženja. Gnala ga je znanstvena želja, odkriti mesto, za katero so se Grki — kakor opeva Homer — 10 let borili in jo potem tudi vzeli ter požgali. Kopal je skoraj 20 let. Dognal je, da Homerjeva Ilijada, ki opeva junaške boje pred Trojo, opeva resnične dogodke. Dognal je tudi v razvalinah devet plasti kulture drugo vrh druge. Prijamova in Hektorjeva Troja, katero so uničili grški junaki Agamemnon, Ahil in drugi, je ležala zakopana v drugi plasti.

Ta druga plast sega nazaj v leta 2500 do 2000 pred Kr. rojstvom. V tej plasti je našel veliko zidovje gradov in palač, zgrajenih iz ilovnate opeke in lesa, katere pa je očividno uničil požar. Tu je majnika meseca leta 1873 Schliemann odkril velik zlat zaklad in ž njim najčudovitejši in najdragocenejši zaklad vseh časov.

Ko je nekega dne ogledoval izkopavanje, je opazil, da iz podrtine izkopanega zidu moli velik bakren konec neke posode. Zdelo se mu je celo, da se zadaj nekaj blišči. Takoj je delavcem dal znamenje, naj prenehajo z delom, da bodo sedaj lahko zajtrkovali. Na ta način se je hotel iznebiti delavcev, da bi sam kopal. Z velikim nožem je začel bezati v bakreno posodo in podirati zid okrog nje. Kmalu je našel v votlini v zidu polno posod, katere je previdno jemal ven in dajal svoji ženi, ki mu je pomagala. Posodo za posodo je žena zavijala v svoj šal. Ko je imela dovolj, je nesla na bližnje stanovanje Noben delavec pa ni slutil, da je bil med njihovim zajtrkom odkrit tak zaklad.

Doma za zaklenjenimi vrati sta potem Schliemannova ogledovala najdene dragocenosti: bakrene skodelice in vrče, bronaste sekire, konice sulic, bodala, nože; dalje srebrne posode, vrče, čaše in 22 cm debele lonce — vse iz masivnega srebra, kakor tudi cele palice srebra, vsaka po 180 gramov teže.

V največjem srebrnem vrču je Schliemannova gospa našla zabojček iz slonove kosti. Ko sta zabojček odprla, sta našla v njem najdragocenejši kraljevski z l a t d i j a d e m. Schliemann se je tega tako razveselil, da je zlati dijadem takoj nataknil svoji ženi na glavo. Morda je ta dijadem kdaj imela na glavi lepa Helena Sedaj ga je imela žena profesorja Schliemanna. Njene lase je obdala široka, zlata veriga, na sencih je viselo na vsaki strani po 7 zlatih verižic do pleč. S čela do obrvi je viselo 50 krajših obeskov, vsi pa sestavljeni iz tankih zlatih obročev ali iz 6 voglatih zlatih ploščic z večjimi zlatimi listi v podobi cvetlične čaše na koncu. Samo ta dijadem je sestavljen iz 16.353 kosov.

V isti posodi sta našla drug manjši dijadem, ki je bil prvemu podoben. Ta je sestavljen iz 2169 delov. — Dijadema sta delana tako, da je eden posnet kakor da bi bil narejen iz vrvice z vogali in bonbončki na koncu, drugi pa je bil posnet po kvačkanem delu z verižnimi pentljami na koncu. Našla sta še ogromno drugih zlatih okraskov, med njimi nad 8000 zlatih biserov. Potem pa posodje! Dva zlata vrča brez ročajev sta tehtala vsak po 250 gramov. In še mnogo drugega. Vse pa je bilo izdelano čudovito umetniško ter včasih kar spominja na modernost.

Ta 4000 let stari zaklad je Schliemann podaril narodopisnemu muzeju v Berlinu, kjer je zbranih 10.000 kosov trojanskih dragocenosti. Zanimivo je, da med trojanskimi okraski igra veliko vlogo kljukasti križ. Morda je Hitler po njem prevzel svoj znak. Da bi ga le ne doletela usoda starega Prijama in njegove Troje!

Zgodovinska francoska cerkev v Fornere (Oise) je popolnoma zgorela. Umetnostno - zgodovinska škoda je nepregledna. Stvarno škodo pa cenijo na 2 milijona frankov.

Volčja past v ekspresnem vlaku

Tolpa volkov obiega zameteni ekspres

Kaj takega, kakor so pretekli teden doživeli popotniki ekspresnega vlaka med Kišenevom in Bukarešto v Romuniji, najbrž še nihče ni doživel.

V Besarabiji že več časa leži na metre snega. Mraza pa je 40 stopinj Celzija pod ničlo. Ekspresni vlak je pihal po planjavi. Blizu postaje Zloty pa je vlak zašel v strašen snežni metež. Stroj se je nekaj časa boril z metežem, naposled pa je vlak obstal v zametih na odprti progi. Položaj popotnikov in osebja je bil strašen, ker je bilo okrog polnoči in postaja daleč. Mraz je začel pritiskati skozi okna, da niti kurjava ni več zalegla. Reševalni stroji, ki so bili poslani na pomoč, so tudi obtičali v zametih. Tako so le počasi minevale strahotne nočne ure.

Proti jutru pa se je naenkrat prikazala tolpa volkov. Zveri so nekaj časa stale bolj od daleč, počasi pa so zgubljale strah in so se vedno bolj bližale vlaku. Nekatere živali so postale že tako predrzne, da so s tacami že začele praskati po oknih in vratih, kako bi prišle noter. Ker vlak ni imel oboroženega spremstva in je le redkokateri popotnik imel s seboj samokres, so bili popotniki v resni smrtni nevarnosti, če bi se bilo zverem posrečilo priti v vlak.

V teh hudih trenotkih pa je vlakovodji Mihalu Dorianu šinila v glavo srečna misel, kako bi se iznebili nevarnih zveri:

Urno je dal izprazniti vagon za prtljago in prtljago zložiti po hodnikih drugih vagonov. Ko je nato vse dohode do prtljažnega voza dobro zabarikadiral in zavaroval, je dal v voz nametati sirovega mesa, katere je dala kuhinja jedilnega voza. In dobro je računal. Komaj so se odprla stranska vrata vagona, že je najbolj drzna zver poskusila priti noter. Za njo so rinile druge, ki jih je vabil duh sirovega mesa. Kmalu je bil vagon poln volkov, ki so se med seboj začeli grizti in pretepati za kosce mesa. Ko se je zdelo, da so najbrž vse zveri v vagonu, je vlakovodja dal zaloputniti vrata in zveri so bile ujete.

Več ur so popotniki morali poslušati divjanje zveri, ki so si zaman prizadevale, da bi ušle iz pasti. Vse razbesnele so se začele klati med seboj.

Okrog sedmih zjutraj sta končno prišli na pomoč dve močni lokomotivi. Z njihovo pomočjo se je vlak začel zopet pomikati. Z deveturno zamudo je vlak srečno privozil v Kišinev.

Šest volkov so med tem zveri v pasti raztrgale. Ostalo pa je v vagonu še 18 živih volkov, katere je policija previdno polovila v mreže in sproti postrelila.

Priložnostni nakup

Lepi dubl štof od 58·- Din naprej kakor tudi volnene kostume, jopice, platno, svilo i. t. d. poceni v

TRPINOVEM BAZARJU

MARIBOR, Vetriniška ulica 15

Parnik zletel v zrak

Iz San Franciska v Ameriki poročajo, da je 13. decembra blizu kraja Point Pinow, 80 milj južno od San Franciska, med hudim viharjem nastala strašna nesreča, pri kateri je smrt zajela 40 mornarjev.

Parnik »Emidio«, ki je vozil petrolej in ki je bil največji tak parnik v Tihem oceanu, je zletel v zrak in se potopil.

Katastrofa se je najbrž silno naglo zgodila, ker parnik ni imel niti časa, da bi bil klical na pomoč. Vsa posadka 40 mož je bila najbrž ubita takoj ob eksploziji ali pa so jo pozneje požrli visoki valovi.

S suhega so nesrečo dobro videli. Najprej je zamolklo počilo, potem je šinil proti nebu velik plamen. Nekaj minut nato je ognjeni sij izginil. Za parnikom ni bilo več sledu...

20 ljudi zmrnilo v New-Yorku

Tudi v Newyorku je sedaj pritisnil hud mraz. Doslej je že 20 oseb zmrznilo. Snega je padlo le kakih 10 cm, pa vendar se je takoj 20.000 brezposelnih ponujalo, da bi smeli kidati sneg. Vsa znanenja prorokujejo zelo hudo zimo.

Tako lomijo led v angleških vodah. Da morejo po zamrznjenih kanalih s čolnom, prinesejo težak čoln, ga postavijo na led in toliko časa gugljejo, da se led udere. Potem ga pomaknejo naprej in guganje ponove. Tako dobe prosto pot.

Najbogatejši Američan je 94 let stari John Rockefeller, ki je sedaj hudo nevarno obolel. Rockefeller je znani petrolejski magnat, ki vlada nad petrolejskimi bogastvi pol sveta. Pa vendar bo moral vse zapustiti.

Po 17 letih sta se našta brata

V mestu Raleigh v državi Severna Karolina v Ameriki imajo posebno zavetišče za brezposelne, katerih je tudi tam vse polno. Vsak brezposelni ima poleg druge oskrbe v zavetišču na razpolago tudi kopalnico. Pretekli teden se je v tej kopalnici tole zgodilo:

Kopat sta se prišla dva brezposelna, ki sta doma iz različnih koncev Amerike in se seveda nista poznala. Ko pa sta se slačila, je eden izmed obeh naenkrat planil k drugemu, ga prijel za levo roko in začel gledati tetovirano podobo na neznančevi levi podlakti. Potem je dvignil svojo laket zraven neznančeve. Čudno! Na očeh podlaktih sta bili tetovirani enaki podobi.

Na ta način je mož našel svojega brata, o katerem je mislil, da je že 17 let mrtev. Brat je šel na vojno. Poročilo je prišlo, da je padel na francoskem bojišču. Ko sta bila še dečka, sta si nekoč za šalo dala tetovirati enaki podobi na levi podlaket. In ta podoba ju je po 17 letih zopet privedla skupaj.

Šest brezposelnih zasulo

Iz Katovic na Poljskem poročajo, da je uprava rudnika v Sosnovicah sklenila zasuti nekaj opuščenih rovov. V noči na torek so razstrelili vhode in jamo zasuli. Niso pa prej pregledali, kaj je v rovih. Zato niso vedeli, da je ob istem času bilo v rovu šest brezposelnih, ki so prišli v rov iskat ostankov premoga. Eksplozija jih je zasula. Vendar so vseh šest žive rešili. Bili so deset ur zasuti v rovu.

Morska pošast v angleškem parlamentu

Nad 50 prič je videlo 20 m dolgo vodno pošast

Že tri mesece vsa Anglija govori samo o tem, da so v škotskem jezeru Loch Ness videli čudno vodno pošast, ki je silno dolga in je podobna morski kači, o kakršni so včasih pripovedovali stari mornarji. Doslej se je oglasilo že 51 prič, ki so pripravljene pod prisego potrditi, da so res videle tako pošast. Tudi nekateri znanstveniki so se oglasili in povedali, da je morda vendarle mogoče, da v jezeru živi taka nenavadna žival. Jezero ima morda zvezo s podzemeljskimi duplinami, v katerih morda prebiva ta zver.

Povest o tej kači pa je v torek prišla tudi v angleški parlament. Konservativni škotski poslanec Austruther-Gray je vprašal vlado, ali je voljna odrediti, da bi se v interesu znanosti to jezero preiskalo, da bi se ugotovilo, kaj je s to pošastjo.

Državni tajnik za Škotsko sir Godfrey Collins pa je odgovoril v imenu vlade, da nima prav nobenega vzroka verovati, da bi v jezeru Loch Ness res živela kaka nevarna pošast. Te stvari za sedaj lahko znanstveno preiskujejo zasebniki s pomočjo časnikarjev in fotografov.

Poslanec pa z odgovorom ni bil zadovoljen ter je predlagal, naj bi vlada z letali dala nadzorovati jezero in pošast. S tem bi bila znanosti zelo ustreženo. (Klici: Čujte! Čujte!)

Državni tajnik za Škotsko pa je odgovoril, da mora o pošasti imeti več dokazov, preden bi poslal nad njo angleška bojna letala.

Delavski poslanec Maclean pa je nato med velikim smehom zaklical: »Za vlado bi bilo mnogo bolje, ko bi se bolj pečala s pošastjo brezposelnosti!«

S tem je bila zadeva v angleškem parlamentu odpravljena. Ni pa odpravljena na Angleškem. Prejšnji državni tajnik za Škotsko Adamson je časnikarjem povedal, da iz te pošasti ni treba norcev briti. Ta pošast je res tam. Poslanec Murdoch MacDonald je v časopisju sprožil predlog, naj bi zver vjeli v veliko mrežo. Drugi predlagajo, naj bi pustili jezero odteči. Tako bi najlažje dobili pošast živo v roke.

Vsak dan roma na stotine znanstvenikov, časnikarjev in fotografov tja k jezeru, da bi videli pošast. V velikem londonskem listu »Times« je angleški znanstvenik Gould, ki proučuje vodne globine , pred nekaj dnevi povedal, da je pošast res nekako podobna morski kači ter 20 metrov dolga. Doslej je pa vendarle še nihče ni vse videl, ampak vedno le gorenji del, ko se žival vije po vodi, in pa glavo ter rep.

Škotske oblasti pa so izdale odredbo, naj ljudje te živali ne ubijejo. Zato policija noč in dan straži jezero in morsko pošast.

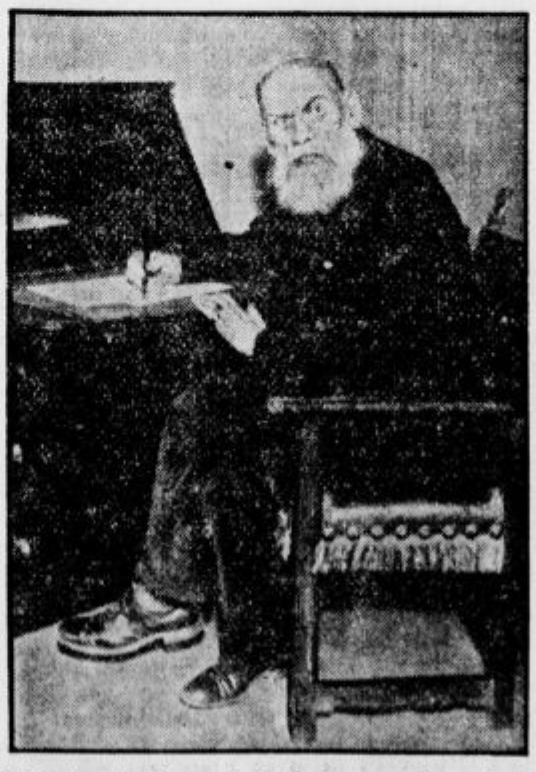

Tolstojev sin Ilija umrl. V Nadhavenu (Conecticut) v Ameriki je umrl 60 let stari sin slavnega ruskega pisatelja in filozofa Leva Tolstoja. V Ameriki si je služil svoj kruh s tem, da je pomagal filmati romane svojega očeta.

Varnostna naprava rešila tata

Na pošti v Essenu na Nemškem se je te dni zgodil tale smešni dogodek:

Poštni urad ima posebno napravo, ki po prvem alarmu sama zapre vsa vrata, da nobeden ne more uteči iz poslopja. Zgodilo pa se je, da je neka gospa na pošti sprejela cel šop bankovcev. Komaj jih je imela v roki, jih ji je neki moški iztrgal iz rok in pobegnil. Ženska je začela na vse grlo vpiti na pomoč. Že se je sprožila varnostna naprava. Vsa vrata so bila avtomatično zaprta. Ampak zločinec je izginil skozi vrata malo prej, preden so se zaprla. Ko so hoteli ljudje za njim, niso mogli več skozi vrata ter so morali za zaklenjenimi vrati gledati, kako je ropar neovirano pobiral pete.

MLADI SLOVENEC

Esén:

Zimsko jutro

Solnčni žarki
ne morejo k nam
skozi meglé.
Vasice molčé,
ko da še spijo.
Otroci že vlečejo
po bregu sani,
vriskajo, pojejo —
da se moja duša pomladi.

Veselica v kuhinji

V hiši je bilo vse tiho. Pa je sredi noči skrivnosten ropot zbudil Tončka iz spanja. Zdelo se mu je, da kuharica Mina pomiva posodo in prav neusmiljeno razbija z njo. Začutil je v grlu žgočo žejo in glasno je zaklical Mini, naj mu prinese vode. Pa ni bilo nobenega odgovora. Prižgal je luč, si nataknil copatke na noge in se po prstih splazil h kuhinjskim vratom.

Pokukal je skozi ključavnico in ostrmel; kar je videl tam, je bilo tako čudno in nenavadno, da ni mogel verjeti lastnim očem. Pomel si jih je s prsti in pokukal znova: spet ista slika. V kuhinji je bilo vse narobe. Leseni valjar za testo se je poskočno vrtel po mizi z desko za

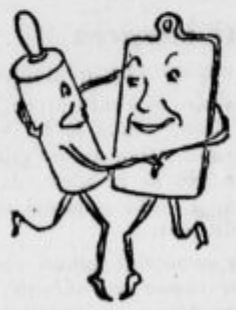

sekanje mesa; plesala sta valček po taktu godbe, ki je odemavala odnekod. Vilice, noži in žlice pa so se sprehajale po policah in se živahno pomenkovale. Nad štedilnikom je Tonček zagledal veliko desko in na njej napis:

»NOCOJ VELIKA KUHINJSKA VESELICA!«

Takoj nato se je plesajočemu paru prizibala nasproti z debelim trebuščkom posoda za kavo, držeč z eno roko posodo za sladkor, z drugo roko pa lonec za mleko. Za njimi pa so gibko skakljale bele skodelice in še drugi kuhinjski predmeti, katerim Tonček vsem niti imena ni vedel. Celo železni lonec je nerodno prikrevsal odnekod z vitkim hrenom, okroglo

redkvijo in dvema rumenima korenčkoma. Na koncu te dolge vrste pa so korakale pokrovke in zvonko udarjale druga ob drugo: čindaraša, čindaraša bum!

Ko so bili tako vsi zbrani na široki kuhinjski mizi, je prilezla izpod ognjišča še črna lopatica v spremstvu železnega tolkača, ki se je mogočno postavil sredi kuhinje in svečano zaklical:

»Gospoda, prosim posluh! Kakor vsako leto, priredimo tudi letos na tej veselici lepotno tekmovanje med vilicami, noži in žlicami. Oni par, kateremu prisodimo prvenstvo v lepoti, prejme lepo nagrado. Prosim torej: nastop!«

In so se začele najprej v dolgi vrsti pomikati mimo železnega droga in črne lopatice — gospodične vilice. Bilo jih je najmanj trideset. Ko je prikorakala mimo peta vilica, so začeli vsi kuhinjski predmeti navdušeno poskakovati in vzklikati:

»Ah, ah, ah!«

Ta vilica je bila v resnici tako lepa in imenitna, da je zaslužila priznanje občinstva. Imela je lepo izoblikovano glavico in lesketala se je ko čisto zlato. Tončku je začelo srce glasno utripati ob pogledu nanjo, kajti ta vilica je bila njegova...

»Prosim, sedite na onile častni stolček, gospodična vilica!« se je železni drog vljudno priklonil krasotici in ji pokazal stekleno posodo za sol.

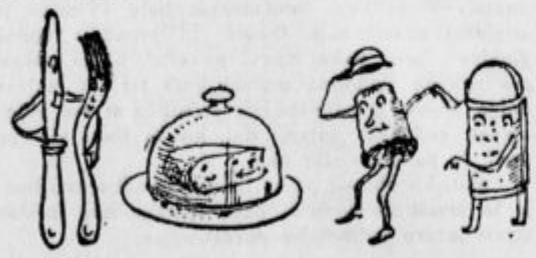

Nato so prišli na vrsto noži. Spet je bil Tončkov nož deležen največjega priznanja in občudovanja: dobil je prvo nagrado. Nožem so sledile žlice in Tonček se že kar ni več čudil, da je bila lepotna nagrada spet prisojena njegovi žlici. Sodnik in vodja lepotnega tekmovanja, železni tolkač, je podelil izvoljeni trojici prekrasno darilo: čudovito posteljco iz najdražjega usnja, prevlečeno s svetlomodrim žametom. Vilica, nož in žlica so morali za poskušnjo takoj leči vanjo — in je bilo res v njej za vse tri prostora dovolj.

Kuhinjske pokrovke in skodelice so začele spet navdušeno ploskati in vzklikati nagrajeni trojici:

»Živeli! Čast in slava vam! Hip, hip, hura!«

Sredi največjega trušča in hrušča se je prizibala pred gospoda lepotnega sodnika velika stenska ura. Resno je pokazala s prstom na svoje čelo in zahreščala:

»Zdaj je pa čas, da nehamo! Čez pet minut naznanim polnoč!«

Rekši se je svečano obrnila, da bi odšla nazaj na svoje vzvišeno mesto na steni. Toda — oj, nesreče! Pri tem se je tako nerodno zadela ob kozarce iz tenkega stekla, ki so stali za njo, da so popadali na tla in se razbili v kose. V kuhinji je postalo mahoma vse tiho in temno.

Tonček je iztegnil roko, da bi prižgal električno svetiljko ob vratih. Ko jo je prižgal, si je pomel oči in se začudeno ozrl okoli sebe... Saj to ni bila kuhinja, to je bila njegova sobica. In on ni stal na pragu kuhinjskih vrat, ampak je sedel na svoji postelji. In kozarec, katerega mu je stara Mina zvečer postavila na posteljno omarico, je ležal razbit na tleh...

Nestrpno je čakal jutra. Ko se je zdanilo, je bila njegova prva pot v kuhinjo. Ali se mu je res vse skupaj samo sanjalo? — Kuhinjska ura je kakor vedno varno visela na steni. Leseni valjar, deska za sekanje mesa, posoda za kavo, lonci, skodelice, pokrovke — vse je lepo v redu ležalo na svojih mestih. In vendar je Tonček v tem hipu vse te reči gledal s povsem drugimi očmi. Zdelo se mu je, da mu celo stara lopatica prijateljsko mežika izpod štedilnika, kakor da mu hoče reči:

»Saj se razumeva! Ampak obdriživa vso skrivnost zase!«

In Tonček je molčal in ni povedal nikomur, kar je tisto noč videl in doživel. Prosil je mamo, naj mu še enkrat pokaže darilo krstnega botra. Ko je videl, kako vilice, nož in žlica pokojno ležijo v svoji žametni posteljci in se lesketajo, da človeku jemljejo vid, je bil še mnogo bolj ponosen nanje. Kajti vedel je, da so na lepotni tekmi odnesli prvo nagrado... Od tega trenutka dalje je Tonček komaj čakal, da doraste. Šele takrat mu bo namreč mama za vedno izročila botrovo darilo v uporabo.

Kuhinjske veselice pa Tonček poslej nikoli več ni videl, čeprav je še večkrat sredi noči vstal, se po prstih splazil h kuhinjskim vratom in pokukal skozi ključavnico; v kuhinji je bilo vedno vse tiho in mirno, samo stenska ura je enakomerno tiktakala in oznanjala čas...

Zamorske bajke in pripovedke

(Poslovenil M. K.)

Slon, lisica in trgovci

Na poti sta se srečala slon in lisica in lisica je dejala slonu:

»Očka, dovoli, da potujem s teboj!«

Slon je odgovoril:

»Pot je dolga in utrudljiva, odsvetujem ti potovati z menoj.«

Lisica pa ga je prosila in prosila ter sveto obljubljala:

»Saj ne bom lačna in žejna in tudi utrudila se ne bom.«

»Če je tako, pa pojdi!« se je udal slon.

In sta potovala skupaj.

Sredi pota je lisica nenadoma začela tožiti:

»Oh, očka, tako sem trudna.«

»Komaj nekaj korakov sva napravila, pa že javkaš,« je zagodrnjal slon. »Kaj šele bo!«

»Ne morem pomagati, očka, trudna sem.«

Slon se je je usmilil in jo vzel na hrbet.

Ko jo je tako nekaj časa nosil, je lisica začela tarnati:

»Oh, očka, tako sem žejna.«

»In kaj nameravaš zdaj storiti?« jo je vprašal slon.

»Ne vem, očka. Daj mi piti!« je zaprosila lisica.

»Dobro,« je pokimal dobrosrčni slon. »Zlezi v moj želodec in se napij. Ko si utešiš žejo, takoj spet zlezi ven.«

Lisica je zlezla v slonov želodec in začela piti. Ko se je napila, se je lotila tolšče.

»Hej, hej, kaj delaš v mojem želodcu, lisica? Zlezi ven!« je zakričal slon.

»Kje pa naj zlezem ven?« je vprašala lisica.

»Skozi grlo vendar!« je odgovoril slon.

»Bojim se, da me potem ubiješ,« je dejala lisica in ni hotela ven. Znova se je lotila tolšče v slonovem želodcu. In je grizla in žrla tako dolgo, da je slon poginil. Potem je zlezla iz njega, mu odgriznila rilec in ga vlekla s seboj.

Na poti je srečala trgovce s surovim maslom in medom. Dejala jim je:

»Pojdite za mojo sledjo in našli boste slona, ki sem ga usmrtila. Medtem bom varovala vaše mehove z medom in surovim maslom.«

Trgovci so takoj odšli za sledjo, lisica pa je medtem posrkala med in surovo maslo ter napolnila mehove z blatom.

Ko so trgovci prišli s slonovimi zobmi in kožo nazaj, jim je lisica velela:

»Dajte mi plačilo za trud!«

»Kaj naj ti damo?« so jo vprašali.

Lisica je, kakor smo že slišali, izpraznila vse mehove z medom in surovim maslom — samo enega, katerega ni mogla odvezati, je pustila v miru. Dejala je trgovcem:

»Dajte mi piti iz tega meha — to naj bo vaše plačilo!«

Trgovci so ji dali piti. Ko se je lisica do mile volje nasrkala sladkega medu, je zvito dejala:

»Da vam bo sreča mila, ne odpirajte mehov prej, dokler ne preskočim devetih studencev.«

Trgovci so ji obljubili in lisica se je spustila v tek. Ko je preskočila devet studencev, je zaklicala nazaj:

»Zdaj jih lahko odvežete!«

Trgovci so odvezali mehove in ostrmeli: namesto surovega masla in medu je bilo v njih samo blato. Razsrdili so se in začeli zasledovati lisico tatico. Ko so jo dohiteli, so jo zgrabili za rep, da bi jo ujeli. Lisica pa se jim je iztrgala in jim pustila rep v rokah.

Vsa zasopla je pritekla do drugih lisic in jim dejala:

»Sestre, poslušajte! Rep vam je v samo napoto in nakazo; če pride lovec, vas zgrabi za rep, zato si ga raje odtrgajte same!«

Lisice so jo ubogale in si potrgale repe.

Medtem so pritekli trgovci, ki so zasledovali lisico tatico. Vprašali so:

»Katera izmed vas ima odtrgan rep?«

»Vse ga imamo!« so odgovorile lisice.

Trgovci so obkolili lisice od vseh strani, napravili velik ogenj in jim ukazali:

»Hopla, skočite po vrsti čezenj!«

Lisice so začele skakati čez ogenj in ga z lahkoto preskočile vse. Lisica pa, ki se je nasrkala surovega masla in medu, je bila pretežka. Ko je hotela skočiti, je telebnila v ogenj in žalostno poginila. — Tako je bila kaznovana za svojo potegavščino in zmikavščino.

Hijena in lisica

Hijena je dobila mladiče in se napotila v gozd, da bi jim priskrbela hrane. Nabrala jim je kosti in jim jih prinesla.

Ko se je zvečerilo, se je hijena znova napotila v gozd nabirat kosti. Medtem pa se je v njen brlog vtihotapila lisica in se v njem skrila. Mladiči hijene so imeli vsak svoje ime, lisica pa se je imenovala »Za-vas-vse«. Kadar se je hijena vrnila iz gozda s kostmi in mesom, so jo mladiči navadno izpraševali: »Za koga je to?« in hijena, ki ni vedela, da je lisica v brlogu (bilo je zelo temno v njem), je odgovarjala: »Za vas vse.« Lisica je nato mladičem ukazala: »Dajte mi meso in kosti, saj ste slišali, da je to zame! Meni je »Za-vas-vse« ime.« In mladiči, ki so bili še čisto majhni, so jo ubogali. Tako se je ponavljalo dan za dnem. Pretkana lisica se je gostila in se redila, mladiči pa so stradali.

Čez mesec dni je hijena dejala svojim mladičem:

»Pridite ven!«

Mladiči so po vrsti zlezli iz brloga in hijena je videla, da so vsi strašno suhi. Začudila se je in jil vprašala:

»Kam pa ste dali meso, ki sem vam ga nosila? Ali ga niste pojedli sami?«

»Ne,« so ji odgovorili, »pojedla ga je »Za-vas-vse«.«

»Kdo pa je ta »Za-vas-vse«, ki vam je pojedla vse meso?« jih je izpraševala dalje.

Povedali so ji, da se tako imenuje lisica, ki že mesec dni biva v jami.

»Pa zakaj mi niste tega povedali takoj?« se je razsrdila hijena.

»Bali smo se je,« so povedali mladiči, »kajti zagrozila nam je, da nas požre, če jo izdamo.«

Hijena je vteknila glavo v brlog in zakričala:

»Zlezi ven, zdaj je konec tvoje sleparije!«

»Dobro,« je dejala lisica, »takoj pridem.«

In je pomolila ušesa iz brloga in dejala:

»Potegni najprej moje čevlje iz brloga, da potem lahko zlezem ta sama!«

Hijena je mislila, da so res čevlji; zgrabila je ušesa zvite lisice in jih vrgla od sebe. Potem je čakala, da se prikaže še lisica iz brloga, ne vedoč, da je že zunaj. Lisica za njenim hrbtom je škodoželjno zakričala:

»Teta hijena, ne išči me, tukaj sem!«

Hijena se je obrnila, da bi pograbila nesramno tatico, lisica pa je napravila velik skok in zbežala. Hijena je stekla za njo, pa je ni mogla dohiteti. Škrtajoč z zobmi se je vrnila k sestradanim mladičem in zaplakala od jeze, ker jo je lisica tako grdo ukanila.

Pisana roba

Zgodovina radirke

V starih časih ljudje še niso poznali radirke. Napake ali madeže na papirju so odrgnili z nožem. Poznej, v letu 1400, so se začeli posluževati za čiščenje madežev kruhove sredice. Šele leta 1775 so začeli širiti prve radirke iz kavčuga po Evropi. Bile so pa tako drage, da so jih mogli kupiti le najbogatejši ljudje.

Koliko vžigalic porabijo

Nekdo, ki ima gotovo mnogo prostega časa, je izračunal, da porabijo v Ameriki 910 milijonov vžigalic na dan. Nič več in nič manj! Koliko vžigalic porabimo v Evropi, doslej še nihče ni izračunal. Škoda!

Angel varuh

V nekem ameriškem mestu je nedavno padel dveletni fantek iz tretjega nadstropja na ulico. V rokah je držal punčko. Fantek se je prav malo poškodoval, punčka-igračka pa se je razbila na drobne kose.

Največji zvon

Največji zvon na svetu imajo v Rusiji v mestu Moskvi; ta zvon tehta 220 ton.

Kazen za pijance

Neki ameriški sodnik je nedavno obsodil nepoboljšljivega pijanca, da mora skozi vse leto vsak dan za kazen tisočkrat napisati besedo »treznost«.

STRIČKOV KOTIČEK

569. Dragi Kotičkov striček! — Prosim Te, sprejmi me med svoje kotičkarje. Če pojdeš kdaj na Šmarno goro, me mimogrede obišči. Boš videl našo muco, ki za pečjo dremlje. Če jo pobožaš, Te pošteno opraska.

Sprejmi mnogo pozdravov od Marice Hojkar, učenke I. razr. mešč. šole v Št. Vidu nad Ljubljano.

Draga Marica! — Da bi šel zdaj, sredi najhujšega mraza in snežnega meteža na Šmarno samo zaradi vaše muce, ki za pečjo dremlje in »drdr« prede — hoho, vsa Ljubljana bi se mi smejala in dejala: »Kotičkov striček, ali si pamet izgubil?! Saj imamo muc, ki za pečjo dremljejo in »drdr« predejo, v Ljubljani dovolj!« Tako bi dejala bela Ljubljana in se mi posmehovala in bi me bilo sram, da nikoli tega. Nak, takisto pa ne! Za pečjo dremajoča muca res ni takšna znamenitost, da bi jo hodil človek tako daleč gledat in si pri tem nakopal ljuti nahod in kašelj za vrat. In še opraskala bi me po vrhu, muca nehvaležna, če bi jo pobožal, pravim. Ali bi bil potem lep za božične praznike! Takrat namreč nameravam iti k mojstru fotografu, da pokuka skozi luknjico skrivnostnega aparata in reče: »En, dva, tri — hvala!« ter mi pomoli izgotovljeno sliko pod nos. Le kaj bi dejal svet, če bi mi na sliki manjkal nos ali jezik ali eno oko ali kos ušesa in še kaj, kar je človeškemu obrazu v okras! Ta vaša muca je sploh do pičice podobna nekaterim ljudem: čimbolj jih človek boža in se trudi, da bi jim ustregel, tembolj ga grizejo in praskajo — v zahvalo. Bi bilo res najboljše, da bi človek včasih poskusil z bičem: morda bi to bolj zaleglo kakor božanje. Nekateri ljudje so že takšni: toliko časa kličejo parklja, da pride...

Z obiskom torej zaenkrat ne bo nič. Spomladi, če jo dočaka moje staro srce, pa morda res odlomastim na Šmarno goro in mimogrede stopim k Tebi. Ampak muco moraš takrat privezati na verigo in ji zavarovati kremplje z usnjenimi rokavicami — to Ti povem že vnaprej!

Lepo Te pozdravlja Kotičkov striček.

ZA BISTRE GLAVE

Rešitev izpolnjevalke

Na mestih, kjer ležijo črtice, bi morale stati te-le besede (rime):

Grad — greli — skrbi — beráči.

Pravilnih rešitev je bilo topot samo 14. Za nagrado je bila izžrebana Marija Lenče, učenka IV. razreda v Ljubljani (Kleče). Dobi knjigo »Krojaček veseljaček«.

ZA ŽIDANO VOLJO

Presenečenje

Izbirčna mati je prišla v prodajalno in si pustila razkazovati od trgovca vsako stvar, ki jo je imel v zalogi. Velik kup razkazanih predmetov je že ležal pred njo, toda nobena stvar ji ni bila všeč. Kar nos je vihala in zmajala z glavo. Slednjič je dejala:

»Veste, jutri je god mojega sinčka, pa bi ga rada s kakšno prav posebno rečjo presenetila.«

Trgovec je bil že strašno hud, ker je moral toliko raznih reči razložiti pred sitno žensko. Minila ga je potrpežljivost in rekel je:

»Veste kaj, mati, če hočete svojega sinčka prav posebno presenetiti, se skrijte za vrata in ko pride domov, zavpijte: Buuuuu!«

Lahek odgovor

Učitelj poučuje računstvo v prvem razredu. Obrne se do malega Tončka in mu reče:

»Poslušaj, Tonček! Tvoja mama prinese iz trgovine za pet dinarjev soli, za dvajset dinarjev moke in za deset dinarjev riža. Koliko mora plačati za vse te stvari?«

»Nič!« se odreže Tonček.

»Zakaj nič?« se začudi učitelj.

»Zato, ker ima moja mama sama trgovino.«

Slikarjev sin

Učitelj: »Janko, povej mi nekoliko kratkih stavkov!«

Janko: »Nebo je zeleno, kamen je rdeč, morje je rujavo, trava je modra...«

Učitelj: »Kakšne neumnosti pa pripovedуješ? Le kje si še videl kaj takega!«

Janko: »Na očetovih slikah.«

Slaba učiteljica

»Mama: »Ali se ti dopade nova učiteljica?«

Sinko: »Malo se mi že dopade, ampak nič ne zna. Včeraj je narisala na šolsko tablo konja in me vprašala, katera žival je to.«

Oče: »Učitelj mi pošilja pismo, v katerem pravi, da te ne more prav ničesar naučiti.«

Sinko: »No, zdaj vidite, saj sem vam vedno pravil, da nič ne zna.«

Vsled pomanjkanja prostora
sem primoran
opustiti
božični nakit
(okraske)
ki ga prodajam
po znižani ceni!
OSVALD DOBEIC — LJUBLJANA
Pred šolijo 15. Trgovci popust!

DELAVSKI VESTNIK

Volitve delavskih in nameščenskih obratnih zaupnikov

V mesecu januarju se bodo vršile volitve delavskih in nameščenskih zaupnikov. Zdi se nam potrebno, da že danes opozorimo vse delavce in nameščence na te volitve zato, da vse potrebno za te volitve pripravijo in jih nato v januarju tudi izvedejo.

Zaupniki imajo nalogo, da delujejo za zaščito gospodarskih, socialnih in kulturnih koristi delavcev in nameščencev, da vplivajo na vzdrževanje dobrih odnošajev z delodajalci, da pazijo na izvrševanje kolektivnih in individualnih delovnih pogodb, da posredujejo v sporih, ki izvirajo iz delovnega razmerja. Dalje posredujejo zaupniki pri določanju akordnih tarif, povprečnih in minimalnih zaslužkov, kolikor niso regulirani s kolektivnimi pogodbami, pazijo na izvrševanje zakonitih določil o zaščiti in zavarovanju delavcev, stremijo za tem, da se vzdržuje v podjetjih red in disciplina, vročajo delodajalcem vloge za izboljšanje organizacije dela v podjetjih itd.

Delavski in nameščenski zaupniki, zaposleni v obrtnih, industrijskih, trgovskih, prometnih, rudarskih in njim podobnih podjetjih (obratih), se volijo redno v mesecu januarju vsakega leta.

Volitve se imajo izvršiti z neposrednim tajnim glasovanjem po kandidatnih listah (proporčni volivni sistem).

Število delavskih zaupnikov se ravna po številu delavcev in sicer takole:

V podjetju, v katerem je zaposlenih:
1. do 20 delavcev, volijo vsi enega zaupnika;
2. od 21 do 50 delavcev volijo ti največ tri zaupnike;
3. od 51 do 100 delavcev štiri zaupnike;
4. od 101 do 150 delavcev pet zaupnikov;
5. od 151 do 450 delavcev šest zaupnikov;
6. če je več nego 451 delavcev, voli vsakih nadaljnih 50 delavcev po enega zaupnika, toda skupaj sme biti največ 16 zaupnikov.

V podjetjih, v katerih je poleg delavcev več nego 10 nameščencev, smejo voliti nameščenci svoje posebne zaupnike.

V podjetjih, ki volijo skupno tri ali več zaupnikov, morajo izvoliti enega zaupnika nameščenci.

Volivno pravico imajo vsi 18 let stari in na dan volitev v podjetju zaposleni delavci in nameščenci ter delavke in nameščenke. Za zaupnika pa sme biti izvoljen vsak polnoleten pismen volivec, neglede na spol, ki je zaposlen v podjetju. Mandat zaupnika traja eno leto.

Volitve izvedejo volivni odbori. Volivni odbor sestavljajo dosedanji zaupniki. Kjer jih ni, pa najstarejši delavci dotičnega podjetja. Volitve se izvrše po skrajšanem ali rednem volilnem postopku. Natančna navodila o postopku da, se interesiranim Delavska zbornica in Društvo združenih zasebnih in trgovskih nameščencev v Ljubljani (predsednik Fr. Kremžar, urednik Slovenca).

V podjetjih z manj kot 10 zaposlenimi delavci in nameščenci se določijo zaupniki brez formalnega postopka tako, da sporoče delavci, oziroma nameščenci zaupnika poslodavcu in Delavski zbornici.

Stroške, ki izvirajo iz volitev, nosi Delavska zbornica.

Delovanje zaupnikov je z zakonom zaščiteno in predpisano s »Poslovnikom o poslovanju delavskih in nameščenskih zaupnikov«. Delodajalci ne smejo odpuščati in preganjati delavskih in nameščenskih zaupnikov radi tega, ker izvršujejo svoje zaupniške dolžnosti.

Pozivamo vse delavce in nameščence, da na podlagi svojih z zakonom zaščitenih pravic izvolijo svoje zaupnike za leto 1934.

Hitlerjevci zapravljajo delavski denar

Pred pol leta, ko so hitlerjevci izenačili nemške delavske strokovne organizacije in zaplenili njihovo premoženje, so mnogo govorili o štednji in o omejitvi števila plačanih tajnikov in delavskih funkcionarjev. Pisali so in zahtevali, da naj se število tajnikov zniža na najnižjo mero. Ko so se pa Hitlerjevi birokrati malo bolj vgnezdili v nemške delavske organizacije, so pa začeli kar na veliko nameščati v strokovne organizacije nove delovne moči. Tako, da v onih organizacijah, kjer je bil zaposlen pred izenačenjem po en tajnik, so namestili hitlerjevski gobezdači kar po tri do štiri plačane moči.

Nedavno je bilo na skupščini nemških časnikarjev izrečena misel o nujni ureditvi financ v tako zvani nemški delavski fronti. Iz poročil je bilo razvidno, da sedanja uprava kljukastega križa zapravi 1,050.000 mark na teden, kar znaša na leto okroglo 54 milijonov mark ali v našem denarju okrog 885 milijonov dinarjev. Hitlerjevi hujskači, ki nemoteno počenjajo kar hočejo, trošijo še večje vsote na osebnih in drugih izdatkih. Razumljivo je, da tako dobro plačani »funkcionarji« povzdigujejo Hitlerja ob vsaki priliki.

Najbolj zanimivo je pa dejstvo, da so nemške delavske organizacije pod vodstvom prejšnjih voditeljev prihranile ogromne vsote denarja, ki jih sedanja uprava nemoteno zapravlja. Ker so te zaloge razumljivo že pri koncu, so delavstvu povišali članarino, da bo seveda Hitlerjeva avantgarda še v bodoče mogla dobro živeti na račun drugih.

Poučna statistika o gibanju rojstev

Prinašamo pregled dviganja in padanja rojstev v nekaterih državah po podatkih nekega nemškega gospodarskega lista. Številke se nanašajo, koliko odpade rojstev na tisoč prebivalcev, in sicer od leta 1913 do leta 1932.

	1913	1932
Nemčija	12.1	4.3
Estonija	—	2.7
Francija	1.5	1.4
Velika Britanija s Sev. Irsko	9.9	3.5
Irska	—	4.5
Italija	13.0	9.2
Japonska	13.8	15.2
Kanada	15.5	12.2
Letonija	—	5.7
Litva	—	12.1
Nizozemska	15.9	13.0
Avstrija	5.7	1.3
Poljska	—	13.7
Portugalska	11.8	13.2
Romunija	16.0	14.2
Švedska	9.5	2.9
Švica	8.8	4.6
Španija	8.3	11.9
Češkoslovaška	—	6.9
Madjarska	11.5	5.2

Na čelu nazadovanja rojstev prednjači po svetovni vojni Nemčija in Italija, in sicer s 15.2 na tisoč prebivalcev. Ravno prva država, to je Nemčija, je hotela z velikim dvigom rojstev, ki jih je imela pred vojno, doseči svoje imperialistične zahteve. Danes se pa posebno fašisti in hitlerjevci trudijo, da dvignejo število rojstev, kolikor mogoče — že vedo zakaj. Po gornji razvidnici računajo teoretiki kapitalizma, da bo ta strahoviti padec rojstev dovedel nekega dne do velikega zmanjšanja pritiska na delovni trg in da bo tako že samo ob sebi večje povpraševanje po delovni sili, kar bi se poznalo pri tem, ko bi se plača in drugi delovni pogoji zelo izboljšali in bi se še kaka eventuelna brezposelnost ne poznala več. Seveda je jasno, da to ne drži! Fašistični zavezniki kapitala se dobro zavedajo, kaj in kako jim je treba delati, ker nekega dne jih bo konjunktura in splošno stanje prav tako pokopalo, kakor jih je današnja gospodarska kriza dvignila.

Iz knjig in revij

»Čas« prinaša v svoji zadnji številki več lepih in aktualnih člankov, ki dokazujejo, da ta naša vzorna revija budno spremlja vse važne življenjske pojave. Nas — delavce na socialnem polju — zanimajo predvsem članki dr. Aleša Ušeničnika: Naše krščanstvo, dr. Ivana Ahčina: Katoliška akcija, dalje pohvalna ocena Gosarjeve velepomembne knjige (Za nov družabni red) po dr. Alešu Ušeničniku, ter kratek članek o korporativizmu, h kateremu se bomo ob priliki še povrnili. Iz Ušeničnikovega članka naj navedemo tole misel: Za večno življenje daje krščanstvo odgovor na vsa vprašanja, ki so potrebna, a na vprašanja za življenje na zemlji, krščanstvo na splošno odgovarja le po njih pomembnosti za večno življenje. Krščanstvo daje le nravne pravce, da bo življenje res priprava za večno življenje.

»Mladika« je prinesla v 10. številki zanimiv članek z naslovom: Kaj bo? (napisal Š. S.), kjer opisuje vso strašno zmedo današnjega časa, ko je bogastva in revščine na kupe, ko imamo hraniva, da sitimo z njim morje in stroje, nimamo pa, da bi lačne nasitili. Kje je izhod? Na mirovnih konferencah, v socializaciji, v revoluciji? — Na eno smo pa vsi pozabili — na dušo. Če te ne ozdravimo — bo dosegla sedanja doba vrhunec in — padec.

Koledar Družbe sv. Mohorja prinaša vsako leto po svojem Koledniku mnogo resnih misli. Tudi letos se bavi Kolednik z najbolj perečimi domačimi socialnimi vprašanji: o bednostnem fondu, o skladu dela, o dvojnih zaslužkarjih itd. Svoja izvajanja zaključuje takole: **Na naši zemlji mora biti ob modrem gospodarstvu brezposelnost nepoznana;** in ne samo ob sedanjem številu ljudi; lahko bi imela kruha in strehe za dvakrat toliko prebivalstva. Do tega pa vodi samo vztrajno delo, pravica in ljubezen.

V **»Kresu«**, listu slovenskih fantov, opozarjamo na Gosarjev članek: Posameznik in družba v naši dobi, in Tominčev članek: Splošna izobrazba.

Kaj bi nas zanimalo?

Deputaciji železničarjev so v ministrstvu za promet obljubili, da se bo za božič izplačala tudi v ljubljanskem ravnateljstvu razlika iz leta 1923. Bomo videli!

Kakor poročajo iz Berlina, se je število brezposelnih v prvi polovici novembra zvišalo za 31 tisoč oseb. — Torej vidi se, da delavstvo ne more živeti zgolj od propagande in od obljub Hitlerjevega režima.

Mamice — sami si preskrbite pecivo, torte in okraske z DR. OETKERJEVIM pecilnim praškom in vanilijevim sladkorjem!

ŽENA IN DOM

Zakon ali — cesta?

Kako tesno je žensko gibanje povezano z demokratično in socialno mislijo, nam sedanja doba zelo nazorno kaže. Kjer in kakor hiti v zaton demokracija in vstaja samovolja »voditeljev« in nasilja njihovih slepih privržencev, tako popušča pripravljenost posedujočih za vsaj malo socialne pravičnosti, in tako pada tudi vrednotenje žene kot človeške osebnosti in enakopravne državljanke ter se nanovo uveljavlja njeno ocenjevanje kot zgolj spolnega bitja. Zgled sta v prvi vrsti fašistični Italija in Nemčija, kjer hočejo odpomoči moški brezposelnosti s tem, da vržejo ženske iz služb in dela enostavno na cesto, češ, da je ženska zato na svetu, da se poroči in to ji bo mogoče, če bodo moški imeli zaslužek. Do samostojne eksistence po tem pojmovanju žena nima pravice, sama ob sebi nima pravice ne do dela ne do kruha, nima pravice, da bi svobodno volila med samskim ali zakonskim stanom — in vemo, da daje evangelij prednost samskemu, enako tudi veliki ruski mislec Solovjev —, nima pravice do popolne, resne izobrazbe, ki je pot do vsakterega globljega spoznanja.

Pa če bi vsaj podmena povsem držala: da bo vsak moški, ki zasede v pridobitnem delu žensko mesto, dejansko toliko zaslužil, da bo mogel sam vzdrževati družino in jo vselej in v vseh slučajih — tudi v slučaju nove brezposelnosti, ločitve ali svoje zgodnje smrti obvarovati vsaj pred lakoto in največjo revščino. Dalje, ako bi dejansko vsak zaposleni moški imel dovolj resnobe, zadostno nravno višino, telesno in duševno zdravje, zraven pa tudi v o l j o za zakon, za ustanovitev s r e č n e družine — nesrečnih je že itak vse preveč! — da, če bi vsaj vse to držalo! A vsi dobro vemo, da temu ni tako, da tudi moške plače — ki so itak vedno višje od ženskih — običajno niso ne dovolj visoke ne za vse slučaje zavarovane za primerno preskrbo družine. Vrhu tega še davno ni vsak moški po tem, da bi ustanovil res srečno družinsko občestvo, in mimo tega je tudi med moškimi vedno dokaj takih, ki ne čutijo zvanja za zakonski stan in hočejo ostati samci — a izbira stanu je pač ena najnaravnejših pravic človeške osebnosti.

Če pa je temu tako — in vsi vemo, da je — če zaenkrat ni dela ne za vse moške ne za vse ženske — saj so tudi izrazito ženski poklici prenapolnjeni — potem je pač treba napeti vse moči, uporabiti vsa sredstva, da se gospodarske razmere izboljšajo, ne pa, da se slabejšega, žensko, vrže enostavno na cesto. Pomislimo, da je moral že doslej velik del ženskega naraščaja posebno pri nas revnih Slovencih brez vsakršne ali vsaj brez zadostne poklicne izobrazbe v mrzlo, grozno tujino s trebuhom za kruhom. Ali smo se kot celota že kdaj vprašali, kakšna je njihova usoda, ali smo že kdaj zbrali statistiko, koliko jih je požrla prostitucija, ta nenasitna mednarodna hidra razbrzdanosti in pohote? Ali naj se zdaj te žrtve podvoje in podeseterijo?

Pretežna večina ženstva itak sama stremi za domačim ognjiščem, za zakonom in vsaka se z veseljem poroči, kakor hitro najde ženina količkaj po svojem srcu. A da bi morala ženska iskati v zakonu v prvi vrsti kruha, preskrbo (ki bi je pa v premnogih slučajih tudi ne našla!) in se poročiti z vsakim, ki bi jo sploh maral, to pa krščanskemu in vsakemu kulturnemu pojmovanju zakona popolnoma nasprotuje. Tako bi se moralo dekle prodajati pod krinko zakona, ki potem ne bi mogel biti dosti več kakor vsaka druga kupljena »ljubezen«.

Vse to je fašizem v Nemčiji tudi uvidel in državni delovni minister je v sporazumu z državnim gospodarskim ministrom že meseca oktobra opozoril vse urade in podjetja, naj bodo skrajno previdni pri reševanju vprašanja o dvojnem zaslužkarstvu; vsako odločitev, ki bi socialno in gospodarsko ne bila upravičena, je treba opustiti. Na novemberskem zborovanju narodno-socialističnega ženstva v Hamburgu je voditeljica ga. Siber posvetila svoj govor ž e n s k i p r a v i c i d o d e l a. Sklicevala se je na odlok državnega notranjega ministra dr. Fricka v v a r s t v o ž e n s k e g a u r a d n i š t v a. Sama je imela pogovor z dr. Frickom, ki je nedvoumno zagotovil, da se deklicam nikakor ne bo odtegnila poklicna izobrazba in možnost za praktično uporabo poklicnega znanja. Potem je dobesedno nadaljevala: **»Krivično rigorozno postopanje proti ženam v pridobitnih poklicih z namenom, da se dobe delovna mesta za moške, nikakor ne vodi do cilja, kajti brezposelnost zadeva večino deklet in žena prav tako težko kakor moške.«** To je dovolj jasno povedano.

Naj navedem še stališče švicarskih žena, ki so ga v tem vprašanju zavzele na kantonalnem zborovanju v Curihu dne 12. novembra. Načelnica curiške Ženske centrale, gdč. Marija Fierz, je v svojem otvoritvenem govoru ugotovila: »V dobah kriz se rada ojači težnja, da se obstoječe težave prevale na šibkejšega, in med šibkejše spadajo vedno žene. Žene ne dobe več nameščenja ali pa se jim otežijo delovni pogoji; zmerjajo jih z dvojnimi zaslužkarji. A ravno zato, ker se žensvo iz vseh moči prizadeva, da bi se brezposelnosti odpomoglo z uspešnejšimi in primernejšimi sredstvi, odklanja vse izjemne zakone in odredbe proti ženskemu delu. Kajti poklicno delo pomenja za večino žena gospodarski obstoj, a neredko tudi smisel in vsebino življenja.«

Tako je. Ampak eno je treba le pribiti: Žena, ki izvršuje kak pridobitni poklic, a ji tega iz gospodarskih razlogov ne bi bilo treba, ker ima lastno premoženje ali pa ima njen mož zadostne dohodke, je v težkih časih, kakor so današnji, zaradi socialne pravičnosti d o l ž n a, da svoje mesto prepusti brezposelni tovarišici ali tovarišu, ki je brez sredstev. Če tega ne stori, se mora zavedati, da k r a d e lačnim kruh izpred ust in da ni vredna biti član socialnega in narodnega občestva. Toda nič manj ne velja to za moškega, ki ima že dovolj lastnega premoženja odnosno ima v enem poklicu, eni službi dovolj dohodkov, pa vseeno še ostaja v službi, več službah, ko jih je na tisoče sploh brez dela in kruha. In nič drugače ni s podjetji in karteli, ki se širijo in širijo, otvarjajo podružnice in prožijo svoje lovke za dobičkom širom sveta, tako da drugim niti dihati ne dajo. Tu, tu treba iskati izhoda iz sedanje stiske, ne pa s tem, da se najšibkejšim vzame borna skorja kruha.

3% popust se izplačuje ozir. obračunava sedaj v vseh naših prodajalnah. Vsi člani naj se čimpreje oglasijo **I. delavsko konzumno društvo v Ljubljani**

MODNE NOVOSTI

Značilna moderna obleka: rame razširjene, v pasu se tesno oprijemlje života in za vratom sega prav do vratu, krilo je dolgo.

Praktični nasveti

Krvne madeže odpravimo na naslednji način: V pol litra vode stresemo 15—20 gramov kuhinjske soli in segrejemo na 40 stopinj Celzija. S to toplo tekočino namočimo in previdno odrgnemo madež; potem splaknemo tkanino v litru vode, v kateri smo raztopili 25 gramov dvojnoogljikokislega natrona. Če je tkanina posebno občutljiva, napravimo kašo iz mrzle vode in pšeničnih otrobov, potresemo na madež, pustimo, da se na njem posuši, nato pa stresemo s tkanine, ki jo previdno iztepemo. Stare krvne madeže namočimo z razredčenim jodovim kalijem (en del jodovega kalija in štiri dele vode).

Plesnive madeže na lesu, tapetah itd. odstranimo s salicilno kislino, ki smo jo razredčili s štirimi deli (štirimi petinami) vode.

Za sajaste madeže je najboljši črn kruh.

Novodobno pohištvo

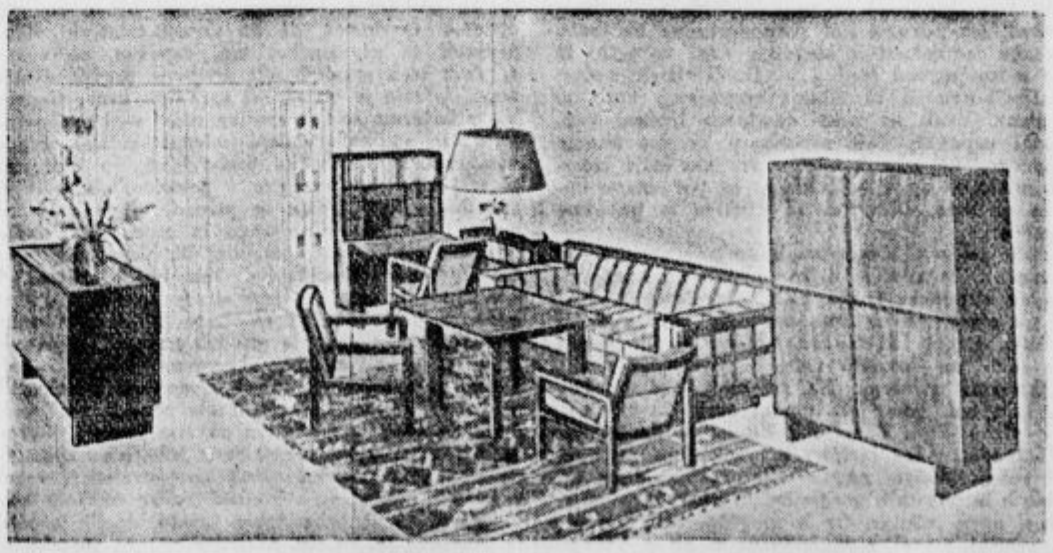

Vse oblikovanje predmetov, ki jih potrebuje človek v vsakdanjem življenju, se pokori predvsem enemu načelu: stvarnosti. Vsak predmet najprej služi in šele potem mikaj. Tako se je polagoma ob sebi izločila prej običajna paradna soba: salon, ki je veljal izključno videzu in bil tu zaradi obiskovalcev, tujih ljudi. Danes se stanovanja opremljajo za lastno uporabo in tako, kakor družini sami najboli služi. A da pri tem ni prav nič prikrajšano niti lepočutje, priča naša slika. Tu ni ničesar nepotrebnega, kar bi bilo namenjeno zgolj videzu, nobene šare in nepotrebnih drobnarij, ki samo utesnujejo prostor in love prah, marveč samo tisto, kar služi za delo, jelo in odpočitek. In vendar — ali ni vse lepo in mikavno? In vrhu tega cenó, saj je to pohištvo iz mehkega lesa, ki je temno lužen in povoščen.

„SLOVENČEV“ SVETOVALEC

Naš domači zdravnik

R. J. - K. Ubogi trebuh Kamor je zašla revmatična »nesnaga«, vam povzroča vsak dan hujše bolečine, navzlic zdravljenju pri domačem zdravniku, vznemirja vas nervozno srce, končno se trapite z ugibanjem, ali vas »nenadna« nosečnost uniči ali ozdravi? Zdi se mi, da je vrstni red pri vas narobe, na mestu vašega jadikovanja bi bilo umestnejše: uboga pamet!

T. Ž. - N. **Zakurjena ali nezakurjena spalnica?** Vaše mnenje in dosedanje ravnanje je pravilno: v naših krajih in navadnih bivališčih ni treba spalnic kuriti. To velja za zdrave ljudi sploh brez izjeme! Nekaterim bolehnim ljudem, ki jim treba dobrega zraka, se priporoča spanje pri nezaprtem oknu. Videl sem v nekem znamenitem dunajskem zdravilišču, da so imeli celo dojence z raznimi boleznimi vse leto, tudi pozimi, v odprti lopi na strehi, čez dan in ponoči, le previjali so jih v kurjeni strešni sobici. Na Golniku, znanem zdravilišču za jetičnike, je nekaj odprtih postelj na odprti verandi; l. 1929. so vztraajli štirje bolniki vso strahotno zimo v tisti odprti verandi in menda z najboljšim zdravilnim vspehom. Kajpada treba v nezakurjeni ali zračeni spalnici zadostne odeje, da spalec ne prezeba! Zdaj, ko zima že pritiska, ne kaže spreminjati navad; na nezakurjeno spalnico ali spalnico s priprtim oknom se treba poprej privaditi, kar je bilo v tej razpredelnici večkrat priporočeno. Srečen, kdor ni razvajen ali pomehkužen!

Isti. Za **zdravstvene nasvete** izven tega predela ne prevzema »naš domači zdravnik« nikakrine odgovornosti, saj se jim sam večkrat — čudi.

J. K. - P. **Vsa glava bolna?** Menda vendar ne! Oči so vam zjutraj gnojno zalite, v desnem ušesu zvoni, glava vam doni votlo in puhlo, če se trkate na čelo? Ko sem bil v najbolj neumnih letih (16—17), sem obolel, glava se mi je strahotno izonegavila, iz nosa se mi je cedilo nekaj, kar sem smatral za možganske razkrojine. V strahu sem šel k zdravniku, ki me je poslal — na sprehod v Mestni log. Vam priporočam, da se obrnete na zdravnika, ki ga imate v bližini. Zmenita se, kako se pozdravi vnetje oči, ki ima bržkone izvor v nosni duplini, odkoder vam sili tudi v uho. Poleg vseh navodil (glede čiščenja oči in spiranja nosa) vam priporočam ribje olje za vso hladno letno dobo, po dve žlici na dan

A. B. - N. **Razkuževanje obleke** po jetičniku najbolje izvršuje razkuževalni zavod ali okrajni (ali mestni) razkuževalec navadno s formalinom, ki razkužuje zanesljivo in ne kvari obleke. Hkrati z obleko se po navadi razkužuje tudi soba in vsa oprema v nji. Za silo se da obleka razkužiti, ako se razobesi na sonce in zrak za nekaj dni.

D. K. - Š. **Oljčno olje** ali maslinovo (hrvatski izraz) olje je ista stvar. V zdravilne namene se rabi samo prav čisto in nerazkrojeno (nežaltavo ali nežarko) olje, ki se pije zjutraj na tešče; pozimi nekoliko segreto in sicer okoli pol decilitra ali šestnajstinko litra na dan. Komur ne prija okus samega olja, si ga sme začiniti z nekaj kapljic limonovega soka ali metovega cveta. Olje je v rabi kot pomirjevalno zdravilo in pri čiru v želodcu ali dvanajstniku.

Ista. **Črna redkev,** drobno nastrgana in z oljem zabeljena, slovi kot domače zdravilo pri vnetjih ali kamenju v žolčniku (žolčnem mehurju). Bolezni žolčnika so pogostoma podobne želodčnemu ali dvanajstnikovemu čiru v prikritem stanju, zato se večkrat zamenjujejo, ne smejo pa se zamenjavati zdravila. Dočim se sme rabiti oljčno olje tudi pri bolnem žolčniku, bi se jaz bal dovoliti črno redkev bolniku s čirom v želodcu ali dvanajstniku zavoljo dražljivega eteričnega olja v redkvi. Sam sem večkrat priporočil ljudem z bolnim žolčnikom uživanje redkve, škode nisem opazil, a tudi ne izrazite koristi.

Ista. **Čir v dvanajstniku** da dobivajo priseljenci kar po vrsti, dočim je bolezen neznana domačinom? Vzrok? Več let bi moral biti v tistem kraju in spoznati navade domačinov in priseljencev glede prehrane, da bi si mogel stvoriti kakšno mnenje!

M. S. - **Oteklina v licu** radi zoba da vas spominja še po dveh letih, zlasti pozimi? Znana zadeva! Iz zobne korenine se je razširilo vnetje na čeljustno pokostnico, vnetje spominja na žerjavico pod pepelom. Izkušen zdravnik za zobne in ustne bolezni vam menda kmalu odstrani vzrok vnetja.

F. H. - C. **Pri usekavanju nosu** da čutite nekako kratkotrajno slabost in nekakšen pretres možganov? Meni ta pojav ni osebno neznan, saj nastopa pri hujših vnetjih nosne sluznice, ki se je razpaslo v stranske dupline nosa, v dupline čelnice, sitke in zagozdnice, kosti lobanjskega dna. Tam kje je kaj, kar vas moti. Spravite se v stik z zdravnikom, ki zna tiste podrobnosti nosa izsledovati in odpravljati!

D. A. - G. **Belo perilo** je često znak splošne slabotnosti ali »malokrvnosti« in zgine brez posebnega zdravljenja, če se popravi splošno telesno stanje. Poleg navadne in potrebne snage vam priporočam več gibanja na prostem tudi v zimskem času, poskusite še z ribjim oljem. Vaš strah glede bolezni je neopravičen, če je vaša navedba resnična, da je namreč okuženje izključeno. V takem primeru pa bi vam svetoval skrbno zdravljenje po zdravnikovih navodilih.

J. B. - B. **Poškodba v kolenu** in nato dvanajst let trajajoča **bolezen v goleni** (krači), ki se kar noče zaceliti, je zares huda nadloga mladega človeka! Poskusite, da vas ponovno (po tolikih letih) sprejmejo v bolnišnico, kjer vam bolni ud pregledajo. Morda vam odstranijo ostanke trohneče kosti, nakar se vam brž zapro zunanje rane. Če je kostna bolezen jetične narave, vam povedo v bolnišnici, kako ravnajte doma. V zimskem času pijte ribje olje. V Kraljevici je zdravilišče za bolezni te vrste, jetične in nejetične. Če se ne morete poslužiti takega zdravljenja, sporočite mi, toda takrat, ko so vam v bolnišnici ugotovili stanje in značaj bolezni. Zunanja sredstva (maže in drugo) so odveč.

F. K. - Lj. **Klavrne oči?** Vaša kratkovidnost je zmerna, pri napornem gledanju in v mrzli dobi vas oči skele in vam zardeče, kar pomeni, da imate vnetje veznic (vrhnje kožice na očeh). Varujte oči napora in škodljivosti, spirajte si jih z mlačnim kamiličnim čajem zjutraj in zvečer, če to ne zaleže, naj vam vaš zdravnik predpiše kaj, kapljice ali mažo, da se vam te nevšečnosti poležejo. Jaz jih prenašam že triintrideset let brez zdravniških pomagal.

F. S. - Lj. **Ogino-Knausova teorija** (prav za prav **metoda**) da se v vašem primeru ni izkazala kot pravilna? Mogoče, toda zelo dvomim o zanesljivosti vašega opazovanja in doživljanja. Sicer je z življenjskimi »pravili« križ, ni pravila brez izjeme. Dogaja se, da zdrava jablan, ki na nji zore jabolka, na jesen požene še cvetje kakor spomladi. Niso tako redki primeri, da žene, ki so davno preko mene, še dobe otroka. Sicer pa mi poročajte o dejanskem poteku čez tri mesece (s točnimi koledarskimi podatki).

K. J. - B. Neznanim skrivalkam — nič.

Kmetijski nasveti

Kmetovalčeva opravila v prihodnjih 14 dneh

Pred božičnimi prazniki smo. Zima v svoji pravi obliki je tu in z njo doba kmetovih počitnic. Toda s tem še ni rečeno, da nima sedaj kmet nobenega dela. Na polju in travnikih, kjer je zemlja zmrzla, je sicer malo dela, zato ga pa drugod ne manjka, zlasti sedaj pred prazniki, ko mora biti vse urejeno.

Doma ima še marsikaj pripraviti za prezgodaj nastopivšo zimo ter pospraviti okrog hiše in gospodarskih poslopij. Na prostem ležeče orodje je zbrati, očistiti, namazati in shraniti v prostor, kjer ga dobimo ob času uporabe. Pokvarjene predmete je po možnosti takoj popraviti. Namazanje vseh železnih delov z mastjo ali lojem varuje pred rjo. Tudi stroje je natančno pregledati, morebitne pokvare odstraniti, namazati in jih zavarovati proti prahu. — Pozimi najlažje naučimo mladino navadnih domačih del, zlasti popravil orodja. Motiko je nasaditi, toporišče primerno izrezati, napraviti ročaje srpom ali nožem, nadomestiti ročico pri vozu in mnogo drugih. Takih malih del, ki jih kmet lahko izvrši, je na vsaki kmetiji nešteto. In če se že kmečki fant nauči takih popravil, mu pozneje kot gospodarju ne bo treba za vsako malenkost k obrtniku. Časi so težki in kmet mora povsod štediti. — Dolgi zimski večeri so najpripravnejši za čitanje strokovnih knjig in časopisov. Vsak se mora dandanes izobraževati, če hoče uspevati. Zelo uspešno je skupno čitanje z domačimi ali sosedi, ker se pri tem lažje izmenjajo misli. — Sedaj je tudi čas za poravnavo naročnin za liste, članarine za društva in podobne obveznosti.

Polje počiva. Kvečjemu kako prazno njivo je še preorati, če zemlja ni pregloboko zamrzla, oziroma če ni preveč snega. Lahko izvažamo hlevski gnoj na njive, ga zložimo na kupe in pokrijemo z zemljo. Lapor ali močno apneno zemljo navažamo sedaj na ilovnata tla.

Travniki mirujejo. Na zmrznjeno zemljo vozimo kompost, lapor ali apneni prah, če ga imamo v bližini. Tudi Tomasova žlindra se da še trositi. Odvodne jarke čistimo in poglobimo, saj nam voda sedaj najmanj nagaja. Plotove in ograje na travnikih in pašnikih preglejmo in popravimo, uredimo si nove pašnike. Če je mogoče, zatiramo tudi travniški plevel z izkopavanjem ali s košnjo. Njive in travnike čistimo kamenja, ki nam pride prav pri popravi poljskih potov. Veje gozdnega drevja, ki segajo čez njive in povzročajo škodo, obrežemo.

Gozd kliče. Sečnja stavbnega lesa in drv za kurjavo je v največjem razmahu. Pripraviti je tudi kolje za vinograde, fižolovke, hmeljevke in raznovrsten drug gospodarski les. Če je vse to na tleh, ga bo ob močnem snegu lahko izvleči iz gozda. Kjer še ni snega, se še lahko listje grabi in zvozi domov.

Vrt spi pod zimsko odejo. Kjer še ni spravljena vsa zelenjava iz vrta, tam bo skoraj že prepozno, če ne nastopi zopet južno vreme. Kompost še lahko prekopljemo in prevržemo, kako gredico prelopatimo. Če nimamo še gnoja za spomlad, si ga najlažje in najceneje sedaj priskrbimo. — Zelenjavo v kleti ali v gorki gredi moramo pregledati, da nam ne plesni ali gnije. Vse nagnito je odstraniti. Ob lepem vremenu je klet par ur na dan prezračiti. Okna toplih gred preglejmo, nadomestimo razbite šipe, po potrebi okvirje prepleskamo, spletemo si nove slamnjače in drugo. Preglejmo zalogo semenja in naročimo že sedaj za spomladno setev.

Pri živini. Vpoštevaj vse dne 3. t. m. na tem mestu navedene nasvete v polni meri tudi v prihodnjih 14 dneh. **Skrbi za dobro vzrejo telet.** Če je vzreja telet pomanjkljiva, tudi najboljše podedovane lastnosti ne koristijo mnogo ali pa nič. K dobri vzreji spadajo: skrbna postrežba in nega, zračen, svetel, suh (pozimi primerno topel) hlev, obilo gibanja na zraku in solncu, pred vsem pa pravilno in obilno krmljenje. Čim bolj mlada je žival, tem boljše izrabi krmo. Zato krmi tele pravilno in obilno, ker je pri teletu kilogram prirastka na živi teži mnogo cenejši kakor pa kdaj pozneje. Če hočeš, da bo vzreja telet, ki si jih namenil za plemensko rejo, uspešna, ne varčuj v prvih treh mesecih njih življenja preveč z mlekom. Za tele je po naravi najboljša krma — mleko, v katerem so vse redilne snovi — beljakovine, tolšča in ogljikovi vodani (mlečni sladkor) v pravem razmerju in lahko prebavljive. Pa tudi rudninske snovi so v mleku v primerni obliki. Pred začetkom odstavljenja že privadi teleta na seno, močna krmila, klajno apno in morda na sladko posneto mleko ter odstavljaj jih prav polagoma. Čim bolj počasi odstavljaš, tem boljše. Hitro odstavljanje povzroči zgubo dragocenega z dragim mlekom pridobljenega telečjega mesa. Odstavljaj tako, da ne izgubi tele niti kilograma svojega mesa, pač pa se mora enakomerno dalje razvijati, čeprav ne tako hitro kakor do odstavljanja. V prvih treh mesecih pridobi tele pri pravilni vzreji dnevno približno kilogram na živi teži, v drugem četrtletju pa le pol do tričetrt kilograma, pozneje pa še manj. — **Breje svinje** ne potrebujejo razun v zadnjih treh tednih brejosti veliko redilnih snovi. Ne smeš jih tako dobro krmiti, da bi se pitale. Najbolje je, da jim pokladaš pozimi zrezano ali nezrezano sirovo krmsko peso (do 15 kg) in pol kilograma rezanice mlado pokošenega in lepo spravljanega deteljnega sena ali pa dobrih ovsenih plev. Pridaj tudi nekoliko klajnega apna. Peso lahko nadomestiš tudi s korenjem in repo in deloma s kuhanim ali parjenim krompirjem. Eden do dva kg močnih krmil pokladaj ves čas brejosti le mladim svinjam, ki še rastejo, starim svinjam pa pokladaj močna krmila v navedeni količini le zadnje 3—4 tedne brejosti. — **Da bodo kokoši nesle** tudi pozimi, skrbi, da se bodo dovoli gibale (toda ne po snegu) v svetlem prostoru. Zato jim daj priliko, da bodo lahko brskale in greble, kar dosežeš, če jim zrnato zrno raztrosiš med nastil, da morajo iskati vsako zrno. Daj jim zeleno krmo v obliki krmske pese, ki jo primerno obesi, s čemur tudi pospešuješ gibanje kokoši. Zjutraj jim daj najprej pest zrnja med nastil. Proti poldnevu jim pokladaj mehko krmo, toda ne preveč. Nato raztrosi med nastil zopet pest zrnja, da imajo kokoši tudi popoldne dovolj dela. Prej ko gredo spat jih dobro nasiti z zrnjem. Daj jim piti mlačno vodo. Pesek, klajno apno in zdrobljene lupine in zdrobljeno lesno oglje ne smejo manjkati. Začni pitati kopune. Skrbi za snago v kurniku.

V vinogradu. Tekom zime narežemo cepiče za spomladansko suho cepljenje trt. Pri rezanju cepičev moramo paziti, da jih narežemo le od odbranih rodovitnih trt. Poleti namreč zaznamujemo najboljše trte in sedaj režemo cepiče le od takih zaznamovanih trt. Z večletno izbiro in trajnim zaznamovanjem najboljših trt ugotovimo sčasoma, katere trte so za razmnoževanje najboljše. Ako torej pri cepljenju uporabljamo cepiče najboljših in najrodovitnejših trt, je verjetno, da bodo tudi mlade cepljenke imele vse dobre lastnosti maternih trt. Tekom zime si morajo vinogradniki pripraviti kolje. Sedaj, ko je zapadel sneg, je ugodno za dovoz kolja v vinograde s sanmi.

V kleti: Letošnji pridelek vina je precej kisel. Zato moramo z umnim kletarenjem zmanjšati prevelike količine kisline v vinu. To dosežemo na ta način, da vina do prvega pretakanja večkrat premešamo. Vino v sodu premešamo s čistim ubeljenim kolom, ako nimamo v to primerne mešalne naprave. S pretakanjem vina pa moramo počakati do spomladi. Na podlagi razglasa kr. banske uprave je dovoljeno razkisati vina kemijskim potom. Iz tega razglasa je razvidno, da se sme odvzeti vinu do 2 promila kisline. Prav kisla vina razkisamo na ta način, da kupimo v drogeriji za vsak hektoliter vina največ 130 gramov kemijsko čistega kalcijevega karbonata. Potrebno količino kalcijevega karbonata stehtamo za vsak sod posebej, ga natresemo v čist škaf, polijemo z nekaj litri vode in vse skupaj premešamo s čisto palico tako, da postane tekočina bela kot mleko. Tekočino pustimo nato v miru, da se kalcijev karbonat usede na dno posode. Čisto vodo nad belo usedlino previdno odcedimo in na usedlino nalijemo nekoliko litrov vina, katero nameravamo razkisati. Vino v škafu in belo usedlino kalcijevega karbonata dobro premešamo s čisto palico. Ko je vino s kalcijevim karbonatom vred dobro premešano, ga nalijemo v odgovarjajoči sod. Tudi v sodu moramo nato vino premešati in sod na rahlo zamašiti. S tem smo izvršili razkisanje vina, katero ob primernem času spomladi pretočimo. Večjo količino kalcijevega karbonata na hektoliter ni po zakonu dovoljeno rabiti, ker bi z uporabo večje količine tega razkisevalnega sredstva lahko pokvarili vino. — Dobro je, da klet od časa do časa zažveplamo. Žvepleni dvokis, ki nastaja pri zgorevanju žvepla, prepreči razvoj škodljivih glivic v kleti in na sodih. V kleti naj vlada red in snaga. Sode moramo večkrat obrisati, da odstranimo plesnobo na lesu. Kletna vrata in okna morajo biti tekom zime zaprta, da ostane v kleti višja toplota.

V sadonosniku: Tekom zime si narežemo cepiče za spomladansko cepljenje. Cepiče režemo le od najbolj rodovitnih dreves zanesljivih sort. Vodni poganjki, ki rastejo naravnost iz debla in debelejših vej, niso v to primerni. Najprimernejši cepiči so enoletne mladike starejših dreves, ki so narezane na zunanjem delu krone in imajo gosta ter dobro razvita očesca. Narezane cepiče zvežemo v svežnje, jih zaznamujemo z imenom in zakopljemo poševno v zemljo do 30 cm globoko. Lahko jih hranimo v kleti, zakopane v primerno vlažnem pesku. Sadje, ki ga imamo na hladnem prostoru na lesah, pokrijemo s papirjem, da nam ne pozebe.

Manjka mi listje za nastiljanje, pa tudi slama mi bo najbrže zmanjkala. Koliko slame je potrebno na dan za nastiljanje živini? — V. P. V. — Množina nastilja se ravna po vrsti in po krmi živine. Pri zimskem na splošno bolj suhem krmljenju kakor pa pri zelenem krmljenju živine. Na glavo velike živine (500 kg žive teže) računamo na dan 3 do 4 kg slame, za konja pa 2 in pol do 3 kg. Najbolje je, da tudi za nastil vedno režemo slamo v 20 do 30 centimetrov dolge bilke, neglede na to ali nam slama za nastil primanjkuje ali ne. To pa zategadelj, ker se zrezana slama bolje pomeša med blato in tudi bolj vpija gnojnico. Dalje se da na njivi takšen gnoj, v katerem je zrezana slama, bolje porazdeliti in bolj enakomerno raztrositi.

Priporočamo Vam
najboljše šivalne strole
in kolesa
Adler -
GRITZNER
Švicarski
pletilni
stroji
DUBIED
edino le pri tvrdki
Jos. Petelinc, Ljubljana
sa vodo. Telef. št. 2913
Telef. št. 2913
Zaloga v Kranju:
Trgovina Levičnik
Brezplačen pouk v vezenju. Večletno jamstvo.

Pravni nasveti

Na dražbi prodane tuje parcele. H. V. Št. R. — Imate posestvo, ki ga uživate v sedanjem obsegu s svojim posestnim prednikom že 38 let. V tem času ste Vi in Vaš mejaš vedno spoštovali meje, ki so jih določili vidni mejniki. Letos je prišlo sosedovo posestvo na predlog upnika — denarnega zavoda — na dražbo. Pri cenitvi tega posestva se je na temelju zemljeknjižnih podatkov ugotovilo, da je nekaj parcel, ki jih Vi z Vašimi posestnimi predniki uživate že 38 let, še vedno vpisanih na ime mejaša, čeprav jih ta ni užival. Na predlog zahtevajočega upnika so tudi te, dejansko od Vas uživane parcele, določene za dražbo. Vprašate, če bi izdražitelj postal lastnik tudi Vaših parcel. — Če so te parcele navedene v dražbenem oglasu, potem bodo prodane in izdražitelj postane njihov lastnik — če Vi pravočasno, najkasneje pri dražbi sami, proti temu ne ugovarjate. Vi imate pravico, da s tožbo tako od zahtevajočega upnika kakor tudi od zavezanca — Vašega mejaša — zahtevate, da se Vaše parcele od dražbe izločijo. Svetujemo Vam, da v priporočenem pismu zahtevate od zahtevajočega upnika — denarnega zavoda —, da izvršbo na Vaše parcele v določenem roku ustavi. Če je ne ustavi, morate vložiti tožbo, ki ima za posledico, da se izvršba do pravomočne rešitve te tožbe uradoma odloži. Če zamudite do dražbe ugovarjati prodaji Vaših parcel, imate po izvršeni dražbi samo pravico do povračila izkupička Vaših parcel, a parcele ostanejo izdražitelju.

Napeljava elektrike. J. F. K. — Nameravate napeljati elektriko in vodovod po tujem zemljišču. Vprašate, kako se na najcenejši način zavarujete, da Vam lastnik zemljišča ne bo delal kasneje preglavic? — Svetujemo Vam, da sklenete z lastnikom tujega sveta pismeno pogodbo, da pusti po svojem svetu proti enkratni ali letni odškodnini napeljati elektriko in vodovod. V pogodbi morate točno navesti parcele, po katerih nameravate napeljati elektriko in vodovod. Ravno tako morate zahtevati, da se v pogodbo zapiše, da imate pravico te s to pogodbo pridobljene pravice vknjižiti v breme navedenih parcel. Dokler sedanji lastnik navedenih parcel ne namerava prodati, ni potrebno, da vknjižite. Vendar je bolj previdno, da takoj svoje pravice, pridobljene s to pogodbo vknjižite, ker ste potem lahko brez skrbi, da bi Vam ta ali oni naslednik sedanjega gospodarja mogel nagajati.

Naložen denar. M. F. R. — Radi bi zidali hišo in imate stavbno parcelo že kupljeno. Vendar svojih prihrankov ne morete dobiti izplačanih, kakor bi hoteli in potrebovali. — Za zidavo potrebujete različni materijal in delovne sile. Svetujemo Vam, da pri zavodih, kjer imate naložen denar, poizveste za posamezne obrtnike in trgovce, ki so tem zavodom dolžni, pa bi oni morda prevzeli pri zgradbi Vaše hiše kakšno delo ali dobavili materijal; namesto plačila v gotovini pa bi se izvršil prepis v knjigah denarnega zavoda. — Sicer je od vlade že napovedana uredba o denarnih zavodih in upamo, da bo s to uredbo država zagotovila zavodom, vsaj delno, potrebna sredstva za izplačilo vlagateljem. Zato Vam svetujemo, da počakate.

Prekopana steza. P. C. S. — Pred 9 leti ste kupili hišo, ki ima preko lastnega vrta zvezo naravnost s cesto. Poleg tega pota pa uporabljate še stezo preko sosedove parcele, da odrežete ovinek, ki ga dela cesta ravno pred Vašo hišo. Po tei stezi hodijo ljudje že nad 30 let. Sedaj je sosed svojo parcelo prekopal, navozil gnoja in jo hoče zagraditi kot vrt, tako da je s tem stara steza uničena in prekopana. Vprašate, če lahko sosed to stezo zabrani ali ne. — Tekom 30 dni od onega dne, ko je sosed stezo s prekopanjem zaprl, ste mogli soseda tožiti radi motenja posesti in bi s to tožbo uspeli. Če ste ta rok zamudili, Vam na tožbo na priznanje služnosti steze odsvetujemo, čeprav se je 30 let uporabljala, ker iz Vaše skice sledi, da steza ni videti potrebna, ker gre sporedno s cesto in ne služi zemljišču Vaše hiše. —

Pet bratov. K. M. — Vprašujete, če ima peti brat, ki je potrjen za polni rok, pravico do skrajšanega. Od teh je prvi služil v času vojne in je umrl, drugi je nesposoben za vojaško službo, tretji je odslužil polni rok, četrti je pa stalno nesposoben. — Peti brat v navedenem slučaju po zakonu o ustrojstvu vojske nima pravice do skrajšanega roka in se torej prošnja ne izplača.

V mapi zarisana občinska pot. V. T. — Preko Vašega travnika hoče voziti sosed, ki trdi, da je ta pot v mapi zarisana kot občinska pot. Ali mu morete braniti vožnje, ker je do sedaj ni nihče drug popravljal, kakor vi. — Če je pot občinska, ne morete sosedu braniti vožnje po njej, čeprav je on ni popravljal. Vsaka občina mora imeti seznam občinskih potov in ga ima gotovo tudi Vaša. Pojdite na županstvo, kjer boste lahko zvedeli, če je ta pot občinska. Morda je bila kedaj občinska, pa jo je občina opustila.

Občinska pot. S. J. Ob občinski poljski poti, po kateri vozite tudi vi na svojo parcelo, se bosta zgradili dve hiši, ki jih bosta lastnika ogradila. Ker je pot le dva metra široka, se ne bo mogoče z vozmi izogibati, ako se postavi kraj poti ograja. Vprašate, kaj pravijo glede tega zakoniti predpisi. — Za postavitev ograje si bo moral lastnik izposlovati dovoljenje občine, ki praviloma ne sme dopustiti, da bi se ograja postavila bliže nego en meter od pota.

Povišanje zadružnega deleža. F. K. T. — Povišanje zadružnega deleža je smatrati za spremembo zadružnih pravil. V pravilih je gotovo določeno, kakšna večina je potrebna za njihovo spremembo. Če tega v pravilih ni, se smejo ista spremeniti le z dvetretjinsko večino oddanih glasov. Vsaka sprememba pravil se mora javiti trgovinskemu sodišču (okrožnemu sodišču) radi vpisa v zadružni register. Razume se, da je pravilno sklenjena sprememba pravil za vse zadrugarje obvezna in morajo v slučaju povišanja deležev iste doplačati, čeprav so glasovali proti. Kar se tiče jamstva zadružnikov v slučaju konkurza, predpisuje zakon, da vsak član zadruge z omejeno zavezo jamči v slučaju konkurza, v kolikor pravila ne določajo večjega zneska, ne samo s svojim deležem, ampak s še enkratnim zneskom v višini deleža. Zato bi v Vašem primeru morali člani, ki svojega deleža še niso v celoti plačali, ta delež poravnati in poleg tega plačati še enkrat tolikšen znesek, kakor znaša delež.

Pismeno ne odgovarjamo. Na ponovna vprašanja in želje zopet ponavljamo, da pismeno nikomur ne odgovarjamo.

Okna v novi hiši. A. N. — Vse ugovore proti zidanju hiše, zgraditvi oken itd., bi bili morali povedati ob priliki stavbnega ogleda na licu mesta. Ker bo nova hiša tri metre oddaljena od vaše meje, res ne vemo, iz kakšnega razloga branite zgraditi okna na Vaši strani. Ker ne poznamo razlogov proti tem oknom, ne moremo reči, če bi Vi z ugovori uspeli. Najbrže ne.

Pritožba proti občinskim volitvam. B. A. Zakon o občinah določa, da novo izvoljeni občinski odbor prevzame posle deseti dan od dne volitev. Ni predpisano, da se v primeru pritožbe prevzem poslov odloži. Znani so nam primeri, da so nove občinske uprave prevzele posle, čeprav je bila vložena pritožba proti volitvam. Zakaj se to pri vas ni zgodilo, ne vemo. Vi niste vložili pritožbe, zato ne morete dobiti iste na vpogled. Ne kaže Vam drugega, kakor da mirno čakate na rešitev. — Besede, s katerimi je bil opsovan delegat vašega društva, so vsekakor žaljive. Če nima zanesljivih prič, naj ne toži, ker jih žaliteli najbrž ne bo hotel pred sodiščem priznati.

I. K. B. Vložite prošnjo na upravo bolnišnice, v katero bi bili radi sprejeti.

ČITATELJEM ZA NEDELJO

Čuden otok

(Bengt Berg: »Čudni otok«.)

Nikjer na svetu ne objame pomlad kakega kosa zemlje tako toplo kakor izgubljen otok sredi morja. In nikjer na svetu ni kosa zemlje, ki bi tako iskreno koprnel po njeni toploti.

Bitje, ki mu roke in noge vežejo spone, dviga svoje rame osvobojenju nasproti. In ko se prvi močni jug dvigne s svojo vojsko na pohod preko Vzhodnega morja in visoke vode pohlepno ližejo ledovje, ki ga zima še skriva na obali, potem se zdi, kakor da bi ura rešitve vabila in omamljala celo skalovje tam zunaj, da se vzpenja više. A je pač samo toplota, ki prihaja in v človeških očeh preobrazuje obličje skalovja. Mrzli vetrovi so ga bili skrivali v meglo in tlačili v vodo.

Ko so težke vode z daljnega severa hrumele tod mimo, se je zdelo, kakor da bi se valile otoku prek temena. Toda topli dnevi so zbudili v otokih hrepenenje. Nič več nimajo pokoja, nič več ne morejo čakati. Nič več nočejo upogibati tilnika pod zimskim jarmom. Ko so priromali valovi od juga sem v sončnem siju, so se dvignili! Potrgali so svoja sidra. To niso več vode, ki valove proti severu. To so otoki, ki so se iznenada osvobodili vseh verig in jadrajo na jug. In težje obloženi s sončnim zlatom kakor nekoč ladje danskega kralja, plujejo taisto pot.

Če je zima z mrazom in viharji trpinčila otoka, ima zato pomlad tem več poravnati. Zato prihaja blažje volje tja ven kakor pa v bogatejše in večje dežele; kakor da bi se ji spričo ubornih kleči srce ganilo in ogrelo; kakor da bi hotela popraviti vse hudo, ki se je bilo zgrnilo nad gole otoke, odkar jih je bilo zapustilo poletje.

S tiho, toplo roko boža čelo zemlje, da bi mogla slednjič pozabiti, tolaži jo in vdihava življenje vsem malim koreninicam in semenom, ki kakor prestrašeni stvori spe po skalnatih kotih.

Z vsakim dnem prodira toplota globlje v razpoke in tali ledene orgelske piščali. Snežni zameti, ki jih je bil skril notri zadnji vzhodni vihar, kopni in se izpreminja v studence. Resnobno in zbrano začenjajo svojo pot iz votlin v skalni steni, a že na pol poti se začne z njimi igrati veter in jih v trenotku razprši v tenke curke in neštete kapljice.

Klečevita stena pohlepno pobere vsak sončni žarek. Nad površino se zliva jasen, zlat blesk, mraz in njegova temna vlaga izginjata. Obličje klečevja postaja mileje. Lišaji se vzpenjajo po stenah v polnejših barvah in nabreknejo, kjer se zliva prek njih snežnica.

Gori nad pustinjo žari sonce. Vsako mesto, kjer bi moglo tičati pod zemljo nekoliko življenja, najde in ogreje in spomni na to, da je zdaj tu; da je pomlad tu in da se mora vse prebuditi.

Male čebulice in sveže korenine kukavic se stegujejo in hočejo prebuditi. A še je spanje preglobоko, ne uspe jim. Še je zemlja trda in skalnate plošče pod njo so mrzle.

Tedaj se pripeljejo nekega dne od juga sem bohotni oblaki. Nad Gotlandijo zmanjšajo brzino in se drže obale. Potem začudeni opazijo kleči tam zunaj na širokem morju in se zavedo, da je tudi tam še zemlje, ki jo je treba prebuditi iz spanja, se odpravijo proti njej in zjokajo nad otoki.

Potem se žejna zemlja napije, zrahla in prebodi. In v najmanjših počeh, v katerih je le mrvica zemlje, vzklijejo najljubkejše cvetlice.

Zlati adonis dviga iz prodca svojo še sanjavo glavo in odpira svoje blesteče oko, da bi se srečalo s soncem. Steblo je tako kratko. Tudi spomladni vetrovi utegnejo trdo briti in samo tista zel, ki cvete na kratkem steblu, doprinese kdaj seme, da ga more razsuti.

Stotine zelišč se s tisoči vitic tiplje naprej. Plazijo se prek kamenja in dvigajo svoja telesa kakor kače svoje glave, da bi videla, če so se tudi drugi prebudili. Njihovi listi so bujni in njihov krepki vonj pripoveduje o dolgo zadržanem hrepenenju po razplodu.

Spodaj v ploskih dolinah pod uvelo lansko travo stoje orhideje kakor pritlikavski kraljevi dvorec. Krepki rdeči čeladasti cvetovi so kralji in kraljice. Vitki, bledi, dišeči so kraljičine in princezinje. Mali, ki so se bili upali pomešati mednje ali pa so odšli naprej, kjer je zemlja skopejša, to so paži in konjiki.

Voda narašča s toplim južnim vetrom, kakor da bi prožila navzgor proti klečem nežne roke v spravo. Valovi rahlo pljuskajo ob južno obal in zatrjujejo, da niso nikoli nameravali hudega. In z žuborenjem valov prihaja celokupno življenje morja.

Vse, kar je globina doslej skrivala v svoji temi, stremi sedaj na dan. Vse življenje, ki ga je bilo zimsko, razsrjeno morje potisnilo na dno, vrè zopet kvišku. Vsi za človeka nevidni majhni stvori, ki jih je bil pregnal mraz, se zopet zbirajo in množe. Z njimi prihajajo večji in zopet večji, ki žive od njih.

Urne ribice hite tik pod površino, kakor da bi hotele tako prav pokazati, kako se jim luske v soncu izpreminjajo. Po skalnih stopnicah prihajajo trske iz temnih morskih globin soncu nasproti. Njihove velike oči boljše za roparskim plenom. Zunaj na odprtem morju se nad globinami gnetejo slaniki tako na gosto, da se zdi, kakor da postaja cela voda po njihovem srebru težja.

Majhni, leni polži lezejo na bregu prek kamenov. Na ploske kamenite klade zunaj v morju pa plezajo morski psi, da bi pomežikovali v sonce.

Celokupno morje je naenkrat oživelo. In z njim je oživela obala, kleči in skalna stena. Kajti miza, ki jo je pogrnilo in obložilo morje, je privabila tudi ptice.

Prišli so s ploskih gotlandskih bregov, kjer so bili našli pozimi več zavetja pred vetrovi, z vzhodnomorskih sipin in pa s čeri švedske celine. A večina je dopotovala z juga — potovala je noč in dan, da bi slednjič prišla na gole in puste otoke morja, ki jih silneje vabijo, ko vse drugo na svetu.

Večina je pač vedela, kaj jo tamkaj čaka. Kos obale, kjer si more splesti gnezdo, ali pa tudi le za dlan prostora na skalni polici, za katerega s ebo treba z drugimi boriti — najprej, da ga sploh dobo, in potem, da ga ohrani.

Vran jim bo nemara pokral jajca, veliki črnobeli roparski galeb uplenil mladiče in sokol selec utegne planiti nanje nekega dne, ko ne bo več nobene rešitve. A vendar hočejo tja. In vendar se na svojem poletu drže natančno severne smeri in si na svojem potu privoščijo komajda toliko odpočitka, da se nažro. Dalje, le dalje, s perotjo pri peroti. Če sunek vetra iztrga katerega iz vrste, se mora upreti s podvojeno silo, da zopet dohiti ostale. In tako potujejo brez počitka, dokler se jim nekega dne iz dalje ne zableste nasproti njihovi otoki.

Najprej so prišli veliki galebi s svojimi spomladansko novimi belimi čapkami. Z njimi so došli žagarji z gotlandskih ribjih sipin in takoj začeli ob obali ribariti. Tudi nekaj divjih rac je ojačilo malo krdelo, ki je čez zimo vztrajalo pri otokih.

Nordijski ponirek je prirojil ranega pomladnega jutra v majhnih jatah, a je kmalu odpotoval — ptice so se hotele menda samo prepričati, da njihovi otoki še stoje.

Enako so ravnale snežne race. Nobena izmed njih ni zletela gori v skale. Vse so ležale raztresene po morski površini ali pa so se potapljale z racmani, ki morajo še mesece peti, predno jih pokliče njihova pomlad na planinskih jezerih.

Samo galebi so se naselili in sedeli tiho zamišljeni na skalnem robu, kakor da bi pričakovali, da se nekaj zgodi.

Tedaj so nekega dne priromale severne gage in zakletve je bilo konec. Toliko jih je bilo, in takoj so se paroma razkropile po obali. Potapljale so se zunaj nad plitvinami in okorno racale po skalnih ploskvah. Žagarji so se košatili in vabili. Samice so škmile proti obali, kjer si bo treba napraviti gnezdo.

Prišle so gosi duplarice in se gagaje vozile ob vznožju skalne stene sem ter tja, iščoč dupline, v katerih so bile gnezdile lani.

Žagarji, ki vedno prvi gnezdijo, so se podvizali, da zaposedejo svoje razpoke. Prišel je sokol selec in se takoj stepel z vranom. Na strmih pobočjih je bilo vedno več galebov.

Prišli so raznovrstni manjši galebi in škorci. Ostrigarji so žvižgali, da je odmevalo od sten. In potem — prvega toplega dne — so se vrnili nordijski ponirki in prenapolnili skale.

Potem otoki tam zunaj zopet zažive — početje ptic jih oživlja in s ptičjimi očmi gledajo v svet.

Če je bila zima huda, je to zdaj izlahka pozabljeno. Nihče se zdaj tam ne spominja več mraza in prazne obale. Nemara vran. Tako daven spomin ima.

Nihče več zdaj ničesar ne ve o snegu, ki se je še kopičil po zijavkah. Pa saj je to vse še »lanski sneg«, kakor pravijo Švedi. Zdaj je sonce in jug. Sonce, da si je mogoče z njim pomežikovati radostnih oči, in veter, ki osuši perje.

Zdaj je čas za žlabudranje in za ravs in kavs. Zdaj so dolgi, vroči dnevi, in tihe, mile noči.

Zdaj je čas za izbiranje druga in osvojitev kosa skalne police za domovanje.

Zdaj je čas izleči jajce ali dva in potem skrbeti za lačne otroke. A to jim ne prizadeva skrbi.

Skalne stopnice in plitvine so ogromna, pomita miza, ki jo morje bogato zalaga s svojim preobiljem. Morje hrani v sebi vse, kar si more kaka ptica gori v skalovju le poželeti. In zato so tudi vse oči obrnjene na morje.

Tjekaj oprezujejo nikdar siti galebi. Tjekaj mika ves dolgi dan žagarjevo samico, ko vali v svoji razpoki. Tjekaj se ob zori ukrade z gnezda v kotanji gos duplarica, da si utolaži glad. Tja ven blodijo nemirni pogledi tisočev žagarjev in ponirkov.

Vrh skalovja sede, a njihovi čuti so neprestano budno obrnjeni na morje, včasih zaradi keke nevarnosti, večinoma pa zaradi hrane in življenja samega, ki je zanje morje. Kajti tam so vendarle vsi doma.

Na kopnem so zgolj tujci. Njihova doba na otoku je tako kratka. Pravzaprav ni nobenega med njimi, ki bi se znal tam okretno gibati. Seveda pa znajo letati in plavati in se potapljati v čistih globinah kakor ribe. Kopno nima zanje nič vabljivega, razen ob času parjenja.

Takrat, ko se po dva in dva odpravita v skalno razpoko ali na pedenj skalne police, zaradi česar so se jim otoki pač tako priljubili. Saj morajo tja zaradi jajec. Toda ves čas, ko je treba sedeti na jajcih in odgajati mladiče, pomenja zanje eno samo dolgo dobo čakanja na uro, ko se zopet vrnejo na morje.

Pač je prečudno lepo za ptico, presedeti gori v skalni steni, vsi razžarjeni od sonca, poletni dan; z njo je veliko pisano jajce, tako mikavno očesu. Toda varna in vabljiva pri tem je vendarle v prvi vrsti bližina morja — gotovost, da je živa, neskončna globina tam doli vsako uro pripravljena, da sprejme k sebi vse, ki so njeni.

Albert Jean:

Cezarjeva krava

Stara Ana je skušala vstati, a komaj je stopila na prašna tla, je prebledela, nosnice so se ji razširile in oblil jo je mrzel pot.

»Če vstanem, bo to moja smrt,« si je mislila.

Bentila je, da je morala včeraj tako neumno pasti na vlažnih tleh. Besno se je ozrla naokolu, neka misel je uporno mučila njene okorne možgane:

»Cezarju moram izročiti kravo, da jo žene na semenj. Pa kaj, ko je tak bedak. Ta fant je naša nesreča!«

Od sedmih otrok, ki jim je bila starka mati, je bil Cezar edini, ki je ostal prost strašne družinske dediščine: alkoholizma in jetike. Težka glava mu je slonela na tenkem piščančjem vratu, velike, izbuljene oči so gledale izpod debelih vek, a čelo so mu sekale tri gube.

Na materin klic je prišel v sobo, se vstopil prednjo in čakal, prestopajoč se zdaj na eno, zdaj na drugo nogo.

»Dobro poslušaj, kar ti povem,« mu ukaže starka. — »Vzemi Faneto...«

»Belo in črno kravo?«

»Da, in ženi jo na semenj.«

»Prodat?«

»Kajpada, prodat!... Na semnju se varuj ljudi, ki veliko govore... To so lumpje, ki mislijo samo na to, kako bi koga opeharili!«

»Prav,« dé Cezar.

»Nasprotno poišči nekoga, ki ne govori veliko, nekoga, ki je miren, temu povej ceno... Tri tisoč frankov. Ni se ti treba nič botati; ali »da« ali »ne«!... Si razumel?«

»Sem,« je odgovoril tepček.

Malo je pomislil, zazehal in sam pri sebi ponovil:

»Nekoga mirnega in ki ne govori veliko...«

Nato je šel po Faneto v hlev.

II.

Ko je Cezar prišel na semenj, so se okrog njega takoj zgrnili mešetarji in drugi veseljaki:

»Hej, Cezar! Tvoja krava je pa res kumrna!... Koliko hočeš zanjo?«

Obsuli so ga z besedami, da bi ga skoraj zadušili. Najdrznejši je prijel kravo za konopec, rekoč:

»Kar ceno povej, Cezar! Glej! Poglej jo!... Saj gre kar sama za menoj... Gotovo ve, da se bova pobotala zanjo.«

»Nekega mirnega in ki ne besedičí!...« je sam pri sebi trmasto ponavljal Cezar.

In potegnil jim je Fanetin konopec iz rok in zavpil:

»Pustite me v miru vsi skupaj! Krava ni za vas!«

»... Ti veseljaki v resnici vsi skupaj preveč govorel« si je mislil nedolžno in gnal kravo dalje.

Živahno je koračil in krava mu je mirno sledila, vdana v svojo usodo. Na nekem ovinku je stal v kameniti vdolbini mož, ki bi utegnil biti pravi za Fanetinega novega gospodarja.

Dež mu je bil spral barvo z lic. Izpod kape so mu padali dolgi lasje. Vlaga mu je izkvarila leseni plašč. Na desni roki je stegal tri prste, kakor da bi blagoslavljal.

Tepček se ni bil preje nikoli zmenil za tega svetnika, ki je že tristo let stal na svojem mestu. A ta večer ga je osupnila negibnost kipa.

Stopil je k lesenemu škofu in ga vprašal:

»Ali si ti tisti, ki bi kupil mojo kravo? Daj, povej!«

Ker je oni molčal, je opogumljen nadaljeval:

»Mati so rekli, naj zahtevam tri tisoč frankov!«

Napel je ušesa in čakal, sam pri sebi je pa ves zadovoljen mislil:

»Nikogar mirnejšega in malobesednejšega ne bi mogel najti!«

Nato je vzel Fanetin konopec in ga ovil svetniku okrog roke.

»Ali imaš denar?« je vprašal. — »Ne? No, le nič ne maraj!... Pustim ti kravo, jutri pa priden po denar — tri tisoč frankov!«

III.

Ko je Cezar zvečer prišel domov in materi povedal, kako je prodal kravo lesenemu škofu, ga je začela tako psovati, da je zbežal na skedenj in tam prespal noč.

Naslednje jutro je zbrala starka vso voljo in vse sile in vstala. Grozovito je psovala.

»Ne vpijte!« ji je svetoval sin. — »Če vam povem, da bo plačal!... In veste, moreva mu zaupati. To ni kdo, ki bi ljudi z besedami lovil in jim mešal pamet: ves čas, ko sem govoril z njim, ni odprl ust!«

»Brž zaprezi!« je velela starka. »Morebiti je krava še tam!«

Cezar še malo ni bil tako ogorčen kakor njegova mati, ko sta prišla na mesto in videla, da o Faneti ni bilo nobene sledi.

Zelo vljudno se je približal kipu in ga vprašal:

»Ali imaš denar?«

»Tepec, kako pa misliš, da ti ta odgovori?«

»To bomo takoj videli!« je rekel preprosto Cezar.

Ponovil je svoje vprašanje. Potem je vzdignil svojo gorjačo in v tretje zavpil:

»Da ali ne, ali boš slednjič plačal?«

In ko je svetnik molčal, ga je Cezar z gorjačo besno udaril po glavi. Glava se je razklala.

»Ali vam nisem rekel, mati, da bo plačal!« je zdaj mirno rekel Cezar.

Mati pa je že klečala na tleh in pobirala zlatnike, ki so se vsipali iz sohe. Nazadnje se je prikazal nekak papir.

»Glej, glej, tu je nekaj napisanega!« vzklikne starka.

In v tem, ko je Cezar pobiral zlatnike, je ona počasi slovkala:

»Leta 1795. Trume oboroženih kmetov pohajajo po teh krajih. Na pohodu plenijo vse, samo cerkvam in svetim podobam prizanašajo. Zato izročam svojo gotovino v varstvo tej sohi.«

Podpisano je bilo staro ime iz tistega kraja, ki se ga je starka še spominjala. Od svojega deda je bila slišala, da se je njegov oče v mladosti vojskoval s »plavimi«, v času, ko so se armade francoske republike borile proti njenim sovražnikom.

Vital Vodušek:

Adventne misli

Premnogo je cerkvenih prošenj; vsaka nedelja ima svojo. Te prošnje privedejo včasih človeka v prelepo doživetje.

Prošnja tretje adventne nedelje: »Prisluhni, prosimo te, Gospod, našim prošnjam in razsvetli temò naših duš s svojim milostnim obiskom!«

V prvem delu adventa je bil res bolj poudarjen zadnji prihod Boga: treba je torej pripraviti svet zanj. Sredi adventa pa zadiha neko toplo veselje iz vseh pesmi in molitev in zdi se, kakor bi šlo že bolj za luč božičnega praznika. Zajemljivo je, kako prav božična liturgija ves čas govori o luči, ki nam je zasijala. Današnja prošnja je iz nekak uvod.

Ob njej se mi je zgodilo podobno kakor ob binkoštih. Ali se takrat človek nehote ne vpraša: kako da Cerkev tako silno kliče Duha, ko je vendar v njej, ko jo vodi, ko jo bogati. In zdaj: saj vendar imamo Boga. Pred menoj je na oltarju, prejemam ga, nosim. Pa je vendar vse v prošnji: temà naših duš, luč in njegov prihod, obisk, ki ga prosimo.

Potem gotovo ni en sam, ki čuti ob vsem božjem, kar imamo in kar naj nas vodi ob vsakem koraku, še bridko, bridko temo v duši, v vsakdanjem življenju, naj si bo v skritem kotičku srca ali sredi ljudi. Ni en sam, ki mu ob vsem božjem vstaja grenkost obupa. Ali ne prosi Cerkev, ki ima vse, ki je sama skrivnostni Bog, da bi Bog prišel v duše, temne duše obiskat... (Nekateri znajo tako kladno razložiti vsako cerkveno molitev, kakor bi bila res samo odstavek iz šolske knjige, ne pa silno, silno življenje. O, kako sami jemljemo bogastvo verujočim!)

Da bi z adventom vsak zaželel božjega obiskanja! Bog že stoji pred dušo. Pred vsako: onega, ki tone v grehu, in onega, ki misli samo nanj. — Temà je temà in jo včasih še tisti nosi, ki o samem soncu sanja. Zato je treba doživeti sveti večer: Bog me prihaja nocoj obiskat, mojo temo razsvetlit, ljubezen prižgat, žalost potolažit. Bog prihaja, vsaj nocoj, za ta večer.

INSERIRAJTE V »SLOVENCU«!

Grazia Deledda:

Reveži in bogatini

»Gospod Francè, gospod Francè!« je zaklicalo revno dekletce pred vrati bele vile.

Star mož, po videzu berač, ki je nosil tako zakrpano obleko, da se od samih krp niti videla ni, se je nasmehnil, ko je slišal, da deklica kliče gospoda Franceta. Saj je bil gospod Francè že pred leti umrl. Vendar je nekdo odprl vrata.

»Kaj bi rada?« vpraša mladosten glas.

»Gospod Francè,« je vztrajalo dekletce pri svojem, držeč v roki umazan kozarec in govoreč z glasom, kakor da ponavlja naučeno nalogo, »moja mama je rekla... je rekla, da naj vas prosim »« dobroto, da bi nam dali... da bi nam dali malo kisa, ker se je moj brat ranil na glavi... in... in... treba kisa, da si z njim izpere rano...«

Bela in nežna roka vzame prazno čašo, ki se čez par minut zopet pokaže v taisti roki, polna vinskega kisa.

»Pa kako se je ranil tvoj brat?«

»S konja je padel...«

»Pojdi, pojdi,« deje mladostni glas, poskušajoč oponašati dekletčevo naglašanje, »dobro vem, da potrebujete kis — za solato in da ti, še preden zjutraj odpreš oči, lažeš bolj, kakor pes hitro teče...«

»Bog plačaj!« dé deklica brez vsake zadrege in izgine v somraku.

Starček v zakrpani obleki gre za njo. Nekoliko je šepal ter se opiral na palico, ki jo je krčevito držal v desni roki, v levi pa je nosil zveženj cunj.

»Ti so revni,« si je mislil sam pri sebi. »Če ne najdem prenočišča pri njih, kje naj ga najdem? Jezus je sam rekel, da revež revežu pomaga.«

Deklica se je ustavila pred hišo ob reki. Bil je hladen, jasen večer. Mesec je vstajal izza golih topolov, ki so se vzpenjali pod nebo kakor ogromni prsti, in voda v reki se je svetlikala.

Deklica gre v hišo in starček za njo, kajti vrata so bila odprta. Suha, bleda ženska se je sklanjala nad ognjišče in jemala iz sajastega lonca nekaj kuhane zelenjadi.

Ozrši se naokrog, je potnik opazil, da je notranjost biše prav taka kakor njena zunanjost: sama nepopisna revščina. Tolaži se torej z mislijo, da mu bodo ti revni ljudje prav gotovo dali zatočišče.

»Kaj bi radi?« ga surovo vpraša ženska.

»Sprejmite me za to noč pod streho,« dé starček, »popotnik sem, reven in star in noč je hladna...«

»Zakaj pa ne iščete prenočišča pri bogatih, pri gospodi tam gori?« pokaže ženska z roko na belo vilo. »Pojdite tja...«

»Rekli so mi, da je gospodar že pred več leti umrl in da je vdova skopa, in tako si nisem upal niti vprašati... Mislil sem, da more revež dati zatočišče revežu.«

V tem, ko je še govoril, sta prišla dva majhna fanta in za njima velik, raztrgan in zamazan moški.

»Kaj pa bi ta rad?« zavpije moški.

»Prenočišče.«

»Pojdite naprej, nimamo prostora.«

»Samo, da to noč prebijem pod streho,« ganljivo prosi starček. »Jed imam s seboj. Star sem, noč je pa hladna. Deset ur sem že na poti.«

»Ven! Ven!« kriči moški in za njim otroci: »Ven! Ven!«

Starček, ki je bil že ves iznemogel, jim je ponudil, da plača pet lir, ako ga puste, da spi poleg ognjišča. To so sprejeli. Starček sede in razveže svoj zveženj. Ženska, ki je polivala solato s kisom, ki ga je bila preje izprosila deklica, je zapičila vanj svoj pohlepni pogled. Med capami je opazila kosec črnega kruha, štiri orehe in denarnico.

Ko je starček povečerjal, je zlezel v kot, položil glavo na zveženj in se zatopil v žalostne misli. »Če reveži,« tako je mislil sam pri sebi, »postopajo nasproti revežem tako slabo, kako naj ravnajo nasproti njim bogatini? A vendar je Jezus rekel...« Zaspal je.

Iznenada se prebudi. Zdelo se mu je, da neka roka vleče izpod njega zveženj. Krog njega je bila popolna tema. Zavpil je:

»Kdo je? Kdo me hoče oropati?«

Namesto odgovora je dobil strašen udarec s palico po prsih. Zdelo se mu je, da mu je srce zastalo.

»V imenu božjem vas prosim, pustite me! Vzemite vse! Samo živega me pustite!«

Zdaj je dobil udarec na glavo. Padel je vznak in mislil, da mu je umreti. Tedaj ga je prevzel nagon do življenja. Nekoliko trenotkov je mirno obležal, nato pa planil ven. Začel je teči in tekel tako hitro, da bi pri njegovi starosti in beteżnosti tega nihče ne pričakoval. Na vedrem nebu je svetlo sijala luna, starec pa je bežal pod bičem neznane groze. Glava in rame so ga pekle, kakor da bi ga bil kdo s kropom oparil, a misli so ga zapuščale. Ko je pribežal do bele vile, se je zgrudil in ni mogel več vstati. Mesec na blestečem nebu se mu je zdel kakor luknja, skozi katero se je videla srebrna hiša...

Ko se je zopet zavedel, se mu je zdelo, da je v tisti čudni hiši: vzglavje postelje, na kateri je ležal, je bilo okrašeno kakor z biseri in se je svetilo kakor rečna površina. Blazine, odeje, vse je bilo beleje od snega. Zdelo se mu je, da je zakopan v sneg, a pekoči bolečini na prsih in na glavi ni hotelo biti kraja.

Poleg postelje je stala dražestna deklica z dolgimi nežnimi rokami. Spoznal je v njej deklico, ki je bila odprla vrata lažnjivemu otroku, in prevzelo ga je silno ganotje. Kako? Torej imajo bogatini usmiljenje z reveži? Sprejeli so ga v hišo, ne da bi bil niti trkal na njihova vrata, izkazujejo mu gostoljubje in mu strežejo? Pa je bil vse svoje revno, dolgo življenje mislil, da more imeti z revežem usmiljenje samo revež! Tako so ga bili učili.

Par ur nato je umrl. Šel je naravnost v nebesa. Ko je zagledal božjega Odrešenika, mu je povedal svojo zgodbo, ponižno čakajoč pojasnila.

»Oh,« je vzdihnil Jezus, »časi so se izpremenili. Kajti danes niti revež ne veruje več vame in bogatin pomaga revežu zato, ker se ga boji...«

Pred nakupom si oglejte veliko razstavo otroških in igračnih vozičkov, stolic, holenderjev, malih dvokoles trikljev, šivalnih strojev, motorjev in dvokoles v prostorih domače tovarne „TRIBUNA" F. Batjel, Ljubljana, Karlovška c. 4

Najnižje cene! — Cenik franko.

W. Oellers:

V vaški brivnici

Manič postaja star. Tega ni moči več prikrivati. Sama kost ga je in nekam vase leze, sapa je kratka, lasje čim dalje belejši. Huje nego vse drugo je pa to, da njegova roka ni več tako gotova, da se včasih celo rahlo trese. To mu teži srce in tarejo ga skrbi za večer življenja. Kaj bo, če ljudje to opazijo, če mu bo britev začela uhajati v kožo, če se nazadnje — kar Bog ne daj! — naseli tu kak modni mestni zelenec in mu odje zadnjega ščetinastega dedca in mladiča s prvim mahom pod nosom? Manič, kaj potem? Tako se je trapil, uboga stara para. In da bi prikril pojemajočo varnost roke, je bil nasproti svojim gostom tembolj ljubezniv in zgovoren. Kajpada so ljudje že davno opazili, kako je z njim, ampak kdo bi neki puščal starega moža na cedilu? Nak, vsak se da raje malo urezati.

Manič je drl tudi zobe. Edini v vasi se je nekaj razumel na zobe. Imel je zelo zapleten in skrivnosten stroj, s katerim je ruval vražje zobe, ki bole, da spravijo iz uma največjega junaka. Otroci plačajo po pet dinarjev za zob, odraščeni kovača. Včasih se mu posel dobro obnese, včasih ne. Predzadnjo soboto se mu je. Bomo že videli.

Manič je imel ravno odličnega mestnega gosta pod nožem. Pravkar je bil Manič rekel: »Pros'm«, kar je pomenilo, da je ena polovica obraza opravljena in da naj obsojenec glavo obrne, in že je hotel Manič speljati pogovor na krizo in težke čase vobče — ko so se viharno odprla vrata in je planil v brivnico gospod župnik. Bil je ves zaripel in otekel v obraz. »Manič, Manič,« je zaklical, »brž klešče, ne prenesem več!« In je takoj drl dalje skozi brivnico na dvorišče, kjer so se navadno vršile take morije. Kajti podjetju ni ravno v priporočilo, če se iz brivnice sliši smrtno ječanje.

Kakor brezumen je tekal Manič po hiši, klical ženo, otroke, iskal zdaj to zdaj ono in bil ves iz sebe. Na dvorišču se je slišal njegov razburjeni glas: »takoj, gospod župnik, takoj!« »Trenotek, gospod župnik, trenotek!«

Čez deset minut je bilo slednjič vse pripravljeno. Mogli so se lotiti posla. Pred bolniškim stolom, ki se ga je župnik z obema rokama krčevito oklepal, je bil razkoračen Manič in svoj stroj tajinstveno skrival na hrbtu. Ob strani mu je stala njegova zvesta žena. V rokah je držala veliko skledo vode ter jokala in ihtela, da se Bog usmili. Vrhu tega sta asistirali tudi obe odrasli hčeri, enako prestrašeni in razburjeni, ena s čašo in vodnim vrčem, druga s celo kopico brisač v rokah. Vse to za enega samega kovača.

Stvar je postala resna. Župnik je položil glavo nazaj in zazijal. V tem odločitvenem trenotku je pridrl na dvorišče kakor nož oster glas: »Kakšna svinjarija pa je to pri vas! Saj bom zamudil vlak! To je vendar nezaslišano!« Med vrati se je pojavil mestjan; pol obraza je bilo sivega od prisušenih pen, drugega pol pa rdečega od jeze in razburjenja. Manič je že napol dvignjeno pripravo zopet spustil. Kakor je bil gost rdeč, tako je bil zdaj sam bled. »Držite svoj umazani gobec, gospod,« je zagrmel, »ali pa vam pokažem vrata, gospod! Ali ne vidite, kaj se tu godi?« Onemu je zaprlo sapo.

Manič deje župniku nekaj osrčevalnih besed. Manič se zopet loti posla. Njegov aparat napolni župniku vsa usta. Manič zastavi. Manič vleče na življenje in smrt. Počasi, s stolom vred, se dviga župnik. Manič vleče. Župnik hrope. Ko že skoraj stoji prav pokonci, je dovršeno. Grozno krvolitje. Župniku se je zdelo, da se je vse nebo pordečilo. Žene so mu stregle.

Med obema zobema, ki jih je bil Manič obenem junaško izdrl, je bil po vsej sreči tudi »pravi«. Kljub dvojnemu uspehu, je vzel samo enega kovača. Tak možak je to, Župnik se je smejal kljub vsej krvi.

V brivnici pa je besnel mestjan. Da se mu kaj takega še nikdar v življenju ni pripetilo, da je to svinjarija brez primere in da v desetih minutah odide vlak. Jaka, sosedov sin, ki se je bil prišel brit, je stal z rokami v žepih in ves začuden poslušal. Manič, bled ko mrlič, nekoliko drhteč, je pokazal vrata: »Pros'm!« »Kaj?« je zazijal tujec. »Zgubite se pri priči,« je dostojanstveno rekel Manič. »zgubite se pri priči iz moje hiše Takih ljudi, kakor ste vi, ne brijem!« — »Pa saj sem vendar šele napol obrit, tak vendar ne morem — — —« »Pojdite,« je rekel Manič grozeče in s cezarsko kretnjo stegnil roko proti vratom, »inače ..« Jaka, tiščeč roke še vedno v žepu, je vstal kakor tjavendan. Razkoračil se je, pogledal možaka od spodaj navzgor. Tedaj je tujec potegnil s kljuke svoj klobuk in stekel kolikor so ga noge nesle. Eno lice mu je bilo sivo od posušenih pen, drugo škrlatno od jeze in srda. — — —

To je bilo, kakor rečeno, pred dobrimi štirinajstimi dnevi. Zdaj leži na okrožnem sodišču ovadba trgovca Dolgokraka iz Novega mesta proti brivcu Maniču v Žabji mlaki. Tožba se sklicuje na dvaindvajset paragrafov. Pojutrišnjem teče pravda. Najprej kazenska. — Manič ne more več briti. Tako se mu trese roka.

Frtaučku Gustl ma beseda

»Stuji, stuji Iblanca!« je zarežu zadnč nad mana tam pr treh mustoveh moj prjatu Francl n me dregnu pud rebra, de sm kar zacvilu.

»Pena z luč, šemerga! Tam u Prulah že stuji, tu sam vem. Tlela u mest sa pa sam luže, kar iz kanalu prteče. Tu ni nubena Iblanca.« Sm ga jest puduču.

»Kdu pa prau, de je tu Iblanca? Kela puglej, kua je tamla napopan! U tejatre uja špilal »Stuji, stuji Iblanca«. Jejhata! Pa ti in Neška uta tud špilala. Pa men nis nč puvedu, ti mrcina mrcinasta. Le puglej!«

Jest sm res pugledu ke na tist tejatercegelc, pa sm prec vidu, de nism jest gor, ampak en gvišn Kurenčku Gustl, ke ga jest sploh na puznam. Tu u gvišn kašn žlahtenk ud Neške, ke se tud tku piše, kokr Neška. Ja, pa Neška je tud gor. Pa tud ni ta prava. Ta se pa tku piše kokr jest. Ta Neška u pa gvišn men kej u žlaht U kašnem devetem kulen, ke še nkol nism slišu nč ud ne.

»Ti, Francl! Tula morva jt pa useglih tud midva pugledat, nej kušta, kulker če. Sej ni, de b zmeri kar na gnari sedela. Učaseh se je že lohka na gnari sedel, ke je biu še pupernat, zdej b znala pa še kašne utešance dubit. Kar šla bova, pa je fertik.«

»Pa pejva za moj tal,« je biu Francl prec ajnferštonden. »Kar prec pejva karte kupet, če ne jh še dubila na bova. Sej veš, kašn sa Iblančani. Če je več prsmudarija, bl sa zajna naudušen. Če prou ta zadn krajcer vn vržeja, zraun pa morja bit. Če jm pol ud lakute pu trbuh krul, pa kašna muska naštimaja in dereja se za žive in mrtve, sam de se jm tist krulejne pu trebuh na sliš. Sej maja prou, kua pa kerga briga, če men pu trebuh krul.«

Glih k sreč sva še dve karte dubila, Če b pršla mejčken bl pozn, pa b se zajne pud nusam ubrisala.

Zvečer pinktlih ub osmeh sva pa že sedela prou nobl z zafrknenem mestafam u tejatre. Glih ta plehast fernk je začeu prou pučas u lft lezt, pa z renam je začela muska razbijat, ke se nama je pukazu mestn grb, al kokr se prau pu sluvensk, vopn iz lintvernam na turne. No, tak, kokr jh maja niži mestn pijontari na kapah.

»Prou nč m ni žou, de sva šla,« me je dregnu Francl. »Puglej no, Gustl, kuku ta lintvern na turne zja, kokr de b tou use Iblančane kar kusmate puhrustat A ni fajn? Kuku je ta mrcina pužrešna. Prou kokr u resnic.«

»Oh, Francl, za Iblančane se nkar nč na boj. Mara lintvern za Iblančane. Takmula lintverne se sam pu taksah, dukladah in trušarinah sline cedejo, za Iblančane mu pa ni buhvekaj. Scer so pa usi lintverni pužrešn. Viš, zatu je pa tud svet Jur ta peruga lintverna, ke ga je u roka dubu, kar prec iz sulca ukul prnesu.«

»Lej no, sej res. Na tu pa jest še mislu nisem. Sej človek tud na more kar prec use u glava past.«

Ke sma se enkat lintverna vornk nagledal, sa pršli pa use sorte špasi na vrsta. Pu pravic puvedan, ta nar bl se m je pa še pulcaj dupadu, ke je tku energičen nastopu in kar ud kraja use naše dame iz pendrekam našešku. Prou nč ni zberu. Nej u še tku udlična, dubila jh je, Neška pa mende še ta nar več. Pa je mou čist prou. Kua sa ble pa tku sitne, ket pudrepne muhe in sa tišale u tistga Amerikanca, ke sa čutile, de ma ene par krajcerju več u varžet, kokr nas edn. Sej jh ma lohka, ke nima nkol iz našmu lintvernam nč za upraut. Še bl b jh žiher našešku.

Naš umetnki in naš prvakari sa se tud še precej dobr zadržal, dokler se ga nisa nalezl. Sevede, pol sa ga začel lomt, kokr punavad. Sej jm ni za zamert. U vine je holt resnica in ni nč za pumagat. Čez narudne dame tud na morm rečt žou besede. Tista »o du majn klajner gardeoficir« sa že tku srčkan zapele, de se m je začeu kar srce tajat.

Kurenček in tist Amerikanc m pa nista bla preveč ušeč. Kene tak bugatinc, kokr je Rokfeler, pa da našm umetnkem sam za en liter. Saj za en štefan b žiher dau. Use kar je prou. Sej b mogu vnder vedet, de umetnke rad žeja. Noja, kokr usacga, ker more naporn delat. A ni tu umazanija! Čist prou sa mel, de sa ga s Kurenčkam ured vn vrgel. Prešern pa tud ni nč bulš. Kene. on zleze dol iz sojga kumfina in začne pr tistmu štant krenbirštlne natepavat. Soja Muca, ke ga ceu puletje pred muham in kumarjem bran, pa lepu pesti, de lačna ukul nega skače in se zvira. Tu tud ni lepu. Noja, taka je holt hvaležnast tega sveta

Kuku je pršou fajerberhaupman du tisteh medali, ke jh je mou še clu pu trebuh ubešene, m pa tud na gre u glava. Kulker je men znan, ta možakar še nkol drgač vogna vidu ni, kokr keder s je faifa pržigu.

No, zdej veste, kuku »Stuji, stuji Iblanca«. Sej b lohka še marskej puvedu, pa sm raj tih. Švom driber! Gnarja m tku na daja u tejatre nazaj, kokr sm se infurmiru. F. G.

P. S. Oh, prosm, gespud urednik, nej no enkat tistga nhnga tiskarskega škrata, al kuku praute tist mrcin, ke ni za druzga na tem svet, kokr de dela zgaga pu tiskarnah, primejo vornk za ušesa. Sej nč na rečem, škrat je holt škrat. Ampak, kokr je zadnč moj pisajne zrukumauhu, tu pa že ni blu za nkamer. Če b ga jest dubu u roka dokler sm še jeza kuhu, b mu prou gvišn use rebra pulomu. Astn. prosm, nej mu uni u mojem imen stopia na pauce, ke ga maja bl pr rukah. F. G.

Šah

Iz poročil, ki so nam jih poslali naši cenjeni čitatelji, smo razbrali, da si šah utira pot tudi na deželi in med preprostim ljudstvom. Ta pojav je zelo razveseljiv, saj ima šah v sebi močno vzgojevalno silo, ki je že marsikomu pomagala, da se ni vdal popivanju in kvartanju in da so se mu razvile intelektualne sposobnosti in volja, kar bi sicer v njem polagoma zamrlo. Posebno blagodejne so v šahu lekcije, ki jih dobi vsak šahist v šahovski etiki, kot jo imenuje znani šahist-filozof, dr. Lasker. Pri šahu se vsak greh maščuje kot v življenju, samo da se to pri šahu pokaže mnogo bolj nazorno in dosledno. Šah je danes splošno priznan kot važno vzgojno sredstvo, zato bi bilo škoda, če bi Slovencem ostal tuj ali se zdel brezpomemben, saj nismo tako popolni, da se nam ne bi bilo treba vzgajati. Težave pa so pri organiziranju šahistov, ker je pri nas še vedno mnogo lažje ustanoviti kak zgolj telesni kulturi namenjen klub, kot pa kak šahovski klub. Zato pa še ni treba obupati, saj je še vsako pretiravanje našlo svoj konec. Da se obrača na bolje, nam je dokaz, da so se zganili preprosti ljudje, ki so še najbližje temu, kar imenujemo naravno, oziroma zdravo. Naloga vseh šahistov je, da šah tako razširimo, da ne bomo slišali samo o medmestnih šahovskih tekmah, ampak tudi o tekmah med vasmi in med delavci ene tovarne z delavci druge tovarne.

V Moskvi sta končala Botvinik in Flohr prvo polovico matcha, v kateri je Flohr pokazal precejšnjo premoč, ker je Botvinik igral zelo raztreseno in boječe. Flohr je dve partiji dobil, prvo in šesto, ostale pa so bile remis. V Moskvi je igral veliko simultanko, pri kateri so bili njegovi nasprotniki najboljši moskovski šahisti iz vrst delavstva in dijaštva. Simultanka je trajala več kot devet ur in je Flohr 16 partij dobil, 12 izgubil in 22 remiziral Danes prinašamo prvo partijo iz njegovega matcha z Botvinikom.

Caro-Kann

Botvinik—Flohr

1. e2—e4, c7—c6; 2 d2—d4, d7—d5; 3. e4×d5, c6×d5; 4. c2—c4, Sg8—f6; 5. Sb1—c3, Sb8—c6; 6. Lc1—g5 (ta poteza je nova. Doslej je bilo na tem mestu navadno Sg1—f3), d5×c4; 7. d4—d5, Sc6—e5; 8. Dd1—d4, Se5—d3+; 9. Lf1×d3, c4×d3; 10. Lg5×f6, e7×f6; 11. D×d3, Lf8—d6 (beli je dobil prostega pešca, zato pa je moral prepustiti črnemu dvojico lovcev, kar pomeni tudi prednost. Flohr belega prostega pešca spretno ustavi, tako da pridejo njegovi lovci do polne veljave); 12. Sg1—e2, 0—0; 13. 0—0, Tf8—e8; 14. Ta1—d1, Lc8—g4; 15. Td1—d2, a7—a6; 16. Se2—g3, Ta8—c8; 17. h2—h3, Lg4—d7; 18. Tf1—d1, g7—g6; 19. Td2—e2 (črni se je tako dobro postavil, da beli nima pravega nadaljevanja), Te8×e2; 20. Sg3×e2, f6—f5; 21. Se2—d4, Dd8—e7; 22. Dd3—d2, Tc8—e8; 23. Sd4—f3, De7—f6; 24. Td1—e1, Te8×e1+; 25. Sf3×e1, b7—b5; 26. a2—a3, Kg8—g7; 27. Se1—f3, Ld7—c8; 28. Kg1—f1, Lc8—b7; 29. b2—b4. Kg7—f8; 30. Kf1—e2, a6—a5! (Flohr je začel z energično akcijo in njegovi lovci začno odločilno delovati. Na b×a5 bi sedaj prišlo La6 in isto tudi na S×b5. Botvinik najde še najboljši odgovor); 31. Dd2—d4!, Df6×d4; 32. Sf3×d4, a5×b4; 33. Sc3×b5? (na to je Flohr čakal. Potrebno je bilo a3×b4, čeprav bi tudi potem črni bolje stal), 4×a3!! (to je jedro kombinacije); 34. Sb5×d6, a3—a2; 35. Sd4—c2, Lb7—a6+ (črni zajame belega skakača); 36. Ke2—e3, Kf8—e7; 37. Sd6×f7, Ke7×f7; 38. Ke3—d4, La6—f1; 39. h3—h4, Lf1—g2; 40. Kd4—c5, f5—f4 in beli se je vdal, ker je končnica zanj izgubljena.

Problem št. 47

B. De Andrade

Črni: Kd8, Th8, Le1, Sh2, P: a7, b6, d2, d5, e3, g3, h6 (11 figur).

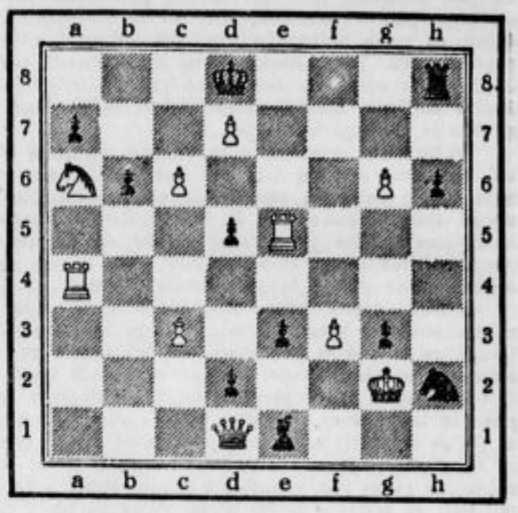

Beli: Kg2, Dd1, Ta4, e5, Sa6, P: c3, c6, d7, f3, g6 (10 figur).

Mat v treh potezah.

UGANKE

Rešitev: Zvezda

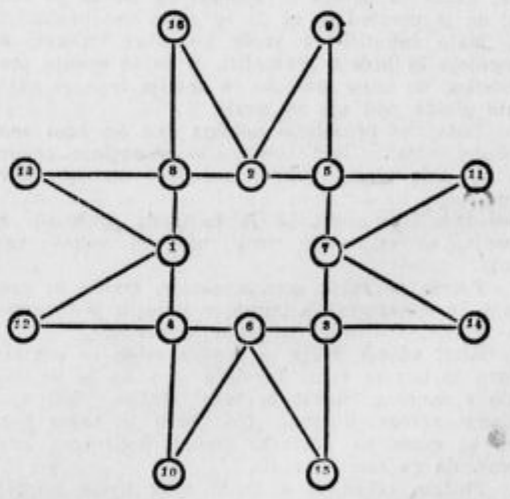

Trgovina s pohištvom
Karol Preis
Maribor, Gosposka 36

preproge, linoleji, zavese, blago za zavese, blago za pohištvo, odeje, prevleke za postelj, posteljno perje in gosje perje, tapetniško železje, pohištvo iz medi. / Reducirane cene! Cenik se pošilja brezplačno!

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
ŠOLSKE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIŽICE
RISALNE BLOKE
ITD.

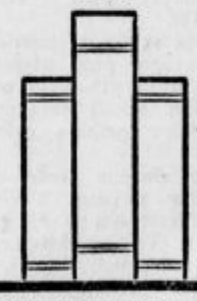

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ
K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
II. NADSTROPJE

Gospodarska zveza, Ljubljana
r. z. z o. z.
Prodaja deželne pridelke, žito, mlevske izdelke, seno, slamo, kolonialno in specerijsko blago, kmetijske stroje in orodje, umetna gnojila, cement, premog itd.
Prvovrstna moka Desider Forgacs Bačka Topola zopet stalno na zalogi.

POZOR
SMUK
Največja izbira vseh vrst puloverjev, nogavic, rokavic i. t. d. ter največja izbira vseh vrst smuči in ves ostali smučarski pribor najcenejše samo v modni in sportni trgovini
M. TOMAŽIČ
MARIBOR, ULICA 10. OKTOBRA ŠT. 4
Oglašajte nas in oglejte si brezobvezno naše blago

Prostovoljna javna dražba
pristnih orijentalskih preprog in aristokratskega posestva se bo vršila dne 18. in 19. t. m. od 8. do 12. in od 14. do 17.
v prostorih Javnih skladišč v Ljubljani, Tyrševa cesta št. 33.
Izdraženih bo 41 komadov raznih velikosti ter sledečih vrst: Bocchara, Ferachan, Täbris, Belutschistan, Afganistan, Schiras, Schirvan, molitvene preproge i. t. d.
Tozadevna pojasnila daje: Špedicijska tvrdka
»Grom«, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 41.

Priporočam bogato izbiro nogavic, rokavic, spodnjega perila, srajc, ovratnic.
Trgovina pletenin, kratke robe in perila
M. PUCHER, MARIBOR, Gosposka 19.

Pošljite naročnino!

NEVESTE! GOSPODINJE!
Najlepši okras Vašega doma je perilo, zavese, postelina pregrinjala! Najfineiše in najtrpežneiše ga okrasite z vezenjem od tvrdke
MATEK & MIKEŠ, LJUBLJANA,
poleg hotela Strukelj.
Izdelujemo gumbnice, prebadamo šablone, predtiskujemo čisto ženska ročna dela, imamo specijelni atelje za obleke in volane, ažuriramo in entlamo. Vsakdo že ve, da imamo največjo in najmodernejšo vezilnico. Ker sami delo sprejemamo ga sami nadziramo, zato Vas najboljše postrežemo.

Ljudska posojilnica v Celju
registrovana zadruga z neomejeno zavezo
v novi lastni palači
sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje
Denar je pri nji naložen popolnoma varno, ker jamči zanj poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem.

PRAKTIČNO ELEGANTNO IN TRAJNO DARILO ZA BOŽIČ SO PROIZVODI DOMAČE KVALITETNE ZNAMKE

Din **45·-**

Visok, kovan in šivan čevelj za dekleta za mokro vreme iz rjavega in črnega usnja

Št. 25-27 Din **45·—**
„ 28-30 „ **75·—**
„ 31-35 „ **95·—**

Din **105·-**

Melton topli sukneni čevlji, visoko z usnjem obšiti, za dom in za cesto. Vas obvarujejo prehlada

Din **75·-**

Visok fantovski in dekliški čevelj za slabo vreme, rjav ali črni boks.

Št. 25—30 Din **75·—**
„ 31—35 „ **95·—**
„ 36—39 „ **125·—**

Vabimo na brezobvezen ogled naše nove izbrane zimske kolekcije!

Din **95·-**

Eleganten damski čevelj na zapono ali v salonski obliki, z visoko ali nizko peto

Lakasti . . . . . **Din 125·—, 145·—.**
Lakasti in semiš „ **145·—, 165·—.**

Din **95·-**

Okusen moški polčevelj iz trpežnega materijala z usnjenimi podplati

Din **165·-**

Za elegantne gospode, iz črnega ali rjavega usnja. Izborni podplati

Din **165·-**

Zelo priljubljen damski polčevelj iz najboljšega črnega ali rjavega boksa.

Din **32·-**

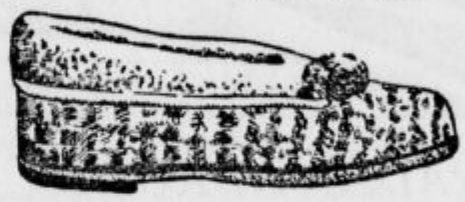

Udobna topla copata iz velblodje dlake, neobhodno potrebna vsaki gospodinji

POZOR! Ne zamenjujte pravega Goodyear šivanega čevlja z drugovrstno šivanimi čevlji. Originalne šivane čevlje sistem „GOODYEAR" izdelujemo v državi samo mi!

Bogata izbira najokusnejših snežk svetovnoznanih znamk „TRETORN" in „RIGA QUADRAT". ◆ Neprekosljiva izbira udobnih, toplih in elegantnih HIŠNIH ČEVLJEV in COPAT po posebno globoko znižanih cenah

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

Nedelja, 17. dec.: 7.45 Naše srenje (ing. Pirc Alfonz) — 8.15 Poročila — 8.30 Gimnastika (Pustišek Ivko) — 9.00 Versko predavanje (prior Valerijan Učak) — 9.30 Zdravstvo: Prehrana (ing. Lindtner) — 10.00 Prenos cerkvene glasbe iz stolnice — 11.00 Plošče — 11.20 Prenos »Teka zjedinjenja« — 12.05 Čas, Naše vojaške godbe igrajo (plošče) — 12.30 Govor predsednika Narod. Odbrane Ilije Trifunoviča — 16.00 Ravnanje z letošnjimi vini s posebnim ozirom na zmanjšanje kisline (ing. Zupančič Ivo) — 16.30 Ljudska igra: Kralj Matjaž, izvaja Delakov gled. studio — 17.30 Iz bratskog zagrljaja (reproducirana revija jugosl. narodnih plesov in pesmi) — 20.00 Prenos »Prodane neveste« iz ljubljanske opere. V odmoru: Čas, poročila.

Ponedeljek, 18. dec. 12.15 Tuji kraji — tuje pesmi (reprod. koncert) — 12.45 Poročila. — 13.00 Reprodukcija operetnih venčkov. — 18.00 Gospodinjska ura: S čem bi razveselila družino za božič (ga. Svetelova). — 18.30 Električne centrale (Ing. Mattanovich) — 19.00 Zasviraj nam, cigan! (reprod. ciganske glasbe). — 19.30 Po Sredozemskem morju z Jadransko Stražo (Viktor Pirnat). — 20.00 Plošče. — 20.30 Prenos opere »Čarobna piščal« iz Belgrada. — V odmoru: Čas in poročila.

Torek, 19. dec.: 11.00 Šolska ura sokolskih pesmic in razgovorov (M. Tratar). — 12.15 Reproduc. vokalni koncert Ade Sari. — 12.45 Poročila. — 13.00 Čas, reproduc. violinski sol. koncert. — 18.00 Otroški kotiček (ga. Gabrijelčičeva). — 18.30 Mali Zorko Prelovec igra mali jazz, spremlja ga na klavirju sestra Vojka. — 19.00 Francoščina (prof. Prezelj). — 19.30 Moja pot po Norveški (dr. Škerl). — 20.00 Jugoslovanski večer vseh treh postaj za prenos na Dunaj: 1. Ljubljana: Koncert Slov. vokalnega kvinteta. 2. Zagreb: Koncert mešanega zbora Glasb. društva intelektualcev in sol. vokalni koncert Maje Cviljušac. 3. Belgrad: Orkestralni koncert. — 21.00 Koncert Radio orkestra. — 22.00 Čas, poročila. — 22.30 Angleške plošče.

Drugi programi:

Nedelja, 17. decembra:

Belgrad: 12.30 Jugoslovanska glasba radio orkestra. 15.30 Zborovski koncert. 16.00 Simfonični koncert. 19.00 Radio orkester: jugoslovanska glasba. 21.00 Koncert akadem. pevskega zbora. — **Dunaj:** 10.00 Koncert za orgle. 10.50 Vokalni koncert. 12.00 Orkestralni koncert. 13.15 Mandolinski orkester. 15.30 Komorna glasba. 20.30 Avstrijska in holandska glasba. — **Brno:** 9.05 Preludij, koral in fuga, Franck. 12.15 Koncert vojaške godbe. 19.05 Slovaška elegija, petje in klavir. 21.15 Radio orkester. — **Budimpešta:** 13.45 Koncert orkestra. 18.00 Ciganska kapela. — **Frankfurt:** 10.00 Cerkvena glasba. 10.45 Zborovski koncert. 12.15 Orkestralni koncert. 16.00 Zbor s solisti. 18.00 Gregorijanske božične pesmi. 20.05 Simfonični koncert iz Münchena. — **Leipzig:** 11.30 Bachova kantata. 13.00 Simfonični koncert. 15.25 Stare nemške božične pesmi. 20.05 Bachov božični oratorij za zbor, soliste, orgle, orkester in cimbalo. — **London:** 22.05 Orkestralni koncert. — **Luxenbourg:** 21.00 Simfonični koncert. — **Milan:** 20.40 Prenos iz opere. — **Praga:** 8.30 Violinski koncert. 9.05 Vokalni koncert. 11.00 Radio orkester. 19.05 Jazz. 20.45 Vokalni koncert. — **Varšava:** 12.15 Simfonična matineja varšavske filharmonije s solisti. 17.15 Popularne šleske pesmi. 19.30 Lahka glasba.

Ponedeljek, 18. dec.

Belgrad: 16.30 Radio orkester. — 19.00 Vokalni solistični koncert. — 20.30 Čarobna piščal, opera, Mozart. — **Dunaj:** 11.30 Radio orkester. — 17.20 Klavirski koncert. — 18.35 Tannhäuser, opera, Wagner. — **Brno:** 19.35 Koncert na harmoniko. — 21.10 Vokalni koncert. — 21.25 Koncert kvarteta. — **Frankfurt:** 14.40 Božične pesmi. — 16.00 Orkestralni koncert. — 17.00 Komorna glasba. — 20.10 Beethovnova IX. simfonija. — 21.20 Vesela glasba. — **London:** 20.00 Orkestralni koncert. — 22.00 Godalni orkester. — **Milan:** 17.10 Orkester. — 20.40 Komorna glasba. — **Praga:** 20.00 Samson in Dalila, opera Saint Saens. — **Rim:** 20.40 Lahka glasba. — 21.55 Komorna glasba. — **Strassbourg:** 18.00 Orkestralni koncert. — 19.30 Webrova glasba. — 21.30 Zabavna glasba. — **Varšava:** 15.35 Klavirski koncert. — 17.30 Vokalni koncert. — 20.00 Koncert simfoničnega orkestra in solistov.

Naše dijaštvo

Na 21. rednem občnem zboru DPD-tva dne 15. decembra 1933 je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik: Glavač Štefan cand. iur., tajnik: Strašek Anton, stud. iur., blagajnik: Gorenjak Ludvik, cand. iur. Preglednika: Fajs Rudolf, stud. iur., Štalec Ivan, cand. phil. Odbornika: dr. Lambert Ehrlich in dr. Andrej Gosar. Razsodišče: Tozon Mirko, cand. iur., Kržič Jelko, cand. iur., Planinc Branko, stud. iur.

Ia orehe

v lupini, garantirano blago, vreče po 50 kg za 435 Din, **orehova jedrca** 5 kg 146 Din franko kupčeva postaja razpošilja po povzetju

G. Drechsler, Tuzla

LOVCI! LOVCI!

Predno se odločite za nakup lovske puške in lovskih potrebščin, oglasite se pri stari renomirani tvrdki

FR. ŠEVČIK

Ljubljana, Židovska ul. 8 — Tel. 33-78

Orožje municije za lov, šport in obrambo po najnižjih konkurenčnih cenah. Opozarjam še na novi model FN pištole »BABY«, ki je zelo praktična za žep. — Ogled v trgovini za nakup brezobvezen. Prepričajte se o izbiri, ceni in kvaliteti.

MODISTARIJO

V GOSPOSKI ULICI 5 — SEM OTVORILA.

Prevzemam v izdelovanje, popravilo ozir. preoblikovanje vse vrste damskih in otroških modnih klobukov po nizki ceni ter se za cenj. naročila najvljudneje priporočam.

V Ljubljani, v decembru 1933.

MARIJA SLABINA roj. HRIBERNIK.

BANKA BARUCH
15. RUE LAFAYETTE
PARIS

Telef.: Trinité 81-74 — Telef.: Trinité 81-75
Naslov brzojavkam: Jugobaruch Paris 22

Banka Jugoslovanskih izseljencev v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksenburgu.

Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu.

Vrši vse bančne posle najkulantneje.

Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksenburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune:

BELGIJA: No. 3064 64 Bruxeles,
FRANCIJA: No. 1117-94 Paris,
HOLANDIJA: No 1458-65 Ned. Dienst,
LUKSENBURG: No 5907 Luxembourg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

Stanovanska oprema

Karol Preis

Maribor, Gosposka 36

preproge, linoleji, zavese, blago za zavese, blago za pohištvo, odeje, prevleke za postelj, posteljno perje in gosje perje, tapetniško železno pohištvo in iz medi. / Reducirane cene! Cenik se pošilja brezplačno!

✚

Umrla nam je naša ljubljena, zlata

MILENKA

učenka I. žen. real. gim. v Ljubljani

v soboto 16. decembra po kratki, težki bolezni.

Priporočamo jo vsem, ki so jo poznali, v molitev in blag spomin.

D. M. v Polju, dne 16. dec. 1933.

FRANC UČAKAR, organist, oče;
MARIJA, mati;
VLADISLAV, brat; HEDVIKA, VERA, JUDITA in ERNA, sestrice.

Cenjenim lovcem in ljubiteljem lova iz Maribora in okolice naznanjam, da sem se naselil v Pobrežju, Cankarjeva ulica št. 8, kot

nagačevalec

Moja dolgoletna praksa v inozemstvu mi daje možnost, da izvršujem svoje delo na najboljši, čist in naraven način. Specijalist za divje peteline in ruševce! Delam po najnovejšem dermoplastičnem načinu, nasajujem in belim vsakovrstno rogovje, izdelujem kožuhovinaste preproge z ali brez naravne ohranjene glave. Izdelujem tudi vsa učila v šolske svrhe, skelete, preparate v vinskem cvetu iz biologije. Za vse moje preparate dam 20 letno garancijo.

Franc Walner
preparator
POBREŽJE, CANKARJEVA ULICA ŠT. 8.

Smučanje je lep šport, toda . . .

Oster zrak in hladen veter izčrpajo kožo lica in rok. Utrujenost telesa se prenaša na kožo, ki je najbolj izpostavljena. Ona se nagaba in zgrbančí. Za okrepitev telesa vzamete s seboj proviant. Toda treba je misliti tudi na kožo. Tudi ona potrebuje hrane! »URAN« krema za lice in roke obvaruje kožo škodljivega voliva mraza, vetra in vlage. Koža postane mehka, mladostno sveža in odporna. »URAN« krema — mastna ali polmastna — naj bo del Vaše smučarske opreme. Kjerkoli jo boste zahtevali, povsod jo dobite.

Velika škatlica Din 12·—, mala škatlica Din 5·—.

Parfumerija „URAN" Ljubljana

Najnovejše peči za segrevanje Vaših sob so EKONOM patent peči!

Peči so trajno gorljive, kuri se koks, premog ali drva, pri enkratni naložitvi od 5—7 kg gorijo neprestano do 12 ur. Lepa, okusna izdelava, neprekosljiva na prihranku kuriva in dosegljivosti toplote. Izdeluje in prodaja lastnik patenta

Ivan Kogovšek, Dravlje 109.

Za Božič in Novo leto!

svilene ovratne rute, fini robčki v pastelnih barvah, »Breda« robčki za deco, torbice za servijete, zavese in pregrinjala — vse po izvanredno nizkih cenah pri

Matek & Mikeš, Ljubljana
poleg hotela Štrukelj

Specijelni entel oblek in volan ažur, predtisk. Vezenje monogramov, perila, zaves i. t. d. Proti predložitvi tega oglasa 5% popusta.

»Kaj je deficit?«

»Deficit je, če ima kdo manj, kakor bi imel, ko bi nič ne imel.«

Velika božična prodaja

Po globoko znižanih cenah:

Flanele vzorčaste	Din	7.75	Creppe de Chine, brez napake	Din	39.—
Flanele enobarvne	Din	9.—	Štof za damske obleke, 130 cm	Din	27.—
Flanele rožaste	Din	12.—	Štof volnen	Din	25.—
Flanele za pižame	Din	14.—	Volnen puplin, 100 cm	Din	28.—
Barhend za obleke	Din	10.—	Volnene Georgete, 150 cm	Din	45.—
Zefir za srajce	Din	7.50	Štof za športne plašče	Din	48.—
Puplin za srajce	Din	14.—	Štof za plašče enobarvne	Din	75.—
Puplin za kombineže	Din	11.—	Štof najboljši za plašče	Din	120.—
Puplin najboljši	Din	14.—	Štof za moške obleke	Din	48.—
Etamin za zavese, 120 cm	Din	13.—	Kamgarn za moške obleke	Din	65.—
Klot za odeje, 140 cm	Din	17.—	Češki kamgarn	Din	80.—
Gradl za madrace	Din	23.—	Angleški kamgarn	Din	190.—
Zavese trodelne	Din	65.—	Štof za moške suknje	Din	85.—
Rjuhe flanelaste, 195 cm	Din	32.—	Kontenina, 75 cm	Din	6.—
Rjuhe flanelaste, 230 cm	Din	38.—	Šifon, 75 cm	Din	6.—
Odeje iz klota, ročno delo	Din	110.—	Šifon brez apreture, 80 cm	Din	8.—
Namizni prti, 140/140	Din	32.—	Šifon najboljši	Din	9.50
Frotirke, 110 cm velike	Din	19.—	Platno za rjuhe, 150 cm	Din	18.—

Brisače iz damasta ..... Din 20.—

Oglejte si našo zalogo in naše brezkonkurenčne cene!

Narodni magacin

Splošna Tekstilna d. d.
Ljubljana, Mestni trg 17.

Zahtevajte ponudbe vzorcev **LANG i DRUG, OSIJEK**

PUH - PERJE
R. MIKLAUC LJUBLJANA

RADIO NARODU!

Odločili smo se, da radio 100% popolnoma poplariziramo in radi tega Vam stavimo naš aparat tipa 938, kateri sprejema tudi ameriške postaje na razpolago, in sicer na

18 mesečnih obrokov po Din 210·—

oziroma Din 220·— za isti aparat z vdelanim supresorom. — Razun vseh evropskih postaj sprejemate tudi ameriške postaje.

Največja radio industrija sveta **PHILIPS RADIO**

Zastopstvo:

H. SUTTNER,
Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 6

Zahtevajte brezplačni cenik! Zahtevajte brezplačni cenik!

Če želite prihraniti sebi in obdarjencem razočaranje, oglejte si neobvezno pred nakupom božičnih daril cene, kvaliteto ter izbiro v specijalni trgovini daril

Slavko Marković
Maribor, Gosposka 40

Razveselite za Božič svoje drage

s koristnimi in krasnimi

pleteninami, perilom, nogavicami, rokavicami in z vsem modnim blagom kupljenim v

PETIT PARIS
Maribor, Gosposka ul. 23

Poceni boste vživali vesele praznike!

Primerna božična darila
za dame, gospode in otroke:

DAMSKI PLAŠČI, gotovi, posebno velika izbira po znižanih cenah.
HUBERTUS PLAŠČI od Din 180·— naprej.
MORNARSKI PLAŠČKI, v raznih barvah in velikostih, od Din 160·— naprej.
LODEN za smučanje od Din 60·— naprej.
Kakor razne flanele, barhendi, pralni baržuni (češki) novi vzorci, pletenine (tudi za smučarje), čepice, kožuhovina itd. po najnižjih cenah in veliki izbiri. Se priporoča

J. Preac, manufaktura in konfekcija
Maribor, Glavni trg 13
V plačilo sprejemamo tudi hranilne knjižice Mestne hranilnice v Mariboru.

✚

Umrl nam je danes po dolgi in mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, naš ljubljeni soprog, oče, sin, brat in svak, gospod

Demšar Hijeronim
mesar, gostilničar in posestnik

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne 17. decembra 1933, ob 4 popoldne, iz hiše žalosti v Gornji Planini na domače pokopališče.

Planina pri Rakeku, Žiri, Zagreb, dne 16. decembra 1933.
Antonija Demšar roj. Rovan, soproga; Jelka, hčerka; Franja Demšar, mati; Andrej, Hinko, brata; Marija por. Kesić, sestra — in ostalo sorodstvo.

Za lovce in ribiče
božična darila v lepi izberi po najnižjih cenah pri

ŠIFRER ALBIN, PUŠKAR, **LJUBLJANA**
GOSPOSVETSKA CESTA 12 — TELEFON 33-49

Lovski stolčki, taške za puške, jermena, lovski noži, čistilni in polnilni pribor, ribarske palice ter vse pripadajoče potrebščine. ZRAČNE PUŠKE za mladino in odrasle.

✝ Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo žalostno vest, da je umrla naša nadvse ljubljena mama sestra, teta in tašča, gospa

ANTONIJA PUGELJ roj KRPAN
trafikantinja

Pogreb bo v nedeljo, dne 17. decembra 1933, ob ¼5 popoldne od doma žalosti, Linhartova ulica št. 18, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 16. decembra 1933.

Mirko, Olga, Danica, Albina, Pavla, Hedviga — otroci, Marija roj. Mlekuž, snaha — in ostalo sorodstvo.

Zahvala

Zaprl se je grob, utihnili so zvonovi, razšla se je verna množica, ki je spremila gospoda duhovnega svetnika

Janeza Oblaka
župnika na Bledu

k večnemu počitku. Naj mi bo dovoljeno v pokojnikovem imenu izreči besedo zahvale vsem tistim ljubljenim, ki so opravili zanj delo ljubezni v molitvi in sveti daritvi ali izkazali pokojniku čast s svojo udeležbo pri pogrebu. Toplo sem hvaležen g. kanoniku dr. Kimovcu, dekanu Faturju ter vsem številnim sobratom za njihovo navzočnost. Hvala g. šolskemu nadzorniku Simonu, združenemu pevskemu zboru, vsem tistim, ki so pokojnika obsuli z venci, vsem onim, ki so se ga spomnili pri Bogu. Končno naj velja zahvala vsem tistim, ki so ob tem božjem delu vedeli sočutno in tolažilno besedo v govoru kot pismu.

Vsem naj bo Bog plačnik, priprošnjik pa pokojni božji služabnik.

Preska, dne 15. decembra 1933.

Valentin Oblak
župnik.

ZAHVALA. Ob bridki izgubi najinega dragega sina

Straus Janka

se za številne izraze sočutja ali katerokoli pomoč, tem potom prav iskreno zahvaljujeva. Posebno se zahvaljujeva preč. g. kanoniku P. Žagarju za njegove res tolažilne besede ob grobu in tudi preč. g. kaplanu F. Šmonu, ki je rajnemu s svojo prisotnostjo lajšal njegove zadnje ure.

Istotako sva dolžna izreči zahvalo tudi orglarski šoli v Celju ter meščanski šoli v Vojniku, ki sta s svojimi predpostavljenimi prihiteli in ga spremili na njegovi zadnji poti ter nama s svojim ginljivim petjem in tolažilnimi govori blažili najino bol. Nič manjšo zahvalo izrekava tudi tukajšnjemu učiteljstvu, pevcem in vsem društvom, darovalcem cvetja in vsem, ki so spremljali najinega nepozabnega Hansija.

VINCENC in MARIJA STRAUS.

✚

Ivan Seemann javlja v svojem in v imenu svoje sestre Marije Truden roj. Seemann in brata Pavla Seemann pretužno vest, da je njih dobra sestra, gospodična

MATILDA SEEMANN
zasebnica

v soboto, dne 16. decembra, po kratki bolezni, previdena s svetotajstvi, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb blagopokojne bo v nedeljo, dne 17. decembra 1933, ob 2 popoldne, iz hiše žalosti Mestni trg št. 19, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, Graz, Klosterneuburg, dne 16. decembra 1933.

Marija Urbas nasl.
Ljubljana, Komenskega ulica 16

Kot tozadevna najstarejša protokolirana tvrdka nudi svojim številnim cenj. odjemalcem skozi več desetletij vsestransko priznano zares

prvovrstne kranjske klobase

iz samega najfinejšega svinjskega mesa. — Vsako soboto so svojevrstna posebnost **pečenice**.

Suhe klobase so vedno v zalogi.

Se priporoča

Marija Urbas nasl.
Ljubljana, Komenskega ulica 16
Telefon št. 28-65

Sedaj bomo aparat pomladili.
Kdor hoče, da ima dober sprejem, mora uporabljati samo dobre cevi, a to so MINIWATT cevi, katere predstavljajo srce vsakega aparata

PHILIPS MINIWATT

Pazite na zaščitni znak

PHILIPS RADIO „MINIWATT"

Hitimo,
da Vam pomagamo v izbiri dobrega in cene vrednega božičnega darila:

TIVAR

ZA GOSPE:	Damski plašči . . .	Din 390 do 370
ZA GOSPODE:	Obleke	Din 140 do 790
	Zimski plašči . . .	Din 210 do 590
	Hubertusi	Din 320
ZA OTROKE:	Obleke	Din 70 do 150
	Zimski plašči . . .	Din 170 do 210
	Hubertusi	Din 160

TIVAR

Božično darilo, ki napravi veselje, so edino

OBLEKE

»FITONIN«

preizkušeno zdravilo za rane, hraste, lišaj, ture ter notranje kožne bolezni, opekline, ranitve, oparitve, odprte ozebline i. t. d.

Vsem onim, ki trpe na teh ranah, služi »Fitonin« kot izredno sredstvo ker je dokazano in potrjeno po naših zdravnikih in zdravstvenih institucijah, da zanesljivo in naglo celi tudi najtarejše kronične rane. »Fitonin« odpravi a otekline in neprijen duh rane in že v začetku zdravljenja ublažuje bolečine. Bili so slučaji, ko so bile take rane stare nad 20 let, z uporabo »Fitonina« so se pa zacelile pred potekom meseca. »Fitonin« priporočajo tudi pri ranitvah, poškodbah, opeklinah, oparitvah, ker preprečuje infekcijo ustavlja krvavitev in zelo naglo zacenjuje rane.

»Fitonin« se dobiva v lekarnah, steklenica 250 gr. za Din 20.—, velika steklenica 1000 gr. za Din 80.—. Ako bi ga kje slučajno ne imeli, naj se naroči pri »Fiton« dr. z o. j. prometni oddelek Zagreb, poštni predal 78. Ako se naroča po povzetju 2 mali ali 1 velika steklenica (manj se ne pošlje) tedaj znaša poštnina Din 10.—, ako se pa denar pošlje naprej na »Fiton« dr. z o. j. poštni čekov račun št. 37.757 v Zagrebu, se prihrani S TEM VSAK POŠTNI STROŠEK

Zastonj se pošlje poučna knjižica št. 15., vsakomur, ki jo zahteva!

Dovolj po ministr. odl. S. br. 611 z 26. IV. 1933.

PRAVO BOŽIČNO RAZPOLOŽENJE

v hiši ustvarijo lepe jaselce. Vse vrste kipov, hlevčkov, palme, ograje, vodnjake i. t. d. si nabavite pri nas. — Prav tako ves nakit za božično drevo.

Anton Škof, Ljubljana, Pred škofijo 16

Smučarski čevlji

NEPREMOČLJIVI - GARANTIRANO PRVOVRSTNI

štev. 30—35	. . . . . 150 Din	Impregnirani z Dreisatz potplati 10—20 Din več
» 35—40	. . . . . 180 »	
» 40—46	. . . . . 240 »	

Prodajalna čevljev

Triumf „Pri Poljaku" — Tyrševa 23

ZAHVALA. Za številne izraze iskrenega sočutja ob pretragični izgubi ljubljene sestre, tete, gospe

Juvančič Marije

posestnice na Vidmu pri Krškem

izrekamo tem potom vsem, kateri so na kakršenkoli način pripomogli k ginljivi njeni zadnji poti, najlepšo zahvalo.

Ljubljana, Berlin, Rajhenburg.

GLOBOKO ŽALUJOČI OSTALI.

Najlepše božično darilo:

„JARA" čevlji

!!! Cene smo ponovno znižali !!!

Velika izbira original. smučarskih, sportnih in turistovskih čevljev
Krasni damski čevlji najnovejših modelov po izredno nizkih cenah

Prodajalna: Ljubljana Sv. Petra c. 20

Aleksandra Rahmanova:

Dijaštvo, ljubezen, Čeka in smrt

58

21. julija 1918.

Govorice, da so Čehi začeli vstajo, se potrjujejo; tudi Rusi so baje zraven. Vstajnike imenujejo »Bele«. S tem so menda v zvezi mnoge aretacije, ki so se izvršile zadnje dni.

22. julija 1918.

Zdaj je že pojasnjeno, kaki »monarhisti« so odpeljali velikega kneza iz P. Danes je prišla Maša zelo vznemirjena s trga in pripovedovala:

»Oh, videla sem morilca velikega kneza; pojavil se je v našem mestu. Na trgu glasno pripoveduje o umoru in se še celo hvali. Ko so privedli velikega kneza v gozd, je videl, kaj nameravajo z njim in jih prosil, naj ga puste živeti; obetal je, da ne bo nikoli car. ‚Jaz sem mu jo dal po gobcu, da je precej umolknil.' Tajnik je planil k njemu in ga hotel braniti; njega je najprej ustrelil in potem šele Mihajla Aleksandroviča . . .«

»Moj Bog, moj Bog!« je vzdihovala Maša. »Prej so morilce zapirali, kdaj se pa smejo še celo hvaliti s tem!«

Pomilovala je ženo in sina velikega kneza in šla v cerkev, da prižge zanj sveče.

23. julija 1918.

Začela se je lakota. Trgi so prazni, trgovine skoraj vse zaprte, samo najmanjše so še odprte.

24. julija 1918.

Včeraj zvečer je bila dijaška gledališka predstava. Igrali smo veseloigro; tudi jaz sem sodelovala. Predstava je pa na prav poseben način padla v vodo. V zadnjem dejanju je na odru sijajen obed. Dijaki so storili, kar so mogli, da so občinstvu predstavili bogato obloženo mizo; eden je prinesel s seboj kruh, drugi klobaso, tretji sir, četrti pečen krompir itd. Bil je prizor, ki je moral v teh gladnih dneh seči v dušo. Ko se je pa družba usedla k mizi, so začeli dijaki večinoma kar od kraja jesti, ali bolje rečeno, žreti. Šepetavec je postal tako glasan, da ga je bilo slišati po vsej dvorani, toda igralci se niso dali motiti: jedli so, da so jim čeljusti pokale. Šepetavec ni mogel več zdržati. Skočil je iz luknje in kričal besno:

»Sodrga! Taka svinjarija! Najprej so obljubili, da bodo po predstavi po bratovsko razdelili, zdaj pa hočejo vse sami požreti!« Planil je k mizi in prisedel k drugim. Občinstvo je buknilo v gromovit smeh in nihče ni več mislil, da igra še ni končana.

25. julija 1918.

Komisar Rupvoda je res ustrelil tajnega svetnika Kovalevskega in prisilil tajno svetnico, da stanuje z njim kot njegova »žena«.

26. julija 1918.

Sinaida Vasiljevna se je vrnila in pripovedovala danes podrobnosti o smrti carjeve družine.

Sedemnajstega julija so ukazali carjevi družini in osebju, naj gredo s posteljnino v pritličje. Vsi so bili bledi, niso pričakovali nič dobrega. Ko so pa carju prebrali odlok, da bo ustreljen, ni razumel za kaj gre, in je hotel nekaj vprašati. Toda ni še končal stavka, ko se razlegne salva in vsi se zgrudijo. Car, prestolonaslednik, obe starejši hčeri, zdravnik Botkin in služabniki so bili takoj mrtvi! Carica ter najmlajša in tretja hči in carična komornica so bile še žive. Nekaj vojakov je priskočilo in jih ustrelilo. Pravijo, da je carica ležeč na tleh, parkrat zaklicala:

»Ne more se zgoditi, ne more se zgoditi!«

»Oha! Lahko se zgodi!« je rekel eden vojakov in jo sunil s čevljem v život.

Sicer pa trdi Sinaida Vasiljevna, da je bila ena hči carjeva, Anastazija, samo težko ranjena in jo je neki vojak rešil.

Vest o ustrelitvi carjeve družine ni napravila na prebivalstvo nobenega vtisa. Saj tudi ni čudno. Skoraj v vsaki inteligentni družini je bil kdo zaprt ali ustreljen, skoraj vsak mora biti pripravljen, da ga ta trenotek lahko zadene ista usoda. Kako naj potem še sočuvstvuje s tujo nesrečo?

27. julija 1918.

Ulice pometajo zdaj gospe »iz družbe«, kolikor se sploh še pometajo. Kdor ne dela, pravijo, naj tudi ne je. Od mesnih jedi je osoljen sled edino, kar moreš dobiti na trgu. Maša se junaško prizadeva, da bi iz tega občega živila napravila čim več različnih jedi. Enkrat ga ocvre, drugič speče, tretjič seseklja; pa je vendar vedno isto.

28. julija 1918.

Sinaida Vasiljevna pravi, da je carjeva najmlajša hči zdaj v njenem stanovanju, napravlja pa vtis, da je čisto iz uma.

30. julija 1918.

Sinaida Vasiljevna je začela dvomiti, da je bila Anastazija res rešena. Privedli so jo k njej, da jo vzame za nekaj dni na stanovanje; ona pa misli, da je vse skupaj sleparija.

1. avgusta 1918.

Beli so zavzeli Jekaterinburg!

Kaj je s stricem Vasjo? Kaj s teto? Ne vemo ničesar.

3. avgusta 1918.

Stepan Petrovič Pugovkin nosi zdaj revolver za pasom in v bolnišnici vsakega nahruli, ki mu pride naproti. Očetu pravi zdaj vsak dan: »Če te pri kaki stvari zasačim, te ustrelim ko steklega psa!«

Oče je strašno nervozen. V zadnjem času so se mu nekatere operacije ponesrečile, ker ne more pri osebju več doseči primerne snage.

4. avgusta 1918.

Danes so zaprli Sinaido Vasiljevno Pesocko. Vadimova teta in sestra sta še zmerom v zaporu in nemogoče je dobiti kako sporočilo o njih.

7. avgusta 1918.

Marusji Bjeljajevi so sporočili, da je bil njen mož po pomoti ustreljen, zamenjali so ga z drugim, ki mu je enako ime. Čekist je dejal: »Kam pa pridemo, če bomo pri vsakem pazili še na očetovo ime! Sicer je pa itak vseeno, Pjotr Stepanovič ali Pjotr Andrejič Lebedjev!«

10. avgusta 1918.

Marusjino mater so zdaj tudi zaprli, ker je opsovala čekiste, ki so po pomoti ustrelili zeta.

12. avgusta 1918.

Ko sem danes prinesla Marusjini materi jed v ječo, je niso sprejeli. To pomeni, da je več ne »štejejo«, da so, kot se zdaj glasi, z njo »obračunali«. Večeko (Vserossijskaja črezvičajnaja komisija = čeka) imenujejo zdaj »vsakemu človeku krogloc«. Strašno mi je žal za Marusjo. Tako ji torej revščina in proletarski rod tudi nista nič koristila.

Stepan Petrovič Pugovkin dostavlja zdaj k vsaki besedi »Ustreliti!« ali »K steni postaviti!« Na njegov ukaz so ustrelili hišnega hlapca, ki je prišel na njegovo prejšnje mesto, ker je prišel pijan v službo. Kako dolgo je tega, da ga je moj oče rešil posledic n j e g o v e pijanosti. Ranocelnico Martinovo je dal ustreliti, ker je dala nekemu bolniku kinin namesto zmirne.

Odprli smo novo prodajalno v Ljubljani VII.
BAT'A Šiška -- pri Stari cerkvi

Baťa

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1·—; ženitovanjski oglasi Din 2·—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10·—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska, 5 mm visoka petitna vrstica po Din 2·50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Pozor! Pozor!

Tvrdka

F. M. SCHMITT

Pred Škofijo 2 **LJUBLJANA** Lingarjeva 4

opozarja cenj. občinstvo na današnjo razstavo praktičnih **božičnih daril**

Službe iščejo

Plačilna natakarica

z najboljšimi spričevali - išče nameščenje. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14678. (a)

Sluga

vojaščine prost, s 15.000 Din kavcije, išče dela za slugo, skladiščnika, raznašalca, delavca za skladišče ali v tovarni. Najraje v Ljubljani. Za uspešna posredovanja plača 500 Din. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Kavcija« št. 14599. (a)

Prodajalka

z dobrim spričevalom želi nameščenja s 1. januarjem. Cenjene ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Mešana stroka« št. 14600. (a)

Kuharica

išče službo v župnišče, kjerkoli. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Kjerkoli« št. 14601. (a)

Služkinja

ki zna dobro kuhati, čistiti sobe in perilo, želi premeniti službo k boljši družini v Ljubljani. Naslov v upravi »Slovenca« št. 14706. (a)

Službe dobe

Mlekar

vojaščine prost, zmožen samostojnega vodstva mlekarne, s primerno kavcijo, lahko takoj dobi službo. Ponudbe s spričevali na upravo »Slov.« pod »Mlekar« št. 14663. b

Deklico

pošteno, pridno, sposobno za gostilno, pametno, zanesljivo — vzamem po praznikih. — Z znanjem nemščine in šivanja ima prednost. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Deklica« št. 14573. (b)

Mesar. pomočnika

sprejmem takoj. — Jože Musar, mesar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 71. (b)

Prodajalka

ki je vpeljana tudi v gostilni, se sprejme. Naslov v podružnici »Sl.« v Celju.

Pletilje

za izdelovanje pletenih rokavic, za delo na dom, dobe takoj delo. Ponudbe pod »Zaslužek« na Aloma Company d. z o. z., Ljubljana. (b)

Samostoj. gospodinjo

sprejmem k trem osebam. Ilovar, Tyrševa cesta 92. (b)

V teh težkih časih se more le najlažje dobiti z ustanovitvijo domače pletarne. Mi damo vsakomur tekoče delo, ker smo odjemalci za pletenine, dobavimo preje in izplačamo zaslužek za pletenje, kar dokazuje mnogo zahvalnic. V slučaju, da boste delali in zaslužili, se obrnite po gratis-prospekte na tvrdko Domača Pletarska industrija Josip Tomažič, Maribor, Krekova ul. 16/II

Pek

z obrtnim listom — dobi dobro službo. Naslov v upravi »Slov.« pod štev. 14598. (b)

Mlinar

mlad, pošten, neoženjen, se sprejme. Predstaviti se s spričevali: Umetni mlin Kofler, Bistrica, pošta Limbuš. (b)

Hotelsko podjetje

v Dalmaciji (Jelsa) išče za sezono prvovrstno starejšo kuharico, sobarico, perico in fantiča-tekača. Predstaviti se v nedeljo, ponedeljek od 12 do 14 in 18 do 17: Ilirska 22/I, levo. (b)

Snažilca pribora

pridnega fanta — sprejme takoj Hotel Štrukelj. (b)

Hišnika

event. upokojenca, sprejmem brezplačno na posestvo poleg Ljubljane za oskrbovanje sadnega in zelenjadnega vrta, event. manjšo kurjerejo ali čebelorejo. Zato ima skromno stanovanje in zemljo za pridelovanje živeža. Ponudbe z navedbo vseh dosedanjih služb in številom družinskih članov na upravo »Slovenca« pod »Veselje do zemlje« št. 14765. (b)

Zaslužek

400 Din dnevno

lahko zaslužite! Pošljite 5 Din upravi »Slovenca« pod »Novo« št. 14702. (z)

Pouk

Instrukcije

nudi abiturientka učiteljišča. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Potrebna« št. 14650. (u)

Šoferska šola E. Čeh

bivša Cameruškova šoferska šola! Ljubljana, Dunajska c. 38

Šola za poklicne šoferje in amaterje. Prospekti in pojasnila zastonj in franko

Temeljiti pouk

v francoščini, angleščini, italijanščini in nemščini po zelo nizkih cenah. — Celovška cesta 56, Šiška. Pojasnila od 12—2. (u)

ŠOFERSKA ŠOLA

I. Gaberščik.

bivši komisar za šoferske izpite, Slomškova ulica. Garaža Stupica. - Vožnje v zaprtem avtomobilu.

Objave

Objavljam,

da g. Šugman Anton nima pravice sklepati zame kupčije, kakor tudi ne inkasirati, ker dano mu pooblastilo je bilo veljavno le do 30. novembra t. l. Ludv. Baraga, Ljubljana, nebotičnik, Tyrševa cesta. (o)

Denar

Hranilno knjižico

hranilnice banske podružnice v Celju, do 25.000 Din kot posojilo, knjižba na prvo mesto proti desetkratni varnosti na višje obresti in večje ugodnosti od zavoda — iščem. Naslov pove: Laskovšek, Kozje (d)

Družabnika

za opekarno na deželi - iščem. Potreben kapital okrog 50.000 Din, tudi v hranilnih knjižicah. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14661. (d)

S 60.000 Din

želim sodelovati pri zdravem, aktivnem podjetju ali trgovini proti polni varnosti. Ponudbe na upr. »Slov.« pod »Varnost« št. 14646. (d)

Dota!

Katera »Samopomoč« daje doto na ne predolgi čakalni rok? Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »20.000«/14668. (d)

Najkulantnejša posojila dajemo:

na vloge velebank, vrednostne papirje, vojno škodo, državne bone, Blairova posojila in na kurantno blago. Naloge iz province promtno izvršujemo. **Pučka štediona, Zagreb, Medulićeva 31.** Tel. 90-03. (d)

Prireditve

Pozor!

Najboljša pijača in jedača. Golaž, čaj po 2.50, navadno kosilo 6 Din, s pečenko 8 Din, pečenke in perutnina po 6 Din. Vina po najnižjih cenah, slivovka čez ulico po 20 Din. Abonenti dobe kosilo in večerjo po 10 Din. Za obilen obisk se priporoča gostilna: Podgrajska klet, Mestni trg 13. h

Ženitbe

Uradnik

poroči pridno in pošteno uradnico, učiteljico ali trgovko. Premoženje ni pogoj. Dopisi, slika na upravo »Slovenca« pod »Varčnost«. (ž)

Ženitev

Iščem za brata, starega 27 let, posestniško hčer s primernim premoženjem v svrho ženitve — radi prevzema posestva. Posestvo je četrt ure oddaljeno od žel. postaje. Dopisi na upravo »Slovenca« Maribor pod »Tajnost zajamčena« 14715. ž

Stanovanja

IŠČEJO:

Stanovanje

s 4—5 sobami, s postranskimi prostori — iščem za 1. februar. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14649. (c)

ODDAJO:

Enosobno stanovanje

ter lokal s sobo oddam. Ciril Metodova 14, Studenci, Maribor. (č)

Stanovanje

z dvema sobama in kuhinjo se odda v Dravljah št. 72. Cena po dogovoru. (č)

Stanovanje

dve sobi, kuhinja in pritikline — se odda mirni stranki. Rožna dolina cesta II št. 25. (č)

Dvosobno stanovanje

se poceni odda. Stožice št. 126. (č)

Enosobno stanovanje

se odda dvema osebama. Obenem se lahko prevzame postrežniško mesto. Pleteršnikova ulica št. 24. (č)

Slamičeva velemesarija

Vas bo

za praznike

najboljše postregla:

s pitano štajersko perutnino (pulardi, purani, goskami, kokoškami in drugim);
z izbranim svežim mesom vseh vrst, raznimi narezki, praško šunko in delikatesami;
s svežimi morskimi in sladkovodnimi ribami.

Za Silvestrovo: prašički za pečenje (odojki).

Prednaročila se sprejemajo!

Aranžirajo in na dom dostavljajo se lične košarice za božična darila.

Za darila v košaricah — cene en gros!

Telefon št. 29-73. Telefon št. 22-56.

Centrala: Gosposvetska cesta št. 6. — Podružnica: Prešernova ulica št. 5.

Trisobno stanovanje

oddam. — Podmilščakova št. 27, Ljubljana VII. (č)

Stanovanje

štirisobno odnosno trisobno, z vsem komfortom — v sredini mesta — se takoj odda v najem. Pojasnila: Gajeva ulica 5, soba 128/I. (č)

Samsko stanovanje

komfortno, obstoječe iz dveh sob, kopalnice in predsobe, se takoj odda v najem. Pojasnila: Gajeva ulica 5, soba 128/I. (č)

Enosobno stanovanje

oddam s 1. januarjem. — Perne, Povšetova cesta (nova hiša), Kodeljevo. č

Vnajem

ODDAJO:

Pozor gostilničarji!

Gostilna na jako prometnem mestu Zagreba se odda. Najemnina nizka. Odstopnina z vsem inventarjem 10.000 Din. — Odda se radi bolezni. Reflektanti naj se javijo na: Dragotin Hudina, Koradžićeva br. 3, Zagreb.

Poslovna lokala

na Tyrševi cesti št. 29, I. nadstropje — se oddasta v najem. Poizve se pri Gospodarski zvezi. n

Krasni prostori

primerni za trgovino, obrt ali industrijo — se takoj oddajo. Poizve se: Tyrševa cesta 35b. (n)

Pisarniške sobe

v strogem centru mesta, takoj oddamo v najem. Pojasnila: Gajeva 5/I, soba 128. (n)

Lokal

z velikim izložbenim oknom, s pisarno in skladiščem, ob prometni cesti, se takoj odda v najem. Pojasnila: Gajeva 5, soba 128/I. (n)

Glasba

odn. tvor. skladišča izredno poceni n. pr.:

Violine . . . od Din 69·-
Mandoline . „ „ 95·-
Gitare . . . „ „ 138·-
Ročne harmonike „ 69·-

Hromatične harmonike Havajske gitare i. t. d. Zahtevajte brezplačni

CENIK:

MEINEL & HEROLD MARIBOR st. 102.

Klavirje

pianine prvovrstnih inozemskih znamk nudi najceneje, tudi na obroke. Uglašuje in popravlja: Muzika, Ljubljana, Sv. Petra cesta 40. (g)

Lep kratek klavir

za 3400 Din — naprodaj. Ljubljana, Cerkvena ulica 21/I, vrata 13. (g)

Klavirje, pianine,

harmonije — kupimo — v vsakem stanju. Navesti firmo in ceno. Dežela, poštni predal 101, Ljubljana. (g)

Citraši, citrašinje!

Še pred božičem izide drugi zvezek Nabožnih pesmi za citre in petje. Vsebina: Božičnih 8, postni 2, velikonočne 3, majniških 6. Ženitnina v Kani galilejski in Nebeška ohcet. Cena 20 Din. Kdor pošlje denar naprej, prejme zvezek lahko že za Božič. Ivan Kiferle, Ljubljana, Gosposka 9. (g)

Posestva

Dvostanovanjska vila

v Ljubljani, nova, lepa, z vrtom — naprodaj brez posredovalcev za 450.000 Din. — V gotovini plačati 277.000 Din, amortizacija 173.000 Din. — Naslov v upr. »Slov.« pod št. 14380. (p)

Posestvo

približno 5 oralov, s stanovanjem, gospodarskim inventarjem, vzamem v najem v bližini Ljubljane. Ponudbe in naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 14492. (p)

Dvodružinska hiša

z vrtom, v Celju, 5 minut od kolodvora, krasna lega, naprodaj. Potreben kapital 70.000 Din, ostalo hipoteka. Naslov v upravi »Slovenca« v Celju. (p)

Posestvo

z gostilniško obrtjo in trgovino, ob cesti blizu Trebnjega — se proda. Pojasnila daje: Anton Novak, Blato 9, p. Trebnje. (p)

Pekarno

z vsem inventarjem dam v najem na prometnem kraju trga s 1. januarjem 1934. Naslov pove uprava »Slov.« pod št. 14662.

Hišo z gostilno

dobro vpeljano, na Goreniskem, pri postaji — prodam ali dam v najem takoj z januarjem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14647 (p)

Proda se

v Ljutomeru enonadstropna hiša, zidana leta 1929, obstoječa iz dveh dvosobnih in dveh enosobnih stanovanj s pritiklinami. Ista stoji ob banovinski cesti. Zraven je še travnik, odnosno dvorišče, ki meri 7 x 37 m². Cena in drugi pogoji se izvede na županstvu mestne občine Ljutomer. (p)

Majhno posestvo

novo poslopje, 5 oralov, poceni naprodaj. Vzamem tudi hranilno knjižico. — Škreblin, Brezule, Rače pri Mariboru. (p)

Na Bledu

prodam krasne stavbne objezerske parcele. - Informacije daje Soklič, informacijska pisarna, Bled.

Proda se

iz proste roke poslopje: 12 sob, lepa dvorana, hlev za 25 do 30 konj. Zelo primerna lega v kraju z vsemi podeželskimi oblastmi. Ponudbe naj se pošljejo na: Gustav Golia, advokat, Krško. p

Gostilne s trgovinami,

mesarijami ali posestvi prodaja Posredovalnica - Maribor, Frančiškanska ulica 21. (p)

Nova hiša z vrtom

pripravna za vsako obrt, naprodaj. — Vpraša se: Franc Babin — Mozirje št. 81. (p)

Šeststanovanjska hiša

z malim lokalom naprodaj v Ljubljani. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14762. (p)

Vilo v Ljubljani

s hipoteko Kmetske posojilnice kupim. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Natančen opis« št. 14753. (p)

Kupimo

Vrednostne papirje

kupuje komanditna družba M. Jankole, Ljubljana, Aleksandrova cesta 4-II., telefon 3052. (k)

Vsakovrstno

zlato kupuje

po najvišjih cenah

ČERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3

Hojev med

večjo množino — kupim. Albin Hauptman, Moste, Vodnikova 4. (k)

Zlato in srebro

kupujem. — Ure, zlatnino popravljam.

IGNAC JAN, urar, Maribor, Glavni trg.

Kozolec, dopler

srednje velik — kupim. Naslov: Ljubljana VII — Vodnikova 23. (k)

Zlato, srebro, platin kupuje po najvišjih dnevnih cenah

Mariborska Afinerija zlata, Orožnova ul. 8.

Srebrne krone

staro zlato in srebro kupuje RAFINERIJA DRAGIH KOVIN - Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina.

Pohištvo

Spalnica

jesenova, nova, naprodaj pri Ant. Koleša, tapetnik, Florjanska ulica, nasproti župnišča. (š)

Radio

Radio

dvocevni, kompleten, s Philips zvočnikom, malo rabljen, se za 1200 Din proda. — Ivanka Lampe, Črnuče 64. (i)

MOKO za božične praznike dobite prvovrstno v znani mokariji

A. in M. ZORMAN

Ljubljana, Stari trg 34

Imamo v zalogi tudi prvovrstno koruzno moko. Dobavimo vsako množino na dom. Naročite lahko po telefonu št. 26-37.

Auto-motor

Adler Chabriolet

5 sedežni, zelo dobro ohranjen, 22.000 km vožen, se proda tudi na vložno knjižico. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14677. (f)

Razno

Najboljša nogavica!

Rešite se poslovnih neprilik

ker jih zamorete odpraviti potom tihih in sodnih poravnav, potom nasvetov o konkurznih zadevah ter potom drugih informacij in navodil! — Oskrbujem tudi: vpeljavo, stalno nadzorstvo in vodstvo knjigovodstva, strokovne revizije in izvedeniška mnenja, izvršitev bilanc, trgovsko-obrtnih načrtov, proračunov, kalkulacij, stalno upravo hiš, preskrbo kreditov itd. — Koncesionirana »Komercijalna pisarna« Lojze Zajc (revizor in sodni ekspert za knjigovodstvo), Florijanska ulica št. 10-I., Ljubljana. (r)

Neveste! Dekleta!

Ako se želite poročiti, ali postati samostojna gospodinja, ali dobiti službo kuharice, morate znati kuhati, šivati, ročna dela itd. Vse to se naučite pri osebi v manjšem mestu, ki že dolgo let samostojno izvršuje in poučuje vsa ta opravila ter Vam za uspeh jamči. S 1. januarjem prične nov tečaj. Pridna in poštena dekleta naj pošljejo svoje ponudbe upravi »Slovenca« pod šifro »Gospodinja« št. 14659. (r)

Dvokolesa

se sprejmejo preko zime v shrambo. Očiščenje, emaliranje z ognjem in poniklanje najceneje. — Tribuna F. B. L., Ljubljana, Karlovska c. št. 4.

Stiskalnico

za seno in slamo — izposojujem. Jožefov hrib št. 1, Celje. (r)

Za Božič

se priporoča cenj. občinstvu Josip Dufek, specialna trgovina bonbonov in slaščičarna v Mariboru, Stolna 6. (r)

Obrt

Konfekcija

francoskih oblek za deklice od 5. do 15. leta. Izdelujejo se smučarski dresi. Modni salon Michaliček, Stritarieva ulica 7/III. (i)

Nakup in prodaja vreč

Ljubljana, Dunajska 36, Alojzij Grebenc. (t)

Preproge

perzijske in vsa druge vrste popravila sprejmem po najnižji ceni. Obiščem tudi na domu in provincah. — Joško Varga, Švabičeva 1, Ljubljana. t

Sanke

ene v obliki zapravljivčka, druge v obliki kolesja, prodam. Pirnat Jernej, izdelovalec voz, Jarše-Domžale. (t)

Posteljne mreže

izdeluje na lesenih in železnih okvirjih najceneje; sprejemajo se tudi v popravilo. Alojz Andlovic, Ljubljana — Komenskega št. 34. (t)

Usnjate suknjiče

od Din 420.— do 580.—

dobite pri Fr. Zalokar - Mengeš 41.

Couch zole, spalne fotelje, otomane, modroce in vse ostale tapetniške izdelke nudi solidno in po nizki ceni

RUDOLF RADOVAN tapetnik Mestni trg št. 13.

Prodamo

Volna, svila, bombaž

stalno v bogati izbiri v vseh vrstah — za strojno pletenje in ročna dela po najnižjih cenah pri tvrdki Karl Prelog, Ljubljana — Židovska ul. in Stari trg.

Žage

gaterice, Remscheid — izberete najceneje pri »JEKLO«, Ljubljana.

Damski klobuki!

Globoko znižane cene! Preoblikovanje 25 Din. Salon »La Femme Chic«, Šelenburgova 6, I. nadstropje. (l)

Železne peči,

štedilnike, drsalke in sanke nudi najceneje — Fr. Stupica, železnina, Ljubljana, Gosposvetska 1. l

Stare zarjavele drsalke, jedilni pribor

itd. spremenimo v enem dnevu s pokromanjem v nove. Unitas, Šelenburgova 7/I. (l)

Za božična drevesca

lepi okraski iz čokolade v veliki izberi.

Žive ribe, sir za postne dni — dobite v delikatesni trgovini

UHLER

Maribor, Glavni trg. rotovž.

Lanene tropine

in druga krmila nudi najceneje veletrgovina žita in moke

A. VOLK. LJUBLJANA

Resljeva cesta 24

Slivovka

dvakrat kuhana, fina, domača, 200 litrov, ugodno naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14784 ali Rožna ulica 15. (l)

Damske klobuke

od 25 Din, popravila od 15 Din naprej — dobite pri Fr. Bernik, d. z o. z., Ljubljana, Dunajska cesta 12, Medijatovo dvorišče. (l)

Čevljarsko delavnico

z inventarjem — prodam. Kramar, Černetova št. 38, Sp. Šiška. (l)

Pečice — toplodar

velekoristen izum, sijajni štedljivci kuriva, komad 30 Din — priporoča železnina Koutny, Šiška — Medvedova 28. Telefon 35-60. (l)

Kombiniran stroj

prodam na hranilne knjižice in na obroke. Sestoji iz krožne žage, vrtalnega in reskal. stroja s priključenima dvema elektr. motorjema. Mizarstvo »Sava«, Kolodvorska 18. (l)

Kanarčke

harcerje, na razstavi odlikovane, razprodaja Kogovšek, Pleteršnikova 26.

Različni božični nakit

izpod dnevne cene vsako količino. Naslov v upravi »Slovenca« št. 14761. (l)

Lokomobila

50—70 PS, Wolfmagdeburg, se proda. Naslov v upravi »Slov.« Celje.

Na javni dražbi ugodno naprodaj:

pisalni stroj, dne 19. 12. 1933 ob 15, Medvode 28;

pisalni stroj, nova spalnica in jedilnica, dne 18. 12. 1933 ob 17, Ljubljana, Rimska 16;

pisalni stroj, dne 21. 12. 1933 ob 17, Moste pri Ljubljani, Povšetova 19;

par volov, dva voza, koleselj, dne 18. 12. 1933 ob 9, na Paki 9 pri Vitanju;

motorno kolo, dne 20. 12. 1933 ob 15, v Gradcu 85, pri Litiji;

blagajna, klavir in pianino, dne 20. 12. 1933 ob pol 16, Maribor, Slovenska 2.

Dovolj je časa za smučanje,

šmarnogorske izlete in druge zabave, ker je

v Slamičevi Buffet-restavraciji

nedeljski obed tako poceni.

Najlepše božično darilo ženi je vsekakor: izkaznica za nedeljski rodbinski abonement

(4 nedelje) je po sledečih cenah:

Za obitelj 3 oseb 120.— Din
za obitelj 4 oseb 140.— Din
za obitelj 5 oseb 160.— Din

Obed obstoji iz predjedi, juhe, pečenke ali perutnine s prikuhami, močnate jedi in kompota.

Poslužujte se ugodnosti!

Jabolka

najokusnejša, plemenita, vzdržna 4, 5, 6 Din, zimsko pakovani zaboji 30 do 100 kg povzetno razpošilja: Postržin, Maribor, Gozdna 56. (l)

Železne in lonč. peči

rabljene, poceni naprodaj. Maribor, Vrbanova št. 65. (l)

Bik

pincgavske pasme, 18 mesecev star, licencovan — naprodaj v Podgorici 33, p. Dol pri Ljubljani. (l)

Trgovci!

Več enosedežnih prvovrstnih sank ceno prodam. — Vprašati: Franc Krašovec, Vrhnika 380. l

Orehova jedrca

po 20 Din, 29 Din in 32 Din za 1 kg — nudi Sever & Komp. — Ljubljana. (l)

Smuči in sanke

priznano najboljši izdelek kupite najugodneje pri izdelovalcu M. Fajfar, Ljubljana, Trnovska ulica št. 25. Telefon 34-10. (l)

Ivan Kravos

MARIBOR

Aleksandrova c. 13

Telefon št. 22-07.

Za slabo vreme

so znani

čevlji (lahki gojzerci)

„KROIS-a"

Maribor, Koroška c. 18

Za božične praznike!

Dnevno sveže žgano kavo, najfinejši čaj, rum, orehova jedrca, rozine itd., kupujte pri

JOS. JAGODIČ

CELJE

Glavni trg Gubčeva ul.

Perje

puh, 15 vrst — od 8 Din naprej — ter

volno in žimo

za modroce prodaja najceneje ŠEGA, Wolfova 12 (dvorišče).

Lovci! Strup za lisice

kune itd. Zver obleži na mestu kot od strele udarjena, čim ugrizne v mehko. Delovanje garantirano! Uspeh izvanreden! — Mamilo za vse vrste zveri! Brez tega ni dosti uspeha. Mami zver tudi na veliko daljavo. — Vse informacije daje takoj: »Lykos«, Zagreb, Jurjevska ulica 8.

VATO

v tablah in za odeje — preden naročite za Vašo potrebo — zahteva te moje vzorce in cenik.

Arbeiter-Maribor

Za smuči

najboljše usnje tako za stremena kakor za krpljice — nudi tovarniška komisijska zaloga usnja: J. Lavrič, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 1. l

Vrvarske izdelke

najceneje kupite in sicer: štrange, uzde, cungelce, vrvi, vrvi za perilo, motvoz, konjske plahte, posteljne mreže, podnožnice, krtače itd. pri tvrdki Andlovic, Mestni trg 9 (poleg Skaberneta). (l)

Luna Igrače

Pupe od Din 2.50 dalje
Trompete od Din 1.50 dalje
Lesene konjičke od Din 6·— naprej
Družabne igre, mehanične igrače iz pločevine
Gugalni konji, vozički za pupe in druge novosti
Sanke v veliki izbiri za Božič po konkurenčnih cenah pri
LUNA, Maribor, Aleksandrova c. 19

Za praznike

si preskrbite najcenejše in najboljše sukno, perilo, robce in drugo manufakturno blago n odeje pri

M. Gajšek

Maribor, Glavni trg-most.

Nogavice, rokavice

robce, perilo, torbice, kravate

nizke cene samo pri

PETELINC-u

Ljubljana, ob vodi blizu Prešernovega spomenika.

Premog, drva, koks

prodaja Vinko Podobnik. Tržaška cesta štev. 16. Telefon 33-13.

Kislo zelje, repo, sarmo

prvovrstno, v sodih, po najnižji ceni dobavlja: Homan. Sv. Petra c. 83

Vence

šopke, nagelčke — lahko naročite tudi potom telefonske številke št. 27-66. Vrtnarstvo I. JEMEC, Maribor, Prešernova 16.

Pernice

izgotovljene 180 × 115 iz finega puhastega perja za 230 in 280 Din, prima puh 450 in 610 Din, svilene puhaste odeje 780 in 950 Din. Na zalogi vse vrste klotastih odej. Pošilja po povzetju Rudolf Sever, Marijin trg 2, Ljubljana.

Zimske suknje

usnjene suknjiče, najboljši nakup: A. Presker, Sv. Petra cesta 14. (l)

Zimska jabolka

raznih vrst ter prvovrstna jabolka mošančke

prodaja

Gospodarska zveza v Ljubljani

Kislo zeljo, repo

prvovrstne in cele glave za sarmo, v sodčkih dobavlja po brezkonkurenčni ceni Gustav Erklavec. Ljubljana Kodeljevo 10 telefon 25-91 (l)

VINA

vseh vrst kupite najugodneje pri

Centralni vinarni v Ljubljani.

Sveže najfinejše norveško

ribje olje

iz lekarne

dr. G. Piccolija v Ljubljani

se priporoča bledim in slabotnim osebam.

Priporočam za božične praznike rozine, mandelne, orehova jedrca, fige, banatsko moko, razne likerje in konjak, ter vsak dan sveže praženo kavo

Karl Loibner, Celje

»PRI ZVONU«

Kralja Petra cesta 17

Perje!

gosje, čohano, kg 36 Din; purje, čohano, kg 26 Din. II. vrste 16 Din; beli puh kg 160 Din. Razpošiljam po poštnem povzetju najmanj 5 kg. L. Brozović. Zagreb, Ilica 82 (l)

Koruzno moko

za krmo

dobite najceneje

pri Fran Pogačnik d. z o. z

Ljubljana

Tyrševa (Dunajska) c. 67

nasproti mitnice.

Konjsko meso

je zdravo, okusno in poceni. Prepričajte se sami o tem, ter ga nemudoma kupite v mesariji Marinšek, Ljubljana, Prečna ul. št. 6. (l)

PERJE

poceni dobavlja E. Vajda, Čakovec. Vzorce pošlje brezplačno

Telefon 2059

Premog suha drva

Pogačnik, Bohoričeva ulica 5

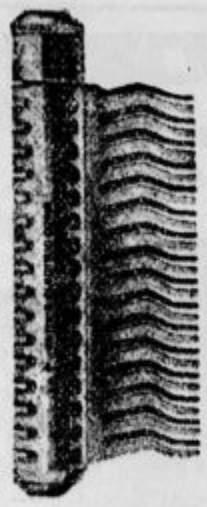

Varujte svoje lase!

Lepi lasje so najlepši kinč Vaše glave!

Imate-li perhaj?
Vam li lasje sive?
Ali Vam lasje izpadajo?

Ako so zdrave lasne koreninice, se da temu lahko odpomoči. Kot neštevilnim drugim bo pomagal Vam električni glavnik WHITE. Prijetni električni tok, ki teče skozi glavnik, vpliva, da po nekaj dneh izgine perhaj, osiveli lasje dobe zopet svojo prvotno naravno barvo in če so še koreninice, po redni porabi električnega glavnika WHITE iste ponovno ožive in lasje prično iznova rasti.

Posebno primeren in praktičen dar za Božič!

CENE SO ZNIŽANE

Model STANDARD z baterijo in žarnico stane . . .	Din 125·—
Model HANDBAG z baterijo in žarnico stane . . .	Din 75·—
Rezervna baterija za oba modela stane	Din 10·—
Rezervna žarnica za oba modela stane	Din 7·50

Naročite še danes po priloženem kuponu.

Naročilnica.

Gospodom HINKO MAYER I DRUG, parfum. oddelek. generalno zastopstvo za električni glavnik WHITE, Zagreb, Praška ulica 6.

Pošljite mi po povzetju z baterijo, žarnico in natančnim vporabnim navodilom

...... komadov električnega glavnika WHITE, model STANDARD po Din 125·—

...... komadov električnega glavnika WHITE, model HANDBAG po Din 75·—

(Neprimerno črtajte).

Ime ....

Naslov ....

Za živinorejce

neobhodno potrebno Težakovo olje za živino — se dobi samo pri tvrdki M. Težak, Zagreb. Gundulićeva 13. — V ročkah od 5 kg za 100 Din po ročki s plačano poštnino.

Lepe jaslice

cele ali posamezne pastirčke, ovčice, hlevčke, palme, vodnjake itd., najcenele: Sv. Petra c. št. 8, bivša trafika, Ljubljana. l

Darila za Božič!

Zlatnino, srebrnino, ure, očala itd. dobite najceneje pri

akob Mulavec,

urar,

Maribor,

Kralja Petra trg št. 1

Pisalni stroj »Adler«

skoraj nov, poceni prodam. Matelič, Gradišče št. 8b-III. (l)

Luščene orehe

ter mak za potice nudi

VID MURKO,

trgovina

Meljska cesta 24, Maribor

Ugodno naprodaj:

Železničarski plašč, nov, kratka suknja, moški klobuk z gamsovcem, moški površnik, zimski ženski plašč, velik lestenec, nova umivalna garnitura, tehnično-strokovne knjige, omara s predali in miza. — Slovenska ulica 36/I, desno, Maribor. (l)

Mladi psi

»Bernardinci« se prodajo. Maribor, Ruška cesta št. 39. (l)

Za božične praznike

priporočamo: čajno maslo, kuhano maslo, smetano, jajca, med, marmelado, krušne drobtine, ementalski, stiški in edamski sir. Trapist sir po 5, 10, 15 in 20 Din. Mlekarna v pasaži nebotičnika. (l)

Dva šivalna stroja

ženski z okroglim čolničkom, skoro nov, 1500 Din, in eden za 700 Din, naprodaj. Gradaška 8. (l)

Ugoden nakup

Meščanska korporacija v Kamniku proda iz proste roke in sicer: 1. tri hiše s korporacijsko pravico; 2. gozde: 2 parceli v »Tolsti gori«, 2 parceli v »Suhem potoku«, 2 parceli v »Soteski«, 1 parcela v »Krvavem grabnu«, 2 parceli v »Mestnem lesu« in nekaj manjših parcel: 3. travnike in njive: Kmetov hrib; 4. razni prodi. — Vse parcele so v Kamniku ali bližnji okolici. Vsa pojasnila se dobe pri Upravi Meščanske korporacije v Kamniku. (l)

Kratek glasovir

skoraj nov, znamke Wirth Bösendorfer, poceni prodam. Dobrajc, Tattenbachova 21, Maribor. (l)

Lepa oprava

za samsko osebo, dobro ohranjena, se po nizki ceni proda. — Občinski urad Št. Vid nad Ljubljano. (l)

Plemenske zajce

nagrajene s prvo nagrado »Belgijski orjak«, »Beli Rex« ter »Srebrce« — poceni prodam. Rožna dolina cesta IV. št. 12. l

Čitajte in širite »Slovenca«!

Blago za zimske suknje, kamgarnu, športni ševjot za fine obleke

Velika izbira, ugodne cene

R. Miklauc - Pr Škofu

Ljubljana

Lingarjeva ul. - Medarska ul.

Pred škofijo

FOTOAPARATE

svetovnih tvrdk Zeiss-Ikon // Rodenstock // Voigtländer // Welta // Certo i. t. d. i. t. d. // ima vedno v zalogi

FOTOTRGOVINA JUGOSLOVANSKE KNJIGARNE

v Ljubljani // Miklošičeva cesta 5

Raznovrstne knjigoveške potrebščine platno usnje, marmor papir, zlato, sukanec itd. Vam nudim po najnižjih cenah

A. Janežič

Ljubljana, Florjanska ul. 14

TELEFON 3220 TELEFON 3220

Naznanilo

Cenjenim interesentom tem potom vljudno sporočamo, da je gosp. Willy Lininger odložil naše zastopstvo v Mariboru s 1. decembrom 1933. Naš novi zastopnik je gosp. MAKS NEDELJKO.

Za nadaljnjo naklonjenost se priporočamo.

Desa d. z o. z., Ljubljana
Zastopstvo General Motors Continental za amerikansko produkcijo.
Tyrševa cesta št. 24. Telefon 22-92.

Desa d. z o. z., podružnica Maribor
Tržaška cesta 16. Telefon 28-50.

Umrla nam je naša ljubljena sestra, teta, svakinja in sestrična, gospodična

Karolina Doktorič

previdena s tolažili svete vere.

Pogreb nepozabne bo v nedeljo, dne 17. decembra 1933, ob 4 popoldne, izpred mrtvaške veže, Stara pot št. 2, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana—Bohinjska Bistrica, dne 16. decembra 1933.

Žalujoči brat OTON z družino in ostalo sorodstvo.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

† Žalostni naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša iskreno ljubljena soproga, mati, teta i. t. d., gospa

Rozalija Lenassi roj. Nahtigal

soproga pregled. fin. kontrole

danes ob pol 3 popoldne, previdena s sv. zakramenti, po dolgi bolezni, bogu vdano umrla.

Pogreb nepozabne rajnice bo v ponedeljek, dne 18. t. m., ob 4 popoldne iz Rožne doline, cesta II. št. 19, na viško pokopališče.

Vič, Rožna dolina, 16. decembra 1933.

Viljem Lenassi, soprog; Ruža, Vilma, Anica, Viljček, otroci in ostalo sorodstvo.

Razveselite za Božič svoje drage

darujte čevlje praktičen dar - največje veselje

Bata

59.-

Vel. 23-26 Vrsta 9892-02
Za male dijake in učenke v dežju snegu in blatu. Ni jih treba snažiti, ker se operejo z navadno vodo. Vel. 27—34 Din 79·—, ženske Din 99·—.

49.-

Vel. 23-26 Vrsta 5861-00
Za Vaše malčke je najprimernejši ta čevljček iz finega boksa z usnjenim podplatom.

45.-

Za dečke, ki nikdar ne mirujejo, evo dobrih, visokih čevljev iz močne mastne kože z izdržljivim gumijastim podplatom. Vel. 35-38 Din 59·—.

49.-

Vrsta 9815-03.
Okusen dekolte čevljček iz finega žameta ali lastina. Ne sme manjkati v garderobi nobene praktične dame. Iz svilenega atlasa Din 69·—.

69.-

Vrsta 5705-21
Fini čevljčki iz svilnatega atlasa zgoraj okrašeni. Prikladni k najdragocenejši večerni toaleti.

79.-

Vrsta 2945-11
Čevlji za vsako priložnost iz dobrega boksa z usnjenim podplatom in peto. Praktični in okusni iz laka za Din 99·—

79.-

Vrsta 6262-12
Štrapacni čevlji za zimski sport iz močnega dur-boska z usnjenim podplatom in peto.

69.-

V teh snežkah lahko hodite v najslabšem vremenu. Usnjeni čevlji in noge Vam ostanejo popolnoma suhe. V njih lahko nosite naše čevlje iz lastina za Din 49·—.

99.-

Vrsta 9805-07
Enostavni a elegantni čevljčki iz laka. Zaradi lepe oblike in visoke pete posebno priljubljeni.

99.-

Vrsta 9875-76
Lahki lakasti čevljčki s kombinacijo iz rave kačje kože. Primerni za čajanke in ples.

99.-

Vrsta 2055
Udobni a elegantni čevlji iz tople volnene klobučevine z okrašenim robom iz krimera. Za obcutljive noge v zimski dobi nenadomestljivi.

99.-

Za delo v hladnih prostorih nenadomestljivi. Izdelani so iz tople volnene klobučevine z nepremočljivim gumijastim podplatom.

99.-

Čevlji za nedeljo in praznik, ki jih izpopolnjujemo že 30 let. Vsak dan so boljši in vsak dan tudi cenejši.

129.-

Elegantni čevlji, ob robu šivani, izdelani iz najboljšega boksa z usnjenim podplatom in peto.

149.-

Elegantni čevlji iz telečjega boksa, zgornji del kombiniran s toplo klobučevino. Zaradi svoje elegance so ti čevlji nazvani tudi „Diplomatski".

Za Božič
smo res poceni!
ANT. KRISPER
Ljubljana
Mestni trg 26
Stritarjeva ul. 1-3

75·-

Iz črnega boksa za štrapac

Iz barvanega filca za otroke Din **18.-**

69·-

Iz črnega ali rjavega usnja.

Gorki hišni čevlji Din **29·-**

75·-

Črni ali rjavi z usnjenim podplatom.
Črni ali rjavi z gumijastim podplatom Din **89·-**

Din **79·-**

Z gumipodplati, sprednji deli s podlogo.
Za štrapac zanesljivo dobre kvalitete z usnjenimi krupon podplati, samo Din **119·-**

Za »Jugoslovansko tiskarno« v Ljubljani: Karel Čeč. Izdajatelj: Ivan Rakovec. Urednik: Lojze Golobič.